1917. FEBRUÁR 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LVI. ÉVF. KÖZLÖNYE 3—4. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti: BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési dij egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapitó tagjai, kik legalább 300 kor. alapitványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági dij fejében ingyen kapják. Azok az alapitó tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapitottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-uteza 6. sz. II. em.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt dijért közöltetnek.

(Telefon: 37—22.)

Az uj adótörvények és az erdőgazdaság.

Irta: *Bund Károly.*

A világháboruval járó óriási kiadások arra kényszeritették az államot, hogy ujabb adóterheket rakjon polgárai vállára, amelyek a jövedelemadó további kiterjesztésében (1916. évi XXVI. t.-cz.), a vagyonadóban (1916. évi XXXII. t.-cz.) és a hadinyereségadóban (1916. évi XXIX. t.-cz.) jutnak kifejezésre. Ezek az uj adók az erdőbirtok jövedelmét és vagyonértékét is érintik, abból az alkalomból tehát, hogy f. évi márczius hó végéig a reájuk vonatkozó vallomások első izben benyujtandók, időszerünek tartjuk, hogy az emlitett törvényczikkeknek január hóban megjelent végrehajtási utasitásait *erdőgazdasági vonatkozásaikban* ismertessük és néhány megjegyzéssel és utbaigazitással kisérjük. Fejtegetéseink az uj adótörvények általános, tehát nem szorosabban az erdőbirtokra vonatkozó rendelkezéseire csak a legszükségesebb mértékben térhetnek ki; melegen ajánljuk tehát,

hogy minden érdekelt erdőbirtokos és vezető erdőtiszt a törvényeket és azok végrehajtási utasitásait szerezze be és saját, illetőleg szolgálatadója érdekében gondosan tanulmányozza át. A jövedelemadónak részleges életbeléptetéséről és a vagyonadóról szóló törvények végrehajtási utasitását a pénzügyminiszter m. é. 127.000. számu, a hadinyereségadóról szóló törvény végrehajtási utasitását pedig, amely egyuttal a jövedelemadó, vagyonadó és hadinyereségadó kivetése iránt is intézkedik, m. é. 145.000. számu rendeletével adta ki, melyek a Budapesti Közlöny 1917. évi január 14-én kelt 11. és január 28-án kelt 23. számában jelentek meg, de könyvkereskedő utján külön is beszerezhetők.

I. A jövedelemadó részleges életbeléptetéséről, illetőleg ujabb kiterjesztéséről szóló 1916. évi XXVI. t.-cz.

Ez a törvény az 1912. évi LIII. t.-cz.-hez hasonlóan ujból több tekintetben módositja és kiegészíti a jövedelemadóról szóló 1909. évi X. t.-cz.-et. Legfőbb általános rendelkezése, hogy az adókötelezettséget már a 10.000 K-t meghaladó jövedelmekre is megállapitja, holott eddig az 1909. évi X. t.-cz. csak a 20.000 K-t meghaladó jövedelmekre nézve volt életbeléptetve. Nem esnek azonban ezentul sem jövedelemadó alá általában a közszolgálatban állók szolgálati illetményei és ellátásai, valamint a magánszolgálatban lévőké sem, utóbbiaké ha 20.000 K-t nem haladnak meg (V. u. 6. § 10. pont). Ha az adózónak a szolgálati illetményen kivül más *adóköteles* jövedelme is van, mely összjövedelmét 10.000 K fölé emeli, a jövedelemadó ezen adóköteles jövedelem arányában vettetik ki (V. u. 7. §), feltéve, hogy az adóköteles jövedelem nem kisebb, vagy nemcsak éppen akkora, mint a végrehajtási utasitás (V. u.) 13. §-a értelmében levonható terhek (adóssági kamatok stb.). Ha a levonható terhek az adóköteles jövedelemrészt teljesen ellensulyozzák, akkor adóztatásnak nincs helye.

Nem esnek továbbá jövedelemadó alá a részvénytársaságok, betéti társaságok, biztositási vállalatok és bányatársulatok, a községek

(városok), egyházak, szerzetesrendek, alapok és alapitványok stb. (V. u. 3. §).

Ellenben jövedelemadó alá tartoznak a közbirtokosságok, volt urbéri közösségek osztatlan vagyonuk összes jövedelme után, ha e vagyon gazdasági ügyeit külön szervezet (1894. évi XII. t.-cz. 6. §, 1898. évi XIX. t.-cz. 25. §) intézi. Az a körülmény, hogy a tulajdonosok részarányai meg vannak állapitva, ezen mitsem változtat. (V. u. 2 § 5. pont.)

Adózás tárgyát az összes tiszta jövedelem képezi. Ennek megállapitása végett a nyers bevételből a V. u. 12. § 1—6. pontjaiban emlitett kiadások (regie-költségek) levonandók. Amennyiben egyes jövedelemforrások veszteséggel zárulnak, ez a veszteség szintén levonandó, továbbá — amennyiben ilyenek fennállanak — a 13. § 1—4. pontjaiban emlitett terheket is le kell vonni. Ha az igy nyert adatban adómentes jövedelemforrások tiszta jövedelme is bennfoglaltatik, ezt is levonásba kell hozni. Bevallás tárgyát tehát ez az adómentes jövedelem is képezi, de az adómentesség ekként figyelembe vétetik.

Ha a háborus viszonyok következtében az adózás évében a jövedelem az előző évihez képest előreláthatóan lényegesen csökken, adómérséklésnek, sőt adóelengedésnek van helye. (V. u. 9. § 3. pont.)

A bevallás tárgyát az adóévet megelőző naptári (erdő- és mezőgazdaságoknál az üzleti vagy gazdasági) év jövedelme képezi. Szolgálati járandóságok azonban, amennyiben az adó kivetése előtt emelkednek, vagy pl. nyugdijazás következtében csökkennek, az adózás évében fennálló összegük szerint vétetnek számitásba.

Ezek után vegyük szemügyre mindenekelőtt, hogy a 12. § a nyers bevételből mily kiadások (regie-költségek) levonását engedi meg? Levonandók: 1. a nyers bevétel megszerzésére (kitermelésére), biztositására és fentartására forditott összes kiadások, ideértve a leltári vagyon karbantartására, pótlására és kezelésére forditott kiadásokat is.

Magyarázatként idetartozóan megjegyzi a V. u., hogy leltári vagyon alatt a gazdasági év végével mutatkozó élő- és holtleltári vagyon értendő, hogy továbbá a kiadásokhoz számitandók a követelések behajtása körül felmerülő perköltségek is, valamint a

letarolt erdők beerdősitésének s a letarolt erdők nyomán támadt *vizmosások* és *csuszamlások megkötésének költségei*, továbbá a gazdasági és üzleti alkalmazottak *szolgálati járandóságai.*

2. Épületeknél a rendszerint szükséges tatarozási és karbantartási költségek, ideértve oly mellékköltségeket is, mint vizvezetéki, kéményseprési, éjjeli őri, járdatisztitási költségek stb., szintén levonásba hozandók.

3. Levonandók továbbá a házadóval nem terhelt épületek értékesökkenése, továbbá gépek, valamint az egyéb holtleltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt rendes évi leirások, amennyiben mindezek az üzleti kiadások között — mint selejtezett tárgyak helyébe lépő uj beszerzések — már elszámolva nincsenek. Ha a leirás nagysága ellen aggály merül fel, annak összege a kivetés során — esetleg szakértő közbenjöttével — állapitandó meg.

4. Levonandók az igazolt üzleti (üzemi) veszteségek, ide nem értve az üzleti (gazdasági) évet megelőző évnél (pl. az 1917. évi kivetéskor az 1915. évnél) régibb időből áthozott veszteségeket; levonandók továbbá az igazolt kamat-, járadék-, bér- és haszonbérveszteségek, a kárbiztositással nem fedezett elemi kárveszteségeknek az a része, mely az adótárgy jövedelmére, nem pedig magára az adótárgyra esik.

5. Levonandók az illetékegyenérték és kárbiztositási dijak, az állami és községi közvetett adók, illetékek és vámok, továbbá a cseléd- és munkásbiztositási dijak, végül erdőgazdaságoknál a társpénztárak részére fizetett járulékok.

A 13. § szerint az egyes jövedelemforrásokból származó és a 12. §-ban megállapitott módon kiszámitott jövedelem együttes összegéből mindenekelőtt az a veszteség vonandó le, amely egyes jövedelemforrásoknál netán mutatkozik. Különös azonban, hogy a vallomási iv az ily természetü levonásra rovatot nem tartalmaz. Ennek megtörténtével a maradványból még a következő tehertételek vonandók le:

1. adóssági kamatok, haszonbérek (a saját lakásra eső házbér kivételével), kegyuri terhek, nyugdijak és egyéb magánjogi czimen alapuló terhek, urbéri váltságok, vizszabályozási járulékok, ha fennállásuk a hitelező nevének felemlitésével egyénenként igazoltatik;

2. életbiztositási dijak 200 K, illetőleg közös háztartáshoz tartozóknál összesen 400 K erejéig;

3. magánszolgálatban lévőknél a nyugdijjárulékok, ha a szolgálati járandóság több mint 20.000 K, tehát adóköteles; közszolgálatban lévőknél nyugdijjárulék vagy szolgálati dij levonásának nincs helye, ugyszintén magánszolgálatban állóknál sem, ha járandóságuk nem éri el a 20.000 K-t, tehát adómentes; a szolgálati járandóságot terhelő nyugdijjárulékot ugyanis nem szabad levonni a félnek egyéb, adóköteles jövedelméből;

4. a jövedelemadó, fegyver- és vadászati adó és a hadmentességi dij kivételével fizetett egyéb állami egyenes adók és az ezek után járó törvényhatósági és községi adók, továbbá a hadsegélyezési czélokra igazoltan adott önkéntes adományok.

A 4. pont alatti tételek azonban csak akkor vonhatók le, ha az adóköteles a nyers bevételekről és az azokból levonható tételekről előirt vallomást ad, vagyis ha a vallomási iv megfelelő rovataiban jövedelemforrásainak jövedelmét egyenként és számszerint akként tünteti ki, hogy a nyers bevételnek a regie-költségek (12. § 1—6. pont) levonása után mutatkozó részét a megfelelő rovatba beirja.

Közszolgálatban állóknál a IV. oszt. kereseti adót és járulékait egyáltalán nem szabad az adóköteles jövedelemből levonni, magánszolgálatban lévőknél is csak akkor, ha szolgálati jövedelmük a 20.000 K-át meghaladja, tehát jövedelemadó alá esik.

A 13. § 1—3. pontja alapján levonásnak csak akkor van helye, ha a fél ezeket a terheket már vallomásában vagy az adófelszólamlási bizottság előtt bejelentette; később, esetleges jogorvoslati eljárás során, ez már nem történhetik meg.

A 14. §. a nyers bevételből le nem vonható tételeket sorolja fel. Ezek közül bennünket érdeklően felemlitjük a következőket:

1. a 12. és 13. §-ban fel nem sorolt köztartozások;

2. ajándékok, adományok, segélyek;

3. a beruházásra szánt összegek, vagyis azok, melyek a nyers bevételből a törzsvagyon gyarapitására fordittatnak, pl. ingatlanok vásárlására, nagyobb talajjavitásokra, *uj erdők*, szőlők vagy gyümölcsösök *létesitésére*, házépitésre, tőkeemelésre, vagy tőkeapasztásra, adósságok törlesztésére stb.

Megemlitendő még, hogy az adókötelezett háztartásának költségei szintén nem vonhatók le.

Ami már most az előzők szerint körülhatárolt *tiszta jövedelem megállapitásának módjait* illeti, első helyen áll a nyers bevételeknek és a levonható kiadásoknak és terheknek az üzleti könyvek alapján való kimutatása. Ahol tehát az erdőgazdaságban kereskedelmi vagy egyébként szabályszerü üzleti könyveket vezetnek, *elsősorban az adóköteles fél által bemutatott nyereség- és veszteségszámla alapján történik a tiszta jövedelem megállapitása.*

Hogy azonban a tiszta jövedelem ezen a kétségkivül legreálisabb *alapon legyen megállapitható, a félnek nyereség- és veszteségszámláját,* illetőleg számadásainak mérlegét közjegyzőileg *hitelesitett alakban önként be kell mutatni.*

A V. u. 11. §-ának 5. pontja értelmében a közjegyzői hitelesitéssel egyenlőnek tekintendő, ha a mező- és erdőgazdasági üzemről bemutatott nyereség- és veszteségszámla adatainak az üzleti könyvek végeredményeivel megegyező voltát valamely gazdasági egyesület, amely mező- és erdőgazdasági számviteli irodát tart fenn, aláirásával igazolja.

Jelenleg fennálló erdészeti egyesületeink egyike sem tart fenn tudtunkkal számviteli irodát, melynek szükségét eddig nem éreztük. A jövő fogja megmutatni, vajjon ilyenekre szükség lesz-e? Az erdőgazdaságok számadásai többnyire nem oly bonyolultak, hogy azok kivonatának összeállitása és közjegyzői hitelesitése különösebb nehézségbe ütköznék.

Amennyiben a bemutatott nyereség- és veszteségszámlát az adókivető bizottság aggályosnak tartja, a bizottság könyvvizsgálatot rendelhet el (1909. évi X. t.-cz. 44. §-a), s ha a könyvvitelt nem találja kielégitőnek, a felet kihallgathatja, tanukat és szakértőket hivhat meg a jövedelem megállapitása végett.

Mindazokban az esetekben, amidőn az erdőgazdasági üzemről elfogadható könyvvitelen alapuló mérleget az adózó fél nem mutathat be, vagy nem kiván ilyet bemutatni, a törvény, illetőleg végrehajtási utasitás 16. §-a értelmében kell az erdőbirtok tiszta jövedelmét megállapitani.

A 16. § V. pontjának megfelelő bevallást azonban akkor is meg kell tenni, ha nyereség- és veszteségszámlát nyujtunk be. (P. ü. 145000/1916. sz. rendeletének 5. § VIII. pontja.)

Ez a *16. §*, amely a földbirtok jövedelméről szól, ismét több módját adja az erdőbirtokból származó jövedelem megállapitásának, melyek közül azonban az első kettő csak alárendelt jelentőséggel birhat.

I. Házilagos gazdálkodás mellett, vagyis ha a földbirtokokat a tulajdonos vagy haszonélvező maga kezeli, a mező- és erdőgazdasági üzem és a vele kapcsolatos jogok jövedelmét a saját gazdálkodás folytán elért tiszta nyereség alkotja, ami egyébként már az előzőkből is következik. Ha már most ezt a tiszta nyereséget részletes vallomás vagy könyvkivonat hiányában *becslés* utján kell megállapitani, a tiszta nyereség a hasonló *mezőgazdasági* birtokért ugyanabban a községben vagy a környéken fizetett szokásos haszonbérekhez arányositandó, amelyeket a gazdasági egyesületek mutatnak ki. A szőlőkre, kertekre, *erdőkre* és nádasokra vonatkozó ezen arányositásnál ezeknek a gazdasági ágaknak az átlagos mezőgazdaságok jövedelmezőségétől eltérő jövedelmezősége megfelelően figyelembe veendő. A mezőgazdasági mellékhaszonvételekből (állattenyésztésből, hizlalásból, vadászatból, halászatból, méhészetből s efféle általános kereseti adó alá nem eső mellékiparágakból) eredő jövedelem a saját gazdálkodás által elért és fentiek szerint kiszámitott tiszta nyereségben rendszerint már bennfoglaltatik.

A végrehajtási utasitás kifejezetten ugyan nem mondja ki, de értelemszerüen az *erdei* mellékhaszonvételek is, ily becslés esetén, a becsült tiszta jövedelemben bennfoglaltatnak. Vadászat, halászat lehet épugy erdő-, mint mezőgazdasági mellékhaszonvétel.

Ugy véljük, hogy az erdőből származó jövedelem megállapitásának ez a bizonytalan alapokon nyugvó módja csak kivételes esetekben nyerhet alkalmazást. A jövedelemadó czélja a *tényleges* jövedelem megadóztatása, a mezőgazdasági átlagos bérekhez arányositott erdőjövedelem becslésénél pedig az adókivető közegek könnyen abba a

hibába esnek, hogy figyelmen kivül hagyják azt a körülményt, hogy az erdőbirtok — ellentétben a mezőgazdasági művelési ágakkal — gyakran vágható fa hiányában, vagy egyéb okokból huzamosabb ideig, esetleg évtizedekig jövedelmet nem nyujt, vagy éppenséggel *passziv* jövedelemforrás. Némileg aggályos továbbá, hogy a mezőgazdasági területek átlagos haszonbérei és az erdő kisebb jövedelme közötti arányt az adókivető közegek nem fogják megfelelően elbirálhatni.

Amennyiben tehát egyéb adat hiányában az erdőjövedelem ily megállapitására kerülne a sor, legyen az adófélrésen és szükség esetén éljen a jogorvoslat eszközeivel, ha erdőbirtokának a valósággal meg nem férő jövedelmet tulajdonitanának. Állapittassa meg szakértőkkel, hogy pl. fahasználatot egyáltalában nem, vagy a feltételezettnél kisebb mértékben gyakorol, erdeje fiatal koránál fogva használaton kivül áll, véderdő jellegénél fogva mellékhaszonvételeket sem nyujt stb. Egyebekben azonban igyekezzék a birtokos az erdő utáni tényleges (esetleg passziv) jövedelmének, illetőleg azoknak az adatoknak bevallása utján, amelyek a 16. § V. pontja szerinti alább ismertetendő eljárást lehetővé teszik, a becslés szerinti jövedelemmegállapitást elkerülhetővé tenni, ugy hogy az legfeljebb mezőgazdasági birtokok tartozékát képező kisebb erdőrészletek, remizek jövedelmének megállapitásánál nyerjen alkalmazást.

A 16. § II. pontja szerint a mező- és erdőgazdaság bérbeadása esetén a bérbeadó nyers bevételét a haszonbér, a részéről fentartott egyéb haszon, valamint a bérlő által netán teljesitendő egyéb szolgáltatások (pl. a bérbeadó helyett fizetett közterhek) pénzértéke alkotja, leszámitva ebből a bérbeadóra nehezedő és a 12. § szerint levonható megfelelő kiadásokat.

Erdőgazdaságok bérbeadása igen kivételes eset lévén, ezen pont alkalmazására ritkán lesz szükség.

A 16. § III. a pontja haszonbérlő jövedelmének megállapitási módjával foglalkozik.

A *IV. pont* szerint hányadrészes bérlet esetén ugy a tulajdonosnak, mint a bérlőnek jövedelmét az 1. pont szerint kiszámitott tiszta nyereségnek reá eső része alkotja.

A *16. § V. pontja* kizárólag az erdőgazdaság jövedelmének megállapitásával foglalkozik s igy szól:

Az erdő faállományának eladása esetén az esedékes (vagyis az egy-egy évben fizetendő) vételár teljes összegében *nyers* bevételnek veendő, következőleg, ha a vételár teljes összege egy évben fizetendő, az egész vételár egy évre szóló nyers bevétel. Ebből a nyers bevételből azonban, ha az eladás nem tőáron történt, a 12. §-ban felsorolt kiadások, tehát a vételár eléréséhez szükséges letarolási, szállitási és egyéb költségek is levonandók; ellenben, ha az eladás tőáron történt, a fa kitermelésének, szállitásának és biztositásának költségeit, amelyek ebben az esetben a vevőt terhelik, a vételárból levonni nem szabad, egyébként azonban a 12. § 1. és 3. pontja alá eső többi kiadások — amennyiben az eladót terhelik — ekkor is levonandók.

Az erdő faállományának eladása esetén — az előző bekezdésben foglaltak szerint — a vételárnak teljes összege tekintendő egy évi nyers bevételnek azokban az esetekben is, amidőn az egész erdő faállománya adatik el, vagy pedig nem évenként, hanem a fordatartam több évére egyszerre történik a vágás.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra az erdőkre, amelyek rendszeres gazdasági üzemterv szerint kezeltetnek (1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a) s amelyekben a vágás nem évenként, hanem több évről összevonva történik. Az ilyen erdőkre nézve megengedtetik, hogy amennyiben a vételár azoknak az éveknek számával osztva, amelyek vágása egyesittetik, egy-egy évre, a fél egyéb számbavehető jövedelmével egyesitve, kisebb adótétel alá esnék, mintha a vételár teljes összege adatnék a fél egyéb számbavehető jövedelméhez, ez a kisebb adótétel, illetőleg az abból két tizedesig kifejlesztett százalékos adókulcs alkalmaztassék a vételár teljes összegének a fél azon évi egyéb jövedelmével összevont egész adóköteles jövedelmére. Pl. a fél rendszeres gazdasági üzemterv szerint kezelt erdejének faállományát nem tőáron eladta. A vételár

eléréséhez szükséges letarolási, szállitási s egyéb, a 12 §-ban felsorolt megfelelő kiadások levonása után 840.000 K jövedelem mutatkozik. A gazdasági üzemterv szerint megállapitott vágási idő 60 év, úgy hogy 840.000 K jövedelem 60 év eredménye, amelyből egy évre esik 14.000 K. Adókötelesnek egyéb jövedelemforrásokból eredő évi jövedelme 40.000 K, egy évi összjövedelme tehát 40.000+14.000 = 54.000 K, amelynek adótétele 2320 K s amely adótétel 4·14%-nak felel meg. Eszerint a félnek ezévi összes 880.000 K (840.000 + 40.000 K) jövedelmét 4·14%-os kulcs szerint kell megadóztatni.

A megelőző bekezdésben foglalt ez a kedvezmény nem csupán a tervszerüen egyesitett több évi vágásból eredő jövedelemre alkalmazandó, hanem az emlitett erdőkre nézve akkor is érvényben marad, ha több évi vágás természeti csapások (széldöntés, hónyomás, rovarkárok stb.) következtében vagy más okokból a m. kir. földmivelésügyi miniszter engedélyével egyesitve értékesittetik.

Azt a körülményt, hogy az erdő rendszeres gazdasági üzemterv szerint kezeltetik s hogy a vágás ennek megfelelőleg hány évnek eredményét jelenti, a fél igazolni tartozik (1916. évi XXXI. t.-cz. 6. §).

Az igazolás az 1917. évi jövedelemadó stb. kivetésére vonatkozó 1916. évi 145000. sz. pénzügyminiszteri rendelet 5. § VI. A. e ponja szerint a kir. erdőfelügyelőség, illetőleg az állami kezelésbe vett erdőkre nézve az állami erdőhivatal által kiállitott igazolványnyal történik.

Ha az erdőben vágás nem volt, annak jövedelme a fenforgó körülményekhez képest a gyakorolt mellékhaszonvételekből (legeltetés, makkoltatás, vadászat stb.) állapitandó meg.

Abból a körülményből, hogy a jövedelemadóra vonatkozó vallomási iv az erdőbirtok jövedelmére vonatkozóan a V. u. 16. §-ának V. pontjának megfelelő szövegezéssel bir és hogy számadási kivonat önkéntes bemutatása esetén is ki kell a vallomási ivnek a 16. § szerinti kérdőpontjait tölteni, az következik, hogy a pénzügyi kormány különös sulyt helyez a jövedelem ilyképeni kimutatására és utóbbit mintegy ellenőrző számitásnak tekinti a bemutatott mérleg

mellett, de ezzel kétségkivül nem segiti elő azt, hogy a birtokosokat könyvkivonataik bemutatására serkentse, amelyek mégis csak tökéletesebb képét adják a gazdaság eredményeinek, mint az 1909. évi X. t.-cz. 16. §-án alapuló utóbbi eljárás.

A 16. § V. pontját tehát mint egyszerü utmutatást tekinthetjük az erdő tiszta jövedelmének kipuhatolására. Adóügyi adminisztrácziónk ennek megállapitásánál az eljárás egyszerüségére törekedett és az erdő legfőbb jövedelmi forrására, az évi vágásra, illetőleg a fahasználatból eredő jövedelem kipuhatolására helyezi a fősulyt. Megkülönbözteti a termelt állapotban (nem tőáron) történő faértékesités esetét a tövön való eladás esetétől és az eddigi utasitásoknak azt a homályos szövegét, amely arra a félreértésre adhatott okot, mintha tövön való eladás esetén a teljes eladási, illetőleg vételárból a 12. § szerinti regiköltségek levonásának helye nem lenne, megfelelőbb uj szöveggel pótolja. Természetes, hogy tövön való eladás esetén termelési és szállitási költség, amely a birtokost ebben az esetben nem terheli, nem vonható le a vételárból, egyébként azonban az adózó fél törvényes joga arra, hogy a 12. §-ban felsorolt mindazokat a kiadásokat, amelyek nyers bevételét terhelik, levonhassa, a faértékesités bármely módjánál, tehát a tövön való faleadás esetében is csorbitatlanul fennáll.

Ha tehát a 16. § V. pontjának első bekezdése a tőáron értékesitett faterméssel kapcsolatosan csak a 12. § 1. és 3. pontjai alá eső kiadásokról emlékszik meg külön, mint levonhatókról, ezt csak ugy értelmezhetjük, hogy *legközvetlenebbül* és *minden* egyes esetben az ide tartozó kiadások terhelik az eladót. A termelt állapotban (nem tőáron) és a tőáron (tövön) történő faeladás az erdőgazdaság kiadásaiban lényegileg csak abban okoz eltérést, hogy első esetben

termelési, szállitási és esetleg biztositási kiadások is felmerülnek, amelyek utóbbi esetben nem szerepelnek. Egyébként azonban a 12. §-ban felsorolt összes levonható kiadások egyaránt terhelik az erdőbirtokost, akárhogyan adja el fáját és a faértékesités módja az emlitett termelési és szállitási költségektől eltekintve, semmiféle okozati összefüggésben sincs azzal, hogy miféle egyéb kiadások terhelik az erdőgazdasági üzemet.

Igy a 12. § 4. és 5. pontjában emlitett költségek egyaránt felmerülnek, akármilyen legyen a faértékesitési mód, amelylyel semmiféle szorosabb összefüggésben sincsenek. Az esetleges előző évi üzleti veszteségek, az 5. pontban foglalt illetékegyenérték, közvetett adók, illetékek, biztositási dijak és erdészeti társpénztári járulékok az erdőbirtokos jövedelmét csökkentik, akármi is legyen a faértékesités módja.

Amennyiben ezen a téren egyes adókivető szervek másként járnának el, a közigazgatási biróság döntéséhez kell fordulni.

A 16. § 5. pontja a faeladásból származó bevételből leszármaztatott tiszta jövedelmet adózás tárgyává teszi, akár a rendesnek tekinthető évi vágásterület fatermése adatott el, akár több évi fatermés, vagy a birtok egész fakészlete. Nagyobb mérvü fahasználat utáni bevétel ugyan már nem a jövedelem, hanem a tőkefolyósitás jellegével bir, tehát tulajdonképen nem esnék jövedelemadó alá, azonban a magyar törvényhozás ebben a tekintetben már az 1909. évi X. t.-cz. megalkotásánál más álláspontra helyezkedett, holott legalább a természeti csapások következtében előálló kényszerü fahasználatoknál indokolt lett volna — amint az Országos Erdészeti Egyesület annak idején kérelmezte —, a porosz és osztrák jövedelemadó végrehajtási utasitásának álláspontját érvényesiteni és legalább az ily okból származó önkéntelen tőkelikvidációkat a jövedelemadó alól mentesiteni.

Némi lépést azonban ebben az irányban a magyar törvényhozás az 1916. évi XXVI. t.-cz. megalkotásánál mégis tett, amidőn a kötött birtokoknak, tehát az üzemtervszerü kezelésre kötelezett erdőknek szünetelő üzem vagy egyéb okokból összevont vágások vezetése esetére az adókulcsban nyujtott bizonyos kedvezményt, melynek jelentősége az utasitás fenn idézett szövegéből könnyen megitélhető. Az ott foglalt, különben meglehetősen extrem példában a fizetendő adó 36.432 K, szemben az egyébként fizetendő 5% = 44.000 K-val.

Ezzel a törvényhozás bizonyos prémiumban kivánta részesiteni az üzemterv szerint gazdálkodó birtokokat, amely azonban, amint ezt az Erdészeti Lapokban már kifejtettük, csak akkor bir teljes jogosultsággal, ha már az üzemterv állapit meg szünetelő üzemet összefoglalt vágásokkal, vagy természeti csapások folytán kell az egy évi vágásterületet tulhaladó használatot foganatositani. Egyébként éppen az üzemtervtől eltérő rendkivüli használatokat segiti elő ez a prémium, tehát az erdőgazdasági politika szempontjából kétes értékü. Másfelől természeti csapásokból folyó *kényszerü használatoknál* a szabad rendelkezésü magánbirtok époly joggal követelhet némi adókedvezményt, mint a kötött birtok.

Erre az adókedvezményre vonatkozóan még egy kérdés vár tisztázásra. Teljes joggal kivánható, hogy ez az adókedvezmény ne csupán abban az esetben érvényesülhessen, ha az erdő jövedelme a 16. § 5. pontja szerint állapittatik meg, hanem akkor is, ha a birtokos szabályszerü nyereség- és veszteségszámlát mutat be. Ez biztositva látszik azáltal, hogy a mérleg bemutatása esetén is meg kell tenni a 16. § V. pontjának megfelelő vallomást.

A *végrehajtási utasitás 17. §-ából*, amely a házbirtok jövedelmével foglalkozik, kiemeljük az utolsó pontot, mely szerint elmarad

a jövedelem külön megbecsülése mindazoknál az épületeknél és épületrészeknél, melyeknek haszonértéke az erdő- és mezőgazdasági, bánya- vagy iparüzem (üzlet) jövedelmében már benfoglaltatik sennek folytán ezek — mint az 1909. évi VI. t.-cz. 27. §-ának 8—11. pontja értelmében állandóan adómentes épületek — házadó külön terhét nem viselik.

A *21. §-ból*, amely a szolgálati járandóságokról szól, az erdészeti alkalmazottakat különösebben csak az a rendelkezés érdekli, hogy a természetbeni járandóságok értéke a helyi viszonyoknak megfelelőleg készpénzzé számitandók át. Nem számitandók a szolgálati járandóságok közé a munkaadó részéről az alkalmazottnak önként adott jutalmak, ajándékok és segélyek, melyeket a munkaadó az utasitás 14. §-ának 2. pontja szerint teherként le nem vonhat. Az ily összegek tehát a munkaadónál vannak megadóztatva.

A *22. §* szerint azok a járandóságok, amelyek szolgálati kiadással vannak egybekötve, rendszerint adómentesek, pl. a lótartási, uti- és irodaátalányok, napidijak, reprezentaczionális költségek stb.

25. §. A már jogerősen megállapított adó utólagosan is helyesbithető, ha a fél beigazolja, hogy az adóalap a 9. § 3. pontjában emlitett okokból (katonai bevonulás, tartós betegség vagy munkaképtelenség, háborus állapot, elemi vagy más csapások) legalább 30%-kal csökkent. Kérvények az adókivetésre következő év január hó végéig a pénzügyigazgatóságnál nyujtandók be. Elsőfokon az adófelszólamlási bizottság határoz, határozata ellen a közigazgatási birósághoz lehet felebbezni.

Az erdőbirtok szempontjából fontossággal bir még idetartozóan az utasitás 57. §-ának 7. pontja, amely kimondja, hogy *szakértőként a 16. § 5. pontja esetében csak főiskolai képzettséggel biró erdőtiszt működhetik.*

Végül megemlitendő, hogy az adókötelesnek szabadságában áll, hogy a vallomási ivek adatainak támogatásául szolgáló részletezéseket, vagy más felvilágositó megjegyzéseket a vallomási ivek megfelelő helyére beirjon, avagy azokat külön lapon mellékelje.

II. *A hadinyereségadó* (1916. évi XXIX. t.-cz.).

A hadinyereségadóról szóló törvénynek a természetes személyek és a jövedelemadó fizetésére köteles jogi személyek

tekintetében való végrehajtásáról az 1916. évi 145.000. számu pénzügyminiszteri rendelet intézkedik.

A hadinyereségadót általában a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek, a természetes személyek és a jövedelemadó fizetésére kötelezett jogi személyek tartoznak fizetni azon jövedelemtöbblet után, amelylyel 1914., 1915. és 1916. évi jövedelmük meghaladja az 1913. évi jövedelmüket, avagy az 1911—13. évbeli jövedelmeiknek átlagát. A hadinyereségadó azonban csak a 13.000 K-t meghaladó jövedelmek után vethető ki s ha az 1913. évi jövedelem, illetőleg az 1911—13. évek jövedelmi átlaga kisebb, mint 10.000 K, ugy az 10.000 K-nak veendő. Utóbbi tekintetben csak egyetlen kivétel van, s ez akkor áll elő, ha az adókötelesnek *kizárólag* erdő faállományának értékesitéséből származó jövedelme van. Az erdő faállományának eladása esetén ugyanis a jövedelemtöbblet az alább leirandó különleges módon állapittatik meg, amelynél a háboru előtti jövedelem akkor is a kiszámitott összeggel veendő számitásba, ha az kisebb 10.000 K-nál. Ez egyes esetekben kedvezőtlen lehet, vagyis bizonyos adótöbblethez vezethet, amely azonban összegre nézve sohasem jelentékeny. Ily eset azonban rendkivül ritkán fordulhat elő, mert ritka dolog, hogy erdőbirtokosnak *kizárólag* a faállomány eladásából legyen jövedelme. Erdei mellékhaszonvételekből, mezőgazdasági földekből, tőkevagyonból stb.-ből is van rendszerint jövedelme, ekkor pedig már érvényesül az általános rendelkezések szerinti 10.000 K-ás minimális háboru előtti jövedelem.

Nézetünk szerint egyébiránt az erdőből származó jövedelemtöbbletet nem kell okvetlenül az alábbi 23. § szerint megállapitani s ha ez nem történik ilyképen, akkor feléled az erdőbirtokosnál is az az általános jog, hogy békeévi jövedelme legalább 10.000 K-val számittassék.

Az erdő kihasználásából származó jövedelemtöbblet kiszámitása a 145000/1916. sz. pénzügyminiszteri rendelet 23. §-a szerint következőképen történik:

Ha a hadi évek valamelyikében a jövedelem egészben vagy részben erdő faállományának kihasználásából, illetve tövön való eladásából származik, ugy az e jövedelemnél mutatkozó jövedelemtöbblet kiszámitása — *abban az esetben, ha az adóköteles számszerü vallomást adott és a szükséges adatokat beszolgáltatja* — a jelen rendelet 16., illetve a jövedelemadóra vonatkozó V. u. 16. §-ának V. pontjában foglaltaktól eltérőleg a jelen szakaszban foglaltak szerint eszközlendő.

Az erdő faállományának kihasználásából, illetőleg tövön való eladásából eredő jövedelemnél a jövedelemtöbblet megállapitása czéljából mindenekelőtt megállapitandó, hogy a fakihasználás, illetőleg a tövön való eladás utján *kat. holdanként* az illető hadi évben mily jövedelem éretett el. Az összehasonlitás czéljából ép igy megállapitandó egy kat. hold erdő kihasználásából vagy tövön való eladásából az 1913. évben, illetőleg az 1911—1913. években átlagosan elért jövedelem. Az ekként összehasonlitott jövedelemnél a hadi év javára esetleg mutatkozó jövedelemtöbblet szorozva az illető hadi évben kitermelt vagy eladott erdő kat. holdjainak számával adja meg azt a jövedelemtöbbletet, amely a hadinyereségadó kivetési alapjául szolgál.

Ha az 1913. évben fakihasználás, illetőleg faeladás nem volt, akkor az erdő jövedelemtöbbletének kiszámitásánál az összehasonlitás alapjául szolgáló 1913. évi kataszteri holdankénti jövedelem az illető erdővel szomszédos legközelebbi *hasonló koru. fanemü és állapotu* erdőknél az 1913. évben elért jövedelemnek megfelelő tekintetbevételével állapitandó meg.

Az erdő faállományának eladásából vagy kihasználásából eredő jövedelemnél mutatkozó jövedelemtöbblet a jelen szakaszban megállapitott módon állapitandó meg akkor is, ha egyébként az adókötelesnek 1914. és 1915. évi jövedelme azokkal az összegekkel vétetett a hadi nyereségadóra vonatkozó adókiszámitási javaslatnál számitásba, amelyekkel az a hadsegélyezési czélokra életbeléptetett jövedelemadó kivetésénél megállapittatott. Ez esetben az adóköteles egyéb jövedelmének összehasonlitása és az azoknál

mutatkozó jövedelemtöbbletnek megállapitása az erdő faállományának eladásából vagy kihasználásából származó jövedelem számitáson kivül hagyásával eszközlendő.

Megjegyeztetik, hogy a jelen szakaszban foglalt rendelkezéseknek végrehajtására szükséges összes adatokat és igazolásokat a félnek kell szolgáltatnia és a pénzügyi hatóság ezeket az adatokat hivatalból nem szerzi be. Ha pedig adóköteles az adatokat és igazolásokat nem szolgáltatja be, a jövedelemtöbblet megállapitása az e szakaszban foglalt rendelkezések figyelmen kivül hagyásával eszközlendő. Példa:

Egy földbirtokosnak az 1913. évben földbirtokából 142.650 K, házbirtokából 18.000 K és tőkevagyonából 32.600 K jövedelme volt. A földbirtokából eredő ez évi jövedelmében 10 kat. hold erdőnek tövön való eladásából származó 16.550 K vételár is benfoglaltatik.

Az emlitett birtokosnak az 1915. évben a szóban forgó földbirtokból 273.600 K és ez összegben 12 kataszteri hold erdő faállományának tövön való eladásából 32.400 K jövedelme volt. Házbirtoka a most jelzett évben 21.600 K-t, tőkevagyona pedig 37.900 K-t jövedelmezett.

A hadinyereségadó alapja a következőképen számitandó ki:

az 1915. évi jövedelem:

földbirtokból (erdő faállományának eladási ára nélkül)	241.200 K
házbirtokból	21.600 „
tőkevagyonból	37.900 „
összesen	300.700 K

az 1913. évi jövedelem:

földbirtokból (erdő faállományának eladási ára nélkül)	126.100 K
házbirtokból	18.000 „
tőkevagyonból	32.600 „
összesen	176.700 K
az 1915. évi jövedelemtöbblet	124.000 K

amelyhez az erdő faállományának eladásából származó jövedelemtöbblet hozzáadandó.

Ez a jövedelemtöbblet a következőképen állapitandó meg:

az 1915. évben 1 hold jövedelme $\frac{32.400}{12} = 2700$ K

az 1913. évben 1 hold jövedelme $\frac{16.550}{10} = 1655$ K

1 holdnál a jövedelemtöbblet ... ... 1045 K

1915. évben eladatott 12 hold faállománya $1045 \times 12 = 12.540$ K.

Az adóalapul szolgáló jövedelemtöbblet az 1915. évben volt tehát $124.000 + 12.540 = 136.540$ K.

Az erdőből származó jövedelemtöbbletnek ilyetén módon való kiszámitásánál több körülmény veendő figyelembe.

Mindenekelőtt hangsulyozandó, hogy a fenti számitásoknál nem a holdanként elért bruttoár, a nyers bevétel, hanem a jövedelemadóalap, tehát az abból leszármaztatott tiszta jövedelem szerepel.

Másodsorban ki kell emelni, hogy házilagos gazdálkodás és általában köbméter szerinti értékesités esetén, különösen fokozatos felujitó és szálaló vágásoknál a *tarvágásszerü egy holdra* kell átszámitani a jövedelmet. Ebből a szempontból felette sajnálatos, hogy nem az Országos Erdészeti Egyesület által ajánlott szöveg került a törvénybe amely ezt az átszámitást fölöslegessé tette volna. A törvény és ennek alapján az utasitás teljesen a tarvágás és a területszerinti eladás szellemében lévén tartva, most már az átszámitás nem kerülhető el.

Az uradalmak figyelmét továbbá fel kell hivni arra, hogy a jövedelemtöbblet fenti kiszámitási módja természetesen *csak akkor bir jogosultsággal, ha tényleg van jövedelemtöbblet, vagvis a háborus években az erdőből elért jövedelem tényleg meghaladja a háboru előtti jövedelmet és ha az igy kiszámitott többlet nem nagyobb, mint a tényleges többlet.*

A fenti módon ugyanis, amint alábbi példák igazolják, arra az esetre is lehet „többletet“ kiszámitani, ha a háboru

alatti jövedelem *kisebb* volt a békeévek jövedelménél. Ebben a tekintetben is provideált az Országos Erdészeti Egyesület eredeti javaslata.

Ily *mesterséges többlet konstruálása* természetesen nem czélja a pénzügyi közigazgatásnak, ami már abból is következik, hogy *arra az esetre, ha a 23. § szerinti kiszámitáshoz szükséges adatokat a fél nem szolgáltatja, az erdő jövedelme is a rendes módon, vagyis* egyszerüen a háborus és a békeévek jövedelmeinek szembeállitása utján *állapitandó meg,* mint a többi jövedelmi forrásoknál.*)

A 23. § szerinti számitással a törvényhozás az erdőgazdasági üzemeket, amelyek esetleg a háborus évek alatt régebbről megtakaritott vágásokat értékesitettek, vagy kényszerüségből (pl. 1915. évi széldöntvények!), avagy egyéb okokból a messze jövő hozamait folyósitották (talán éppen a kormány biztatására, mely a cserkéregtermelést, bányafa-, tüzifa-, talpfa-, czellulózefatermelést szorgalmazta!) megkivánta óvni attól, hogy a mult vagy a jövő hozadékai után is teljes egészében fizessék a hadi nyereségadót, ami a hadi évek faszükségletének további fedezését veszélyeztette volna, magában véve igazságtalan lenne és gazdaságpolitikai tekintetben is káros hatásokat szülne. Ily értelemben javasolta úgy az Országos Erdészeti Egyesület, mint tudtunkkal a földmivelésügyi miniszterium is a 23. § szerinti

*) Az 1916. évi 145000. sz. pénzügyminiszteri rendelet 5. § VI. A. *e)* pontja szerint ugyan a vágásterület nagyságát is be kell vallani, de erre természetesen csak akkor van szükség, ha a 23. § alkalmazandó. Ha ezt mellőzni kivánjuk, a vágásterület bevallására sincs szükség és nem tartjuk valószinünek, hogy ezért a vallomást, ha egyébként számszerinti és pontos, jogosan hiányosnak lehetne tekinteni, ami a 27. § szerint súlyos pótilletékekkel sujtatik. Annál kevésbbé lehet nézetünk szerint a vágásterület kitüntetésének elmaradását birságolás alapjául venni, mert annak megállapitása sok esetben (szálalás stb.) igen nagy nehézségekkel jár és csak gondos szakértői mérlegelés alapján lehetséges, amit nem lehet minden erdőbirtokosnál feltételezni.

többletszámitást s ezen érvelések alapján fogadta azt el a pénzügyminiszter és a törvényhozás.

Magában véve a törvényszöveg és az utasitás ily eredete is kizárja azt, hogy a 23. § oly esetekben is alkalmaztassék, amikor az ott megállapitott számitási mód kedvezőtlenebb az adózóra nézve, mint a többi jövedelemforrásnál alkalmazott egyszerü különbség a háborus és a békeévek jövedelme között.

Amidőn tehát a 23. § szerinti számitás kedvezőtlenebb eredményt ad, mint a tényleges jövedelemtöbblet, az adózó a vágásterület kitüntetésének mellőzése mellett, vagy akár azt ki is tüntetve, kérje a 16. § szerinti többletmegállapitást az erdőből származó jövedelmére nézve is.

A mondottak ábrázolására variáljuk a 23. §-ban foglalt példát. A fenn közölt vágásterületek mellett kiszámitott jövedelemtöbblet (12.540 K) kisebb, mint a jövedelmek közötti egyszerü külömbözet (32.400 — 16.550 = 15.850 K). A különbözet a tényleges és a kiszámitott többlet között annál nagyobb, minél nagyobb a hadi évek termelése a multtal szemben. Igy ha a példában 1915-re 50 hold értékesitését tételezzük fel, akkor a tényleges jövedelem

	50 × 2700 = 135.000 K
1913-ban	16.500 „
tényleges jövedelemtöbblet	118.500 K

A 23. § szerint számitva azonban csak 50 × 1045 = 52.250 K képez adóalapot.

Viszont ha 1915-ben ugyanannyi (10 hold) értékesittetett, mint 1913-ban, akkor a 23. § szerint kiszámitott többlet egyezik a tényleges többlettel. Ugyanis

1915-ben 10 hold à 2700 K	= 27.000 K
1913-ban 10 „ à 1655 K	= 16.550 „
Tényleges többlet	10.450 K

A 23. § szerint számitva a többlet

10 × 1045 = 10.450 K

vagyis ugyanannyi.

Mihelyt az a terület, melynek faállománya értékesittetett (a vágásterület), a hadi évek alatt kisebb volt, mint 1913-ban, a 23. § szerinti számitásnak nincs helye, mert a tényleges jövedelemtöbbletnél nagyobb eredményt ad, sőt akkor is eredményt nyujt, ha jövedelemtöbblet egyáltalában nem volt.

Fenti példában, ha az 1915. évi vágásterületet 8 holdra tesszük, a jövedelemtöbblet tényleg 8 × 2700 — 16550 = 5050 K, a 23. § szerint számitva ellenben 8 × 1045 = 8360 K.

Ha pedig csupán 5 hold volt 1915-ben a vágás, akkor az 1915. évi jövedelem 5 × 2700 = 13.000 K már kisebb, mint az 1913. évi jövedelem (16.550 K), a 23. § szerint azonban még mindig 5 × 1045 = 5225 K jövedelemtöbblet lenne mint adóalap kiszámitható, ami azonban ellenkeznék a törvény általános rendelkezéseivel.

Utólagos felszólalások és reklamációk elkerülése végett szükséges, hogy az erdőbirtokosok adóvallomásaik szerkesztésénél a felsorolt körülményekre ügyeljenek és szükség esetén közülök azok is szakértő erdőtiszt tanácsát kérjék ki, akik ilyet nem tartanak.

Különösen ott lehet erre szükség, ahol elszórt használatok (szálalás, fokozatos felujitó vágás) esetén a számbavehető vágásterület (tarvágás) megállapitásáról van szó.

Amennyiben nem a 23. § szerint állapittatik meg a jövedelemtöbblet, nézetünk szerint értelemszerüen a 10.000 K-nál kisebb békeévi jövedelem is legalább 10.000 K-nak veendő.

Megemlitésre méltó, bár nem különlegesen erdészeti vonatkozásu, még a *24 §*, amely szerint a békeévekből származó, de hátralékos elszámolás vagy más okból csak a háborus évek alatt befolyt jövedelem a hadinyereségadó megállapitásánál figyelmen kivül marad.

III. A vagyonadó (1916. évi XXXII. t-cz.).

Vagyonadót általánosságban azok tartoznak fizetni, akiknek vagyona meghaladja az 50.000 K-t. 1917-re azonban *azok a vagyonadó fizetésére kötelesek,* akiknek föld- és házbirtokban fekvő vagyonuk tiszta értéke — beleértve a saját birtokuk mező- és erdőgazdasági üzemi tőkéjét is — a 100.000 K-t nem haladja meg és akiknek más vagyonuk nincs, az 1917. évre vonatkozólag — vagyonadó

fizetése iránti kötelezettségüknek érintetlenül való fentartása mellett — kivételesen felmentetnek a vagyonadóra vonatkozó vallomásadás kötelezettsége alól. (1916. évi 145000. sz. p. ü. min. r.)

A vagyonadótörvény végrehajtásáról az 1916. évi 127000 sz. p. ü. min. rendelet szól, amelynek §-ait alább ismertetjük.

Vagyonadó alá esnek az ingatlanok tartozékaikkal és a velük összekötött jogokkal, továbbá az ingó vagy ingatlan vagyonban fekvő üzemi (üzleti) tőke is.

Az *ingatlan tartozékának* kell tekinteni azokat a dolgokat, amelyeknek az a rendeltetésük, hogy az ingatlan gazdasági czéljának szolgáljanak és amelyek az ingatlannal oly állandó kapcsolatban állanak, hogy azokat a közfelfogás az ingatlan tartozékainak tartja, pl. a mező- és erdőgazdasági épületek, ideértve az alkalmazottak lakásait is.

Ingó vagy ingatlan (élő- vagy holtleltári) vagyonban fekvő *üzemi (üzleti) tőke* alatt mindazok a javak értendők, amelyek az illető üzem (üzlet) czéljaira tartósan (pl. mint gépek), vagy mulóan (pl. mint feldolgozandó nyersanyagok) szolgálnak és az adókötelesnek tulajdonát képezik, vagy őt megilletik. Ide tartoznak az erdőbirtok szempontjából különösen: *gépek, iparvasutak, vizi vagy egyéb hajtóerők, gazdasági eszközök, szerszámok, kocsik, szállítóeszközök, felszerelések, állatok, ezek számára takarmány- és egyéb eledelkészletek, az üzem* gyártmányaira vonatkozó készletek, *készáruk, nyers- és segédanyagok, ideértve azokat is, melyek feldolgozás, szállítás alatt állanak, beraktározvák, vagy a telepen kivül fekvő raktárakban vannak,* készletek pénzben, aranyban, ezüstben, bankjegyekben, váltókban, kötvényekben és más egyéb értékpapirokban, az üzemből (üzletből) származó hátralékos követelések, beleértve a folyó követeléseket is.

A *36.* § szerint olyan mezőgazdasági, erdő-, bánya- és iparüzemeknél, vagy kereskedelmi üzleteknél, melyeknél szabályszerű üzleti könyvek vezettetnek és rendes évi mérlegek készülnek, az adóköteles vagyon számbavételénél és megbecslésénél alapul veendő a megelőző gazdasági vagy számadási év végén fennállott vagyonállapot, kivéve, ha a mérleg adatai aggályosak.

A *37.* § ugy rendelkezik, hogy *a mező- és erdőgazdasági, továbbá bányászati, ipari és kereskedelmi üzemeknél külön becsülendők meg*

egyrészt az ingatlanok és azok tartozékai (32. § 1. pont), *másrészt az illető üzemekbe befektetett egyéb üzemi tőke* (32. § 2. pont). *A becsértéket a 35. §, illetőleg a 38—41 §§. szerint kell megállapitani.* Az utóbb idézett §-ok közül bennünket a *39. §* érdekel különösen, bár a 38. §, amely a mezőgazdasági földek értékének megállapitásáról szól, szintén fontos az erdőgazdára de erre itt nem térhetünk ki.

A 39. § igy szól:

1. Több község határára kiterjedő, összefüggő erdőbirtok értékének megállapitása rendszerint nem községi határonként elkülönitve, hanem *birtoktestek, illetőleg kezelési vagy gazdasági egységek* (erdőgondnokság, üzemosztály vagy vágássorozat) *szerint tőrténik.*

2. Amennyiben az erdő vagyonértékére nézve a félnek az alábbiakban foglaltak figyelembevételével szerkesztendő vallomása el nem fogadható, a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) az adókiszámitási javaslatok (57. §) elkészitését megelőzőleg *igyekezzék a féllel szóbeli tárgyalás utján megegyezést létesiteni.* Erre vonatkozólag nagyobb erdőbirtokokra nézve az illetékes kir. erdőfelügyelőség, az állam által kezelt községi és más erdőkre nézve pedig a m. kir. áll. erdőhivatal (37. § 4. pont) véleménye is beszerezhető. Ha megegyezés létre nem jön, az értékmeghatározó bizottság véleménye kérendő ki.

3. *Állandó jövedelem nyujtására alkalmas erdők* értékének a közönséges gazdálkodás mellett elérhető állandó és átlagos tiszta hozadék huszszorosa tekintendő. Tiszta hozadék alatt a jelen utasitás 12. §-ának megfelelőleg kiszámitott átlagos tiszta jövedelem értendő.

4. Állandó jövedelem nyujtására nem alkalmas erdők s a letarolt, de ujból erdősitésre szánt területek értékének megállapitási módját az alábbi 6. pontban következő rendelkezések szabályozzák.

5. Az állandó jövedelem nyujtására alkalmas erdőknél a vallomás megszerkesztésére és az érték meghatározására a következő rendelkezések irányadók:

Állandó jövedelem nyujtására az az erdő alkalmas, melynek faállományai korra nézve olyképen oszlanak meg, hogy közülök a vágásra érett legidősebb faállományok évről-évre okszerü értékesités tárgyát képezhetik.

Legteljesebben ennek a feltételnek az az erdő felel meg, mely egyenlő területrészeken az egyévestől kezdve pl. a százéves korig (a vágásforduló koráig) mindenféle koru faállományt tartalmaz. Az ily *szabályos* állapotban levő erdő évi vágásterülete az egész területnek annyiad része, ahány év a vágásforduló (forda), tehát pl. a 100-ad rész. Ha az erdőben ezzel az u. n. szabályos állapottal szemben sok a fiatal, éretlen állomány, akkor az évi vágásterület kisebb, ellenkező esetben nagyobb, mint az emlitett hányad.

Az összehasonlitás alapját képező szabályos évi vágásterület nagyságának megállapitásánál az illető birtokon érvényben levő (hatóságilag jóváhagyott vagy csak magánhasználatra szolgáló) üzemtervben előirt vágásforduló a mérvadó, egyebekben azonban az üzemtervekben a közelebbi évtizedekre előirt tényleges évi vágásterületek az alábbi számitások alapjául csak akkor fogadhatók el ha az erdő állapotához képest több évtizedre vonatkozóan átlagosaknak tekinthetők.

Üzemterv hiányában szálerdőben 100 év, tölgykéreg nyerésére szolgáló sarjerdőkben 20 év, ákáczsarjerdőkben 30 év, végül egyéb sarj- és középerdőkben 40 év veendő vágásfordulónak.

Az átlagos évi vágásterület meghatározását követi a közönséges gazdálkodás mellett holdanként értékesithető fatömegnek megállapitása az előforduló fanemeknek és a faállományok minőségének (termőhelyi osztály, elegyarány, záródás, egészségi állapot stb.) továbbá a termelési és szállitási apadékok és a kéregszázalék figyelembevételével, választékok és értékosztályok (tőárak) szerint.

Az ezek alapján kiszámitott átlagos holdankénti értékből az évi vágásterület értéke állapitandó meg, amely az erdő nyers bevétele.

Előhasználatok (áterdőlések, gyéritések) utáni bevételek csak ott vehetők számitásba, ahol ezek az erdőápoló műveletek tényleg rendszeresen gyakoroltatnak és jövedelemmel járnak.

Mellékhaszonvételek (legeltetés, gyümölcsszedés stb.) megfelelően figyelembe veendők.

A nyers bevételből le kell vonni az erdőt terhelő összes kiadásokat, mint igazgatási, kezelési, őrzési költségek, dologi és üzemi kiadások (erdőfelujitás, utfentartás, erdőrendezési, határbiztositási, tatarozási költségek stb.), közterhek (adók és kegyuri költségek), végül esetleges szolgalmak értéke is, utóbbit csak abban az eset-

ben, ha a kiszolgáltatott fatömeg nem vonatott le a számitásba vett holdankénti fatermésből.

Termelési és szállitási költségek levonásának csak akkor van helye, ha a nyers bevétel kiszámitásánál nem tőárak, hanem raktári árak alkalmaztattak.

Az erdőbirtok állandó és átlagos tiszta hozadéka alatt tehát a kőzönséges gazdálkodás mellett, vagyis bárki által elérhető átlagos nyers bevételnek és az összes átlagos kiadásoknak különbözetét kell érteni, melynek huszszorosa az állandó jövedelem nyujtására alkalmas erdő értéke. *Nem szabad tehát egyes évek vagy rövid korszakok tényleges eredményét,* vagy a birtokos és tisztviselői külön rátermettségét vagy ennek ellenkezőjét *figyelembe venni,* hanem az illető erdő fekvése, a vidék gazdasági és ipari fejlettsége, a termőhely viszonyai és a faállományok minősége szerint elérhető átlagos és *okszerü* tiszta jövedelemmel kell számolni. Erdőpusztitással egyértelmü vagy egyéb rendkivüli használatok és jövedelmek nem tételezhetők fel.

Vegyeskoru erdőben (szálalt kisbirtokok stb.) az érték megállapitása a holdanként és évenként várható átlagos fatermés alapján is történhetik. Pl. Valamely mezőgazdasági birtok tartozékát képező 50 holdnyi vegyeskoru erdőben, amelyben 20—80 éves fák fordulnak elő, az évenkénti és holdankénti fatermés átlag 2 köbméterre tehető, melynek fele haszonfa: à 6 K tőár, másik fele tüzifa: à 1 K tőár. A holdankénti nyers bevétel 7 K, az egész erdőé 350 K. Ha a kiadások 150 K-t tesznek ki, akkor a tiszta hozadék 200 K és az erdő értéke $20 \times 200 = 4000$ K.

6. *Valamely erdőbirtok állandó jövedelem nyujtására alkalmatlan,* ha a faállományok korfokozatában lényeges hézagok vannak, a fahasználatok tehát okszerüen nem lehetnek folytonosak.

Ily esetekben a következő rendelkezések mérvadók:

Ha az erdőbirtok lényegileg egyfelől fiatal, szálerdőben az 50 éves, sarjerdőben a 10 éves kort meg nem haladó, másfelől csak vágható koru (szálerdőkben 80, sarjerdőkben 20, 30, illetőleg 40 évnél idősebb) faállományokból áll, vagy lényegileg csak vágható koru faállományok fordulnak elő, akkor a vágható koru területrésznek szálerdőben $^1/_{50}$-ed, sarjerdőben $^1/_{15}$-öd része után várható átlagos tiszta hozadék 20-szorosa veendő az erdő értékének.

Ha azonban a kizárólag vagy tulnyomóan vágható koru faállományokból álló erdőkben a birtokos azért nem eszközöl fahasználatokat, mert erdeje a közforgalmi eszközökből oly távol esik, hogy egyelőre csak aránytalanul csekély áron vagy egyáltalában nem értékesithetné a fát, akkor ez a körülmény *a fél kérelmére* az erdő értékének megállapitásánál megfelelően figyelembe veendő

Véderdők (1879. évi XXXI. t.-cz. 2. §-a), beerdősitett vagy beerdősitendő kopár és vizmosásos területek, nemkülönben oly erdőbirtokok, melyek szálerdőgazdaság esetén lényegileg csakis az 50 évet, sarjerdőkben a 10, 15, illetőleg 20 évet meg nem haladó koru faállományokból, illetőleg letarolt, de ujból erdősitésre szánt területekből állanak, a vagyonadó megállapitásánál mindaddig, mig jövedelmet nem hoznak, figyelmen kivül hagyandók.

Hasonló eljárás követendő a szálerdőbirtokot illetőleg az 50 évet meg nem haladó korral biró faállományokkal szemben, ha mellettük a birtokon 51—80 éves oly faállományok is előfordulnak, melyeknek kihasználása kezdetét még nem vette. Kihasználás alatt — ebből a szempontból — csak rendes vágásokban való kitermelés (főhasználat) értendő. Az erdő ápolását és nevelését czélzó gyomfakivágások, áterdőlések és gyéritések nem esnek ezen fogalom alá. Ily esetekben azonban az 51—80 éves ilyen faállományok által elfoglalt területnek az alábbiak szerint megállapitandó talajértéke után fizetendő a vagyonadó. Talajértékként — ezekben az esetekben — bükk-, cser- és gyertyánszálerdőkben kat. holdanként 20—40 K, tölgyszálerdőknél 40—100 K, fenyőerdőknél 30—80 K veendő a talajminőséghez képest számitásba.

7. A jelen szakaszban felsorolt ingatlanok értékében azoknak a tartozékoknak értéke is benfoglaltatik, melyek az erdei termelésnél a 32. § 1. pontja szerint a földbirtok tartozékának tekintendők; ennélfogva a tartozékok értékét külön is megállapitani nem szabad. Ugyancsak nem képezi külön értékmeghatározás tárgyát a vadászati és halászati jog, ha külön bérbeadva nincsen, mert értékük az ingatlanoknak a fentiek szerint megállapitott értékében már benfoglaltatik. (Tv. 14. §-a.)

Az 1916. évi 127000. sz. pénzügyminiszteri rendelet *49. §-a* a vagyonadóra vonatkozó vallomások alakjára és tartalmára nézve bennünket érdeklően rendeli, hogy be kell vallani az erdőgazda-

sági használatra rendelt ingatlanoknak térfogatát katasztrális holdakban és azoknak értékét — ideértve a 23. § 1. pontjában emlitett tartozékoknak és az ingatlanokkal összekötött jogoknak értékét is — aszerint, amint az érték az utasitás 39. §-ában foglalt rendelkezések értelmében számitandó;

a 32. § 2. pontjában elmondottak szerint számbavett erdőgazdasági üzemi tőkét — figyelemmel a jelen § 11. pontjában foglaltakra — és annak átlagos forgalmi értékét.

A bevallás az iven községi határok szerint eszközlendő, ellenben a 39. § értelmében való értékszámitásnál, amelyet a vallomáshoz lehet mellékelni, ott, ahol üzemtervek állanak fenn (ha nincsenek is hatóságilag jóváhagyva), a számitás rendszerint gazdasági testek szerint történik, de történhetik községi határok szerint is. Az első esetben számitásba vett területnek természetesen egyeznie kell a községi határonként részletezett erdőterülettel.

A *49.* § 11. pontja az *üzemi tőkére* nézve megjegyzi, hogy szabadságában áll ugyan a félnek a tulajdonát képező üzemi tőkének állagát részletesen feltüntető leltárt a vallomási ivhez csatolni, erre azonban kötelezve nincs; ennélfogva az is elegendő, ha vallomásában olyan támpontokat szolgáltat, amelyek az üzemi tőkében fekvő vagyon megbecslésénél alapul szolgálhatnak. Ebből a szempontból:

a) mezőgazdasági és erdőgazdasági használatra rendelt ingatlanoknál elegendő, ha az adóköteles vallomásában azt tünteti fel, hogy gazdasági üzemi tőkéje megfelel az illető vidéken hasonló gazdaságokban rendszerint befektetett üzemi tőkének, vagy ennél körülbelül hány százalékkal nagyobb vagy kisebb.

A végrehajtási utasitásból továbbá még a következő rendelkezések birnak az erdőbirtokra különös fontossággal:

Az *57.* § 5. *a)* pontja szerint a felet az erdők értékének a 39. § szerinti megállapitása végett szóbeli tárgyalásra meg kell hivni.

Az *57.* § *7.* pontja szerint mint az erdő jövedelmének, ugy vagyonértékének megállapitásánál szakértőként csak az 1879. évi

XXXI. t.-cz. 36. §-ában körülirt (főiskolai) képzettséggel biró erdőtiszt működhetik.

Az *58.* § szerint minden törvényhatóság területén az adóköteles vagyon meghatározására értékmeghatározó bizottság alakitandó 3 évről 3 évre. Ezekbe a bizottságokba az Országos Erdészeti Egyesület is jelöl (2—2) tagot.

Az értékmegállapitó bizottságot az adófelszólamlási bizottság akár saját elhatározásából, akár a fél vagy a pénzügyigazgatóság előadója kérelmére hallgatja meg. Ellenben *köteles* tőle véleményt kérni, *ha a fél erdőbirtokának értéke, ideértve az* üzemi tőkét is, a valószinüség szerint 500.000 K-t meghalad, az ingatlanok (39. §) és az üzemi tőke értékének elkülönitett megbecslése végett; továbbá a 39. § 2. pontja esetében (57. § 11. pontja).

Az 58. § 10. pontja szerint az adóköteles fél saját költségén a bizottsági tárgyaláson ellenőrző szakértőt alkalmazhat, akinek irásban beadandó véleménye a felvett jegyzőkönyvhöz csatolandó és az adófelszólamlási bizottság, illetve a m. kir. közigazgatási biróság elé terjesztendő. Ehhez képest köteles a fél a 6. pontban foglaltak szerint irásban vagy szóbelileg előterjesztett kérelmében az ellenőrző szakértőt is megnevezni, aki azután a tárgyalásra meghivandó. A szakértőnek távolmaradása az értékmeghatározó bizottságnak (albizottságnak) eljárását nem akasztja meg. Ebben az esetben a szakértőnek meghivásáról szóló vétbizonyitvány a jegyzőkönyvhöz csatolandó és a távolmaradás a jegyzőkönyvben felemlitendő.

85. §. Az adófelszólamlási bizottság határozata ellen minden egyes esetben a m. kir. közigazgatási birósághoz intézendő panasz joga illeti meg ugy a kincstári képviselőt, mint a felet. A félnek panaszirata bélyegköteles. (1916. évi XXVI. t.-cz. 11. §-ának 5. pontja.)

A végrehajtási utasitás erdészeti vonatkozásainak ezen áttekintése után méltassuk röviden annak intézkedéseit, hogy aztán fejtegetéseinket a 39. § szerinti erdőértékmegállapitás néhány példájával zárjuk.

Mig a vagyonadóról szóló törvény a vagyont általában a forgalmi érték szerint adóztatja meg, a mező- és erdőgazdasági ingatlanok és tartozékaik értékének megállapitására

a birtok után közönséges gazdálkodás mellett várható átlagos tiszta hozadék 20-szorosát használja fel és az erdőbirtoknál még több más oly rendelkezést tesz, amelyeknek czélja, hogy oly erdőbirtokok, amelyek jövedelmet nem, vagy csak igen alárendelt mértékben nyujtanak, kiméletesebben adóztassanak meg. Kialakult forgalmi értéke az erdőbirtoknak nincs és a faállományok minőségében és mennyiségében mutatkozó óriási eltérések miatt, ilyenről a jövőben sem lehet szó. Erdőbirtokaink nagy része nyomott áron eladóvá lett volna, ha valamely neki tulajdonitott u. n. forgalmi érték után kellett volna vagyonadót fizetni akkor is, ha az jövedelemnyujtására talán évtizedekig alkalmatlan.

Hálás elismerésünk illeti meg a kormányt és a törvényhozást, hogy az eredeti javaslaton, amely az erdőbirtokot is forgalmi érték szerint kivánta megadóztatni, erdőgazdaságpolitikai szempontból előnyös módositásokat eszközölt.

Az erdőbirtokból közönséges gazdálkodás mellett elérhető átlagos hozadék helyett a tényleges jövedelem 20-szorosa természetesen nem vehető az erdő értékéül. Ez a legképtelenebb helyzetekhez vezetne. A tényleges jövedelem évről-évre ingadozik akkor is, ha az erdő vagyonértéke változatlan. Ha az erdőbirtokos nagy jövedelmet nyujtó intenziv gazdálkodásra törekednék, nemcsak jövedelemadója emelkednék, hanem vagyonadójának nagy emelkedése által helyes gazdálkodásáért mintegy birságot fizetne. Ha pedig rövid ideig tartó erős használatokkal faállománytőkéjét s ezzel erdővagyonát apasztaná, ezzel szemben a tényleges jövedelem alapján kiszámitott vagyonérték óriási módon emelkednék, hogy aztán az utolsó faállomány kihasználásával hirtelen a talajértékre sülyedjen.

A tényleges jövedelemre való hivatkozás tehát az erdőérték megállapitásánál csak abban az esetben lehet helyt-

álló, ha az összeesik a közönséges gazdálkodás mellett és nem időlegesen felszökött (háborus) faárakkal számitott átlagos tiszta hozadékkal.

A V. u. 39. §-ának szövege a számitási módot eléggé részletesen kifejti. Az annak eszközléséhez szükséges adatokat természetesen a félnek kell nyujtania. Egyebekben az alábbi példák is támpontot adnak erre vonatkozóan.

Az ingatlan és tartozékainak értékén kivül az üzemi tőke értékét is be kell vallani forgalmi értéke szerint. Hangsulyozzuk, hogy a tartozékok, amelyekről fennebb a jövedelemadóval kapcsolatosan foglalkoztunk, nem számitandók az üzemi tőkéhez. Hogy mi értendő üzemi tőke alatt, annak megállapitása (32. §) meglehetősen önkényes, külön tőkeként való megadóztatása pedig a nálunk annyira szükséges erdei beruházások szempontjából hátrányos, mert azok ekként külön adótárgyakká lesznek. Az üzemi tőke különválasztása által azok a birtokok, amelyeken pl. egy erdei vasut a jövedelmezőséget emeli, magasabb vagyonértékre emelkednek, ami elvileg helyes, ügyelni kell azonban, nehogy az erdei vasut hatását kétszeresen vegyük számitásba, egyszer az ingatlan hozadékában és aztán még egyszer az üzemi tőkében. Az erdei vasut nyujtotta esetleges jobb jövedelmezőség a közönséges gazdálkodás keretein kivül esik, a hozadék megállapitásánál tehát figyelmen kivül marad annál is inkább, mert a berendezés mindenkori értéke mint üzemi tőke kerül vagyonadó alá.

Erdőbirtokaink igen nagy részénél egyébiránt az üzemi tőke a semmivel egyenlő, és a szállitóberendezések többnyire a fatermelő vállalat tulajdonát képezik. Ajánlatosnak tartjuk tehát, hogy az erdőbirtokos üzemi tőkéjét, amely az esetek tulnyomó számában elenyésző csekély, részletes leltárban kimutassa, mert felette bizonytalan alapnak tartjuk az olyan

vallomást, mely a 49. § 11. pontja szerint csak annyit jelent be, hogy üzemi tőkéje megfelel az illető vidéken hasonló gazdaságokban rendszerint befektetett tőkének, vagy ettől ennyi és ennyi százalékkal eltér. Éppen az erdőgazdaságnál nem lehet sem a pénzügyigazgatóság, sem az adófelszólamlási bizottság illetékes ily alapon, vagyis jobban mondva alap nélkül valakinek üzemi tőkéjét meghatározni.

Miután még megjegyezzük, hogy a kivetett vagyonadóból a jövedelemadó tényleges összegében, de legfeljebb a vagyonadó 75%-a erejéig levonandó, ami erős ösztönzés az intenziv gazdálkodásra, áttérünk néhány példa közlésére, amelyek a V. u. 39. §-ának alkalmazására támpontokat nyujthatnak.

Példák.

I. Állandó jövedelmet nyujtó erdő.

1. Valamely erdőben van	0—20	éves faállomány	3.000	hold
	21—40	„ „	1.800	„
	41—60	„ „	2.900	„
	61—80	„ „	1.500	„
	81 és több	„ „	800	„
		összesen	10.000	hold

A szabályos évi vágásterület 100 éves vágásforduló mellett $\frac{10.000}{100} =$ 100 hold, a vágható koru faállományokban mutatkozó hiány miatt azonban évenként átlag 100 holdat több évtizeden át nem lehet okszerüen vágni, hanem csupán mintegy 80 holdat, mi mellett még mindig a vágásfordulónál fiatalabb faállományok is vágásra kerülnek.

Az erdőben a fanemek elegyaránya a

következő:	Tölgy --- --- --- --- --- ---	0·3
	Lucz- és jegenyefenyő--- ---	
	Bükk, gyertyán--- --- --- ---	0·2

A termőhelyi minőséghez, átlagos záródáshoz, a törzsek egészségi állapotához mérten egy holdnyi vágásterületen tiszta tölgyesben

130 m^3, tiszta fenyőállományban 170 m^3, tiszta bükkösben 160 m^3 értékesithető fatömeg várható.

Az elegyárany szerint $130 \times 0{\cdot}3 = 39$ m^3 tölgy
$170 \times 0{\cdot}5 = 85$ m^3 fenyő
$160 \times 0{\cdot}2 = 32$ m^3 bükk
összesen 156 m^3

értékesithető holdanként.

A tölgyből	20 m^3 haszonfa à 12 K, tőár	240 K
	19 m^3 tüzifa à 1·5 K, tőár ...	29 „
A fenyőből	60 m^3 haszonfa à 6 K, tőár	300 „
	25 m^3 tüzifa à 1·5 K, tőár ...	37 „
A bükk 32 m^3 tüzifa à 1·5 K, tőár		48 „
Holdankénti nyers bevétel		654 K

Nyers bevétel az egész vágásterület után:

$654 \times 80 =$	52.320 K	
Kiadások*) = ...	28.000 „	
Tiszta hozadék	24.320 K	
Az erdő értéke ... ... $24.320 \times 20 =$		486.400 K

2. Ha ugyanily terjedelmű és összetételü erdőben az idős, vágható faállományokból felesleg van, ugy hogy több évtizeden át a szabályos 100 hold helyett pl. átlag évi 120 hold vágható, akkor az erdő nyers bevétele $654 \times 120 =$ ... ... 78.480 K

A kiadások a nagyobb üzemnek megfelelően szintén nagyobbak ... ... 35.000 „

Tiszta hozadék ... ... 43.480 K

Az erdő értéke ebben az esetben $43.480 \times 20 =$ 869.600 K

3. Valamely 210 holdas ákáczsarjerdőben legyen az évi vágás $\frac{210}{30} = 7$ hold. Egy holdon várható átlag pl. 50 m^3 értékesithető fatömeg és pedig:

*) Termelési és szállitási költségek nélkül, mert tőárakkal számitottunk. Nem szabad figyelmen kivül hagyni, hogy a regie-költségek még tövön való faértékesités mellett is a nyers bevételnek igen jelentékeny részét teszik ki. Pl. az állami erdők költségvetésében a rendes kiadások a rendes bevételeknek 60—70%-át teszik ki.

15 m^3 haszonfa à 15 K = 225 K
30 m^3 tüzifa à 3 „ = 90 „
5 m^3 rőzsefa à 2 „ = 10 „
Összesen 1 holdon ... ... 325 K

7 holdra 325 × 7 = 2275 K
Kiadások... ... ... 1200 „
Tiszta hozadék ... 1075 K
Erdőérték: 1075 × 20 = 21.500 K

II. Állandó jövedelmet nem nyujtó erdők.

4. Valamely erdőbirtok áll 800 hold 1— 30 éves é:
3200 „ 120 „ bükkösből.

Feltételezett évi vágás $\frac{3200}{50}$ = 64 hold pl. à 150 m^3 értékesithető fatömeggel, mely a félreeső helyzet miatt csak tüzifaként értékesithető à 2 K. Holdankénti érték 150 × 2 = 300 K.

A nyers bevétel 64 × 300 = 19.200 K
Kiadások... ... ... 12.000 „
Tiszta hozadék ... ... 7.200 K
Erdőérték 7200 × 20 = 144.000 K.

5. Valamely erdőbirtok 1000 hold 80—120 éves luczfenyvesből áll, feltételezett évi vágás $\frac{1000}{50}$ = 20 hold à 160 m^3 értékesithető fatömeggel, melyből haszonfa 100 m^3 à 7 K = 700 K
tüzifa ... 60 „ à 1·5 K = 90 „
összesen 790 K

Nyers bevétel 790 × 20 = 15.800 K
Kiadások ... ... 8.000 „
Tiszta hozadék ... ... 7.800 K
Erdőérték 7800 × 20 = 156.000 K.

6. Valamely tölgyből és cserből álló sarjerdőben (1000 hold) legyen 550 hold vágás és 1—10 éves fiatalos, 450 hold pedig 30—50 éves erdő. Feltételezett évi vágásterület $\frac{450}{15}$ = 30 hold à 80 m^3 értékesithető fatömeggel (tüzifa m^3-ként 2·5 K értékkel).

Nyers bevétel 80 × 2·5 × 30 = 6000 K
Kiadás ... ... 3500 „
Tiszta hozadék ... ... 2500 K

Erdőérték 2500 × 20 = 50.000 K.

7. Valamely 1000 holdas szálerdő-birtokból véderdő és beerdősitendő kopár 250 hold, vágásterület és 1—40 éves fiatalos 500 hold, 60—70 éves faállomány 250 hold, mely utóbbiban kihasználás még nem folyik.

Ebből a birtokból a véderdő és a kopár terület állandóan mentes a vagyonadótól.

Az 500 hold fiatalos egyelőre szintén nem esik vagyonadó alá. A 250 hold 60—70 éves faállomány csak talajértéke után fizet vagyonadót. Ha a talaj értéke pl. 40 K-ra tehető, akkor 250 × × 40 = 10.000 K veendő a fél egyéb adóköteles vagyonával kapcsolatban az erdő értékéül.

10—15 év multán ez az erdő (a véderdő és kopár kivételével) az állandó jövedelmet nyujtó erdők sorába lép és aszerint értékelendő.

Ha pedig a fél a 80 éven aluli faállományokat már jelenleg is kihasználás alá vette, akkor az erdő az előbbi esetek egyike szerint értékelendő.

Utólagos hozzászólás Roth Gyulának felolvasásához.

(A természetes felujitás és a községi erdők.)

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Csak a legutóbbi karácsonyi szabadságom alatt kinálkozott alkalom arra, hogy az „Erdészeti Lapok“ 1916-iki évfolyamának füzeteit átböngésszem. Leginkább Roth barátomnak „A hegyvidéki erdők természetes felujitásáról“ közölt czikke ragadta meg figyelmemet, annál is inkább, mert hosszu évek tapasztalataiból leszürődött meggyőződésem az, hogy hazánkban éppen ezen a téren vétkeztek és vétkeznek legtöbbet. Ebben a meggyőződésemben csak megerősitettek az 1914—1915-iki tél folyamán a Kárpátokban

szerzett tapasztalataim — harcztéri naplómból közelebbi adatokkal is szolgálhatok az ott közvetlen a háboru előtti időkben folytatott rablógazdálkodásról —, melyek nyomán önkénytelenül is ajkaimra tódult az a kérdés: Hogy is lehetséges az ilyen gazdálkodás az erdőtörvény és az 1898. évi XIX. t.-cz. fennállásának negyedik, illetőleg második évtizedében?

Nincs szándékomban Roth talpraesett czikkével foglalkozni, nincs is most reáérő időm, csak a felolvasást követő hozzászólásokhoz kivánok én is hozzászólni, kivált a községi erdők szempontjából.

Karvas Emil a természetes felujitási módszerek térhóditásának egyik főakadályát abban látja, hogy az ezen módszerek igényei szerint a községi erdőkről készült üzemtervek jóváhagyásra nem számithattak. Én nem ebben látom a természetes felujitási módszerek alkalmazási lehetőségének egyik főakadályát! Ezt avval az elvitázhatatlan ténynyel is bizonyithatom, hogy én kerületemben mindazokon az erdőbirtokokon, melyeken az összes tényezők figyelembevételével valamelyik természetes felujitási mód lehetősége megvolt, a tarvágásos gazdálkodásra alapitott üzemterveket vagy átdolgoztam, vagy teljesen ujakkal helyettesitettem. És ezek az üzemtervek mind jóváhagyattak, köztük olyanok is, melyekben a kezelő erdőtisztnek egy egész 20 éves fordulószak tartamára, az egész fordulószaki terület kihasználására és felujitására teljesen szabad kezet biztositottam,*) abból, most már nem emlékszem, igen tisztelt Szerkesztő Ur vagy Muzsnay által hirdetett elvből kiindulva, hogy „Az üzemterv nem lehet kényszerzubbony“!

Nem is itt keresendő a hiba, hanem egészen máshol és ezt a másholt végre meg kell nevezni a maga igazi nevén!

---

*) Erre vonatkozóan az erdőfelügyeleti szervek eljárása tudtunkkal nem egyöntetü. Némely erdőfelügyelői kerületben elfogadják az 5 évnél hosszabb tartamu felujitási időt megállapitó üzemterveket, s a minisztérium is jóváhagyja azokat, más kerületekben ellenben az elsőfoku hatóságok még ragaszkodnak a régi sablonhoz. A hiba ott rejlik, hogy eddig tudtunkkal sehol sem került hivatalosan nyilvánosságra, hogy a minisztérium maga eltért a régi gyakorlattól és a hosszabb felujitási időket is elfogadja. Kellő irányitás és tájékoztatás hiányában a szakemberek többnyire nem mernek a természetes felujitás igényeihez alkalmazkodó üzemterveket készitení, attól tartva, hogy azokat az első- vagy másodfoku hatóság visszautasitja. *Szerk.*

Szerény nézetem szerint, melyhez azonban azt hiszem nagyon sok gyakorlati szaktársam is csatlakozni fog, a természetes felujitási módok és a velük együtt járó belterjes gazdálkodás elé a községi erdőkben nem annyira az igényeknek megfelelően készitett üzemtervek jóváhagyásának megtagadása, nem is az erdők feltárásának hiányossága, nem is a gyakorlott erdei munkások hiánya stb. gördit elhárithatatlan akadályokat — ez mind csak okozat és nem ok — hanem a községi erdőkezelés egész mai rendszere.

Eltekintve attól, hogy a járási erdőgondnokságok vezetői ma, nemcsak erdőkezelők, hanem egyuttal erdőrendezők is, ami mellesleg megjegyezve csak előnyére válik az erdőgazdálkodásnak, ujabban még a vizmosásos, kopár területek és a közlegelők rendbeszedésének egész terhét is reájuk rakták, nem is szólva arról az óriási idő- és munkamennyiségről, amit a közbirtokossági ügyvitel lelkiismeretes ellenőrzése felemészt.

Szóval a járási erdőgondnokságok a mai rendszer mellett annyira agyon vannak terhelve irodai munkákkal, különösen, ha egy vagy több csemetekert és gyümölcsfaiskola is tartozik hozzájuk, hogy azok vezetői tulajdonképeni feladatuknak, az *erdőkezelésnek* alig szentelhetik a legszükségesebb perczeket. Csak gondoljunk többek között a vizmosásos, kopár területek állami kezelésbevételének rettenetesen hosszadalmas, évekig elhuzódó, rémséges papirt és tintát felemésztő eljárására, amelyen különben ebben a par excellence jogászállamban, ahol egy fórum sem mer még a legeklatánsabb közérdekü kérdésekben sem a magánérdekhez hozzányulni, csöppet sem csodálkozhatunk.

Nem hazabeszélés akar ez lenni, mert én a reám bizott 43 község határában fekvő 63, igaz hogy másfél megyében szétszórt, erdőbirtok dolgát a maga körülbelül 7000 kat. hold területével, nemkülönben a vizmosásos, kopár területekéit is elláthattam, bár tény, hogy csak minden erőm megfeszitésével és *minden* perczem igénybevételével. De vajjon mihez fogjon az olyan erdőgondnokság vezetője, akinek 100—150, vagy tán még több község határában fekvő, sok ezer holdakra menő erdőbirtokokat kell nemcsak kezelnie, hanem előbb be is rendeznie s hozzá még ép a hegyes vidékeken oly nagykiterjedésü, nagyrészt már az erdőtörvény létezésének ideje

alatt keletkezett vizmosásos, kopár területekkel is bajlódnia megfelelő számu és qualitásu segédszemélyzet nélkül?

Hiába készülnek — *ha készülnek* — azokról az erdőbirtokokról a legmodernebb erdőgazdasági üzemtervek, végrehajtásukról a mai viszonyok mellett még csak álmodni sem lehet, egyszerüen azért, mert a kezelő erdőtisztnek nincs meg rá a fizikai ideje. Örül a szegény, ha évenként a tarvágások kijelölésével készülhet el idejében.

A természetes felujitási módszereknek, melyek a lehető legbelterjesebb, a kezelő erdőtiszt minden tudását és munkaerejét igénybe vevő gazdálkodást követelnek, az arra alkalmas községi erdőkbe való bevitele a mai rendszer részbeni fentartása mellett is csak akkor lesz lehetséges, ha az erdőgondnokságok és a megfelelő segéderők szaporitásával, az irásbeli munkák alapos apasztásával a vezetőknek alkalom és mód nyujtatik arra, hogy a gondjaikra bizott erdőbirtokokkal, azok összes külső és belső viszonyaival behatóan foglalkozhassanak, vagyis erdeiknek *igazi kezelői* lehessenek s azokat necsak egyszer-kétszer látogathassák meg évenként.

A nagyobb vizmosásos és kopár területek ügyeinek ellátása azonban még igy is külön szervezetre volna bizandó, mint amilyen például Ausztriában a „Forsttechnische Abteilung für Wildbachverbauung". Mert ahogy ma állanak a dolgok, a legtöbb járási erdőgondnoknak vagy a gondjaira bizott erdőbirtokokat, vagy pedig a kopár vizmosásos terület ügyeit s egyéb dolgait kénytelen elhanyagolni. Hogy pedig ebből mily óriási közgazdasági kár háramlana az országra, kivált a háborut követő évtizedekben, melyek az összes gazdasági ágazatokban parancsolólag fokozottabb és belterjesebb munkát követelnek majd, az talán nem is szorul bővebb magyarázatra.

Mindenesetre legczélravezetőbb lenne az egész mai, magát tulélt rendszer (erdőfelügyelőség, állami erdőhivatal) elejtésével, a közérdek legmesszebbmenő kidomboritásával egészen uj, a modern gazdálkodás elvének megfelelő, életrevaló szervezetet teremteni, melymenten minden fölösleges irodai sallangtól és nem szakemberek rakta béklyóktól oly sokat szenvedett hazánk erdőgazdaságának felvirágoztatásán igazi lelkesedéssel és teljes odaadással munkálkodhatnék.

Midőn végül igen tisztelt Szerkesztő Urat arra kérem, hogy soraimat nyilvánosságra hozni sziveskedjék, amiért előre is hálás köszönetet mondok, maradok kartársi üdvözlettel

Tábori posta 357., 1917. évi január hó 21-én.

igaz tisztelője

Binder Béla.

FAKERESKEDELEM.

Igló város faeladása. Igló város tiz évi vágásterületét, 1326 kat. hold 534.077 m^3-re becsült fatömeggel (50% luczf., 50% jegenyef.) m. hó 9-én árverésen értékesitette. Az árajánlatok köbméterenként 10 és 24 K, holdanként 4030 és 9672 K között mozogtak. A legnagyobb ajánlatot Reiner és Mandola miskolczi czég nyujtotta be 12,899.430 K-val. A kiirás tövön álló, kéreggel mért fatömegre vonatkozott, amelyből apadék nem vonatott le. Ha ezt figyelembe veszszük, akkor a köbméterenkénti ár a lehántott, apadékmentes fatömegnél mintegy 27 K-ra emelkedik. A kihozatali viszonyok nehezek, a fa átlag 14 *km*-re fekszik az iglói vasuti állomástól. Egy országuton kivül egyéb szállitóeszköz nincs, erről tehát a vevőnek kell gondoskodni.

A fának 10 évre való eladása ma már a ritkább esetek közé tartozik és a faárak tapasztalt fokozatos emelkedése mellett bizonyos mértékig a köztudatba ment át, hogy nem előnyös a birtokosra nézve, ha fatermését nagyon hosszu időre leköti. A mai szokatlanul felszökött háborus faárak most ugy látszik arra az ellentétes okoskodásra vezettek — mert az iglói eset nem egyedül álló —, hogy hosszabb szerződéssel a *mostani* árak lekötésére törekszenek egyes birtokosok. A jövő fogja megmutatni, hogy kinek van igaza, azoknak-e, akik joggal hivatkozhatnak arra, hogy kisebb tételekben s különösen termelt állapotban értékesitett fánál ma még nagyobb tőárakkal is találkozunk, mint a fennemlitettek, vagy azoknak, akik a ma tövön elérhető legnagyobb árt hosszabb időre igyekeznek maguknak biztositani.

Annyi bizonyos, hogy Igló város ezidőszerint tövön nagyban eladott famennyiségre nézve a legnagyobb magyarországi fenyőtőárakkal dicsekedhetik. Erdeje irigylendően szép is lehet, mert a holdankénti fatömeg mintegy 400 m^3.

Faárverések eredményei.

Alábbiakban az eladás tárgyának (választék, fanem, méretegység) megjelölésén kivül az elfogadott, rendszerint legmagasabb árajánlatot közöljük, amely után zárjelben azt a százalékot jelezzük, amelylyel az elért ár a kikiáltási árat meghaladja. Ez utóbbit tehát ugy számithatjuk ki, ha a közölt árat ezzel a százalékkal csökkentjük.

I. Tövön.

Kocsér község (1916. nov. 13.):

248 m^3 ákáczszerszámfa,
2 m^3 ákácztüzifa à 36·64 K, kat. holdanként 3271 K (+ 99%). (Vasuttól 13·5 *km*-re.) (26 / részletben.)

Dunapataj község (1916. nov. 16.):

20 m^3 ákáczhaszonfa,
30 m^3 ákácztüzifa,
3 m^3 nyártüzifa à 48·88 K, kat. holdanként 5182 K (+ 133%). (D. községtől 4·5 *km*-re.) (38 részletben.)

Érsekcsanád község (1916. nov. 17.):

16 m^3 ákáczszerszámfa,
25 m^3 ákácztüzifa,
201 m^3 nyártüzifa 5615 K. (A községtől 2—6 *km*-re.)

Mosztafalvai volt urb. birt. (1916. nov. 22.):

4886 m^3 tölgy-, cser-, bükk- és gyertyánhaszonfa és tüzifa à 9·86 K (+ 63%). (Vasuti állomástól 11 *km*-re.)

Berekfalui volt urb. birt. (1916. nov. 28.):

304 m^3 lucz- és jegenyef. épületfa à 20·08 K (+ 12%). (Vasuttól 9·1 *km*-re.)

Nagykőrös r. t. város (1916. decz. 4.):

126 m^3 ákáczszerszámfa,
484 m^3 ákácztüzifa,
68 m^3 tölgyszerszámfa,
615 m^3 tölgytüzifa,
7 m^3 szilszerszámfa,
19 m^3 sziltüzifa,
280 m^3 nyártüzifa 46.817 K, kat. holdanként 442 K (+ 81%). (Vasuttól 8·8 *km*-re.) (329 részletben.)

Farkasrévi volt urb. birt. (1916. decz. 6.):

1132 drb. 9 *cm*-ig v. tölgyrudfa,
5442 drb. 10—12 *cm* v. tölgyrudfa,
3609 drb. 13—15 *cm* v. tölgyrudfa,
391 m^3 16—26 *cm* v. tölgyműfa,
66 m^3 26 *cm* és felj. v. tölgyműfa,
489 *q* kéreg,
55 m^3 tüzifa 19.500 K.

Kovácspataki volt urb. birt. (1916. decz. 7.):

5815 m^3 jegenyefenyő és 421 m^3 erdeifenyő épületfa, fűrészrönk és tüzifa à 8·47 K (+ 21%).
762 m^3 bükkfa à 2·42 K (+ 21%). (Vasuttól 7·6 *km*-re.)

M. kir. telepitési felügy. (1916. decz. 9.):

223 m^3 tölgy- (kevés gyertyán-) tüzifa, szerszámfa és mezőgazdasági fa à 21·84 K (+ 160%). (Vasuti állomástól 13 *km*.)

Légrád nagyközség (1916. decz. 18.):

542 drb. tölgy- és 23 drb. szilfa (1817 m^3) 93.360 K.

Kassai róm. kath. püspökség (1916. decz. 18.):

766 m^3 30 *cm*-ig v. tölgyműfa à 27·67 K,
1573 m^3 31—45 *cm*-ig v. tölgyműfa à 35·21 K,
670 m^3 46—75 *cm*-ig v. tölgyműfa à 50·30 K,
1764 m^3 tölgytüzifa à 8·05 K,
157 szilműfa à 25·15 K,
561 m^3 sziltüzifa à 8·05 K,
7 m^3 nyártüzifa à 8·05 K (+ 0·6%). (Vasuttól 10 *km*-re.)

Kupcza János és társai f. közbirt. Vazseczen (1916. decz. 20.):

10.442 m^3 luczf. és jegenyef. műfa és 1537 *q* luczkéreg 231.600 K (+ 0%). (Vasuttól 6—7 *km*-re.)

Lentikápolnai volt urb. birt. (1916. decz. 21.):

278 m^3 tölgyműfa és 146 *ürm*^{3} tüzifa 15.760 K (+ 29%), ebből I. oszt. műfára 79 K, II. oszt. műfára 58 K, III. oszt. műfára 36 K, tüzifára 13 K esik.

Meczenzéf nagyközség (1916. decz. 22.):

403 m^3 (557 drb.) 7—10 *m* h. 14—45 *cm* k. átm. tölgyműfa,
5·1 m^3 (4 drb.) 15—20 *m* h. 26—35 *cm* k. átm. jegenyefenyőműfa,
18·1 m^3 (19 drb.) 5—8 *m* h. 27—60 *cm* k. átm. bükk 18538 K (+ 68·5%).
(Vasuttól 8 *km*-re.)

Felsőmeczenzéf nagyközség (1916 decz. 29.):

70.000 drb. (314·0 holdon) 4 *m* h. 8—13 *cm* v. (felső átm.) nyirfarud à 1·20 K (tisztitásból; vasuttól 7—8 *km*-re).
30.000 drb. (202·0 holdon) 4 *m* h. 8—13 *cm* v. (felső átm.) nyirfarud à 1·20 K (tisztitásból; vasuttól 5—6 *km*-re).

14.000 *ürm* (314·0 holdon) nyirszénfa à 3·15 K (+ 5%) (tisztitásból; vasuttól 7—8 *km*-re).

6000 *ürm* (202·0 holdon) nyirszénfa à 3·60 K (+ 5%) (tisztitásból; vasuttól 5—6 *km*-re).

Munkácsi g. kath. püspökség (1916. decz. 30.):

363 m^3 tölgyhaszonfa, 857 m^3 tölgy-, bükk- és gyertyánhasábfa és 671 m^3 dorongfa 22.800 K. (Vasuttól 7—8 *km*-re.)

Lutillai volt urb. birt. (1917. jan. 8.):

Tölgyrönkök (elvénhedt vastag egyedekből).

4·89 m^3 30—40 *cm* átm. (kéreg nélkül),

23·19 m^3 41—50 *cm* átm. (kéreg nélkül),

26·30 m^3 51—60 *cm* átm. (kéreg nélkül),

51·29 m^3 61 és felj. átm. (kéreg nélkül) 4500 K. (Vasuttól 7 *km-re.*)

Izsák község (1917. jan. 10.):

92 m^3 ákáczszerszámfa,

213 m^3 ákácztüzifa,

6 m^3 nyártüzifa à 32·50 K (+ 68%), k. holdanként 1943 K (91 részletben.) (I. községtől 2·5 *km*-re.)

Gurzófalvi volt urb. birt. (1917. jan. 10.):

3330 *ürm*^{3} tölgydorongfa à 33.450 K.

Selénd-dezsőházai kegyesalapitvány (1917. jan. 11.):

1132 m^3 tölgy-, cser- és gyertyánhaszonfa és tüzifa à 20·11 K (+ 54%).

Kőrisfeketetói volt urb. birt. (1917. jan. 11.):

6267 m^3 bükkhasáb és 523 m^3 bükkdorong à 10·75 K, illetve 5·93 K (+ 56%.)

Sükösdi volt urb. birt. (1917. jan. 17.):

30 m^3 ákáczhaszonfa,

119 m^3 ákácztüzifa à 28·12 K, k. holdanként 710 K (+ 116%), (90 részletben). (S. községtől 7 *km*-re.)

Csicsógyörgyfalvai volt urb. birt. (1917. jan. 21.):

1200 *ürm* kocsántalan tölgydorongtüzifa és 800 *q* kéreg 16.030 K.

Likaukai volt urb. birt. (1917. jan. 22.):

496 m^3 luczf. műfa,

632 m^3 jegenyef. műfa 28.200 K.

II. Kitermelt állapotban.

a) Műfa.

Vinkovcii kir. főerdőhivatal (1916. nov. 9.):

60 m^3 21—30 *cm* átm. tölgyműfa à 28 K (+ 40%), tőár **23·17 K.**

57 m^3 31—40 *cm* átm. tölgyműfa à 37·80—55·50 K (+ 40—85%), tőár **32·97—50·07 K.**

12 m^3 41—50 *cm* átm. tölgyműfa à 43·40—62·90 K (+ 40—85%), tőár **38·67—57·47 K.**

8 m^3 51—60 *cm* átm. tölgyműfa à 50·40—70·30 K (+ 40—85%), tőár **45·57—64·87 K.**

4 m^3 61—80 *cm* átm. tölgyműfa à 56·00—79·55 K (+ 40—85%), tőár **51·17—74·12 K.**

12 m^3 15—25 *cm* átm. kőris-, szilműfa à 37·80 K (+ 40%), tőár 32·97 K.

80 m^3 26—40 *cm* átm. kőris-, szilműfa à 50·40—70·30 K (+ 40—85%), tőár **45·57—65·12 K.**

105 m^3 40 *cm*-en felüli kőris-, szilműfa à 70·00—96·20 K (+ 40—85%) tőár **65·17—91·02 K.**

850 drb. tölgykeritésoszlop à 4·20 K (+ 40%), tőár **3·40 K.**

1069 akó tölgydonga à 4·78 K (+ 36%), tőár **2·28** K.

(Folyó partján.)

Beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság (1916. nov. 17.):

5695 *ürm* (9 eladási csop.) luczf. czellulózefa (vegyes hasáb és dorong) à 26·28—29·65 K (+ 75—85%), tőár **22·34—26·05 K.** (Vasuti rakodón.)

Ugyanaz (1916. decz. 5.):

47 m^3 12—20 *cm* v. k. átm. fenyőhaszonfa à 30·40 K (+ 22%), tőár, **22·23—24·38 K.**

309 m^3 21—25 *cm* v. k. átm. fenyőhaszonfa à 32·83 K (+ 22%), tőár, **24·66—26·81 K.**

2895 m^3 26 *cm* és felj. v. k. átm. à 31·20—36·48 K (20—22%), tőár **23·26—30·45 K.**

(6 eladási csoportban.)

Ugyanaz (1916. decz. 14.):

550 drb. 1·6 *m* h. fenyőkaró, tőár 1000 drb.-ként **53·55—83·73 K** (+ 86—151%).

543 drb. 1·8 *m* h. fenyőkaró, tőár 1000 drb.-ként **69·44—113·45 K** (+ 86—151%).

686 drb. 2·0 *m* h. fenyőkaró, tőár 1000 drb.-ként **101·09—157·33 K** (+ 86—151%).

1287 drb. 2·5 *m* h. fenyőkaró, tőár 1000 drb.-ként **182·32—287·24 K** (+ 86—151%).

3147 drb. 3·0 *m* h. fenyőkaró, tőár 1000 drb.-ként **290·87—459·37 K** (+ 86—151%).

2826 m^3 12—20 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 36·74—43·74 K (+ 67—99%), tőár **31·84—40·43 K.**

884 m^3 21—25 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 40·08—47·71 K (+ 67—99%) tőár **36·85—44·40 K.**

440 m^3 26 és felj. k. átm. fenyőhaszonfa à 46·76—55·66 K (+ 67—99%), tőár **43·60—52·35 K.**

7467 drb. erdeilécz 100 drb.-ként 37·20—55·22 K (+ 86—151%), tőár 100 drb.-ként **25·63—42·89 K.**

89.824 fm. rudfa 100 fm.-ként 26·04—37·65 K (+ 86—151%), tőár 100 fm.-ként **21·42—32·67 K.**

Ugyanaz (1916. decz. 20.):

938 drb. 1·60 *m* h. fenyőkaró (jegenyef.) 1000 drb.-ként à 57·96 K (+ 61%), tőár 1000 drb.-ként **39·74—39·81 K.**

2412 drb. 2·50 *m* h. fenyőkaró (jegenyef.) 1000 drb.-ként à 161·00 K (+ 61%), tőár 1000 drb.-ként **125·15—125·44 K.**

7683 fm. fenyőrudfa (jegenyef.) 100 fm. à 22·54 K (+ 61%), tőár **18·44—19·28 K.**

453 m^3 12—20 *cm* k. átm. jegenyef. haszonfa à 21·18—27·92 K (+ 24—27%), tőár **16·51—24·52 K.**

272 m^3 21—25 *cm* k. átm. jegenyef. haszonfa à 23·42—30·46 K (+ 24—27%), tőár **18·95—27·06 K.**

443 m^3 26 *cm* és felj. k. átm. jegenyef. haszonfa à 27·32—32·99 K (+ 24—27%), tőár **22·65—29·59 K.**

86 m^3 12—20 *cm* k. átm. luczf. és jegenyef. haszonfa à 27·17 K (+ 43%), tőár **23·30 K.**

67 m^3 21—25 *cm* k. átm. luczf. és jegenyef. haszonfa à 30·03 K (+ 43%), tőár **26·16 K.**

131 m^3 26 és felj. k. átm. luczf. és jegenyef. haszonfa à 32·89 K (+ 43%), tőár **29·02 K.** (7 eladási csoportban.)

Ugyanaz (1916. decz. 22.):

Házilag kitermelt és erdei rakodókra kihozott tölgyhaszonfa 5 eladási csoportban:

2 m^3 15—20 *cm* k. átm. à 31·40—32·00 K (+ 60—57%), tőár **28·37—28·91 K.**

108 m^3 21—30 *cm* k. átm. à 40·50—51·78 K (+ 50—73%), tőár **37·46—48·19 K.**

216 m^3 31—40 *cm* k. átm. à 52·50—69·59 K (+ 50—73%), tőár **49·46—62·00 K.**

158 m^3 41—50 *cm* k. átm. à 63·00—75·94 K (+ 50—73%), tőár **59·96—72·35 K.**

38 m^3 51—60 *cm* k. átm. à 73·79—82·85 K (+ 57—73%), tőár **70·76—79·26 K.**

5 m^3 60 *cm* és felj. à 88·03 K (+ 73%), tőár **84·44 K.**

Kojsói volt urb. birt. (1916. nov. 20.):

1450 m^3 jegenyefenyő à 27 K. (Vevő tartozik m^3-ként 7 K 50 f-t eljárási és termelési költség czimén megtériteni.)

Szaniszlófalvai volt urb. birt. (1916. nov. 28.):

769 m^3 luczf. épületfa à 27·20 K,

250 drb. 9—11 *cm* v. pózna à 0·15 K,

364 drb. 12—13 *cm* v. pózna à 0·70 K,

815 drb. 14—15 *cm* v. pózna à 1·40 K. (Vasuttól 7·9 *km*-re.)

Lippai m. kir. főerdőhivatal. (1916. decz. 5.):

35 m^3 31 és felj. átm. II. oszt. tölgyrönkfa à 64·95 K (+ 50%), tőár **63·85 K.**

29 m^3 II. oszt. szerszámfa à 19·37 K (+ 30%), tőár **18·47 K.**

369 drb. egyes lőcs- és saraglyafa à 0·66 K (+ 2%), tőár m^3-ként **26·52 K.**
268 drb. kettős lőcsfa à 1·27 K (+ 2%), tőár m^3-ként **29·58 K.**
32 m^3 16—50 *cm* átm. tölgy II. oszt. szerszámfa à 17·97 K (+ 3%), tőár **17·71 K.**
4 m^3 30 és felj. kőris II. oszt. szerszámfa à 45·32 K (+ 3%), tőár **45·06 K.**
3 m^3 szil (26 *cm* átm-ig) à 14·63 K (+ 3%), tőár **14·37 K.**
42 m^3 15—40 *cm* v. II. oszt. tölgyszerszámfa à 22·42 K (+ 15%), tőár **21·94 K.**
9 m^3 II. oszt. kőrisműszerfa (30 *cm* átm.-ig) à 44·37 K (+ 16%), tőár **43·47 K.**
6 m^3 II. oszt. szilműszerfa (26 *cm* átm.-ig) á 15·77 K (+ 16%), tőár **14·87 K.**
54 3/9 akó selejtes tölgydonga à 3·21 K (+ 11%), tőár à **1·66 K** (m^3-ként **17·98 K.**)
60 m^3 16 és felj. v. II. oszt. kőrisrönkfa à 106·50 K, tőár **92·67 K.**
233 3/9 akó selejtes tölgydonga à 3·21 K (+ 11%), tőár **1·43 K** (m^3-ként **16·65 K**).

Liptóujvári m. kir. főerdőhivatal (1916. decz. 5.):

876 m^3 4 *m*-nél hosszabb 12—20 *cm* k. átm. erdeif., lucz- és jegenyefenyőhaszonfa à 39·48—41·48 K (22—41%), tőár **32·41—39·65 K.**
684 m^3 4 *m*-nél hosszabb 21—25 *cm* k. átm. erdei-, lucz- és jegenyefenyőhaszonfa à 42·70—45·50 K (22—41%), tőár **36·64—40·20 K.**
215 m^3 4 *m*-nél hosszabb 12—25 *cm* k. átm. (selejtes) erdei-, lucz- és jegenyefenyőhaszonfa à 31·02 K (+ 41%). tőár **25·92 K.**
109 m^3 4 *m*-nél hosszabb 26 *cm* és feljebb átm. (selejtes) erdei-, lucz- és jegenyefenyőhaszonfa à 43·20 K (+ 35%), tőár **36·13 K.**
758 m^3 4 *m*-nél hosszabb 36 *cm* és felj. k. átm. erdei-, lucz- és jegenyefenyőhaszonfa à 45·0 K (+ 25%), tőár **39·65 K.**
53 m^3 2·0—3·9 *m* h. 12—25 *cm* k. átm. erdei-, lucz- és jegenyefenyőrönkő 26·84—28·60 K (+ 22—30%), tőár **21·14—23·30 K.**
40 m^3 2·0—3·9 *m* h. és felj. k. átm. erdei-, lucz- és jegenyefenyőrönkő 30 K (+ 25%), tőár **24·60 K.**
29 m^3 2·0—3·9 *m* 12—25 *cm* k. átm. (selejtes) erdei-, lucz- és jegenyefenyőrönkő à 25·62—27·30 K (+ 22—30%), tőár **19·92—22·00 K.**
24 m^3 2·0—3·9 *m* h. 26 *cm* és felj. k. átm. (selejtes) erdei-, lucz- és jegenyefenyőrönkő à 27·50 K (+ 25%), tőár **22·17 K.**
(5 eladási csoportban.)

Ugyanaz (1917. jan. 23.):

2376 *ürm* hántott lucz- és jegenyefenyőműhasáb (6 eladási csoportban) 35·66—40·50 K (+ 37·3—70%), tőár **27·46—35·19 K.**
368 m^3 4 *m*-nél hosszabb 12—20 *cm* k. átm. lucz- és jegenyefenyőhaszonfa à 39·77—49·32 K (+ 28—37%), tőár **33·27—44·22 K.**
268 m^3 4 *m*-nél hosszabb 21—25 *cm* k. átm. lucz-, és jegenyefenyőhaszonfa à 41·06—50·69 K (+ 28·3—37%), tőár **34·56—45·59 K.**
1250 m^3 4 *m*-nél hosszabb 26 *cm* és felj. k. átm. lucz- és jegenyefenyőhaszonfa à 39·93—42·90 K (+ 21—30%), tőár **33·43—36·40 K.** (4 eladási csoportban.)

61 fm. vast. fenyőrud 100 fm.-ként 40·20 K (+ 101%), tőár **38·88 K.**
57 fm. vékony fenyőrud 100 fm.-ként 36·18 K (+ 101%), tőár **24·86 K.**

Zsarnóczai m. kir. erdőhivatal (1916. decz. 22.):

875 *ürm* ipari czélokra alkalmas fenyőhasáb à 22·72—25·56 K (+ 42%), tőár **15·11—20·10 K.**
30 *ürm* fenyődorong à 17·04 K (+ 42%), tőár **12·04 K.**

Ugyanaz (1916. decz. 29.):

A vasuti állomási rakodón felfürészelt állapotban (5 eladási csoportban) I. és II. oszt. osztályozatlan jegenyefenyődeszkák 3·8 *m* h., 20 *mm* v., 18—32 *cm* széles 8·9 m^3 à 135 K (+ 80%), tőár **77·30 K.**
8—16 *cm* széles 103·0 m^3 à 117 K (+ 80%), tőár **65·60 K.**
Rövidáru 28·3 m^3 à 90 K (+ 80%), tőár **48·05 K.**

Szászsebesi m. kir. erdőhivatal (1916. decz. 27.):

72·6 m^3 1·25—2·25 *m* h. 14—19 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 21·96 K (+ 22%), tőár **14·58 K.**
92·2 m^3 1·25—2·25 *m* h. 20—25 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 22·50 K (+ 25%), tőár **15·12 K.**
60·2 m^3 2·5 *m* h. 14—25 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 21·96 K (+ 22%), tőár **14·58 K.**

Ugyanaz (1916. decz. 28.):

21·8 m^3 1·5—3·5 *m* h. 13—20 *cm* k. átm.,
281·1 m^3 4 *m* h. 13—20 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 34·39 K (+ 91%), tőár **22·78 K.**
190·6 m^3 5 *m* h. 13—20 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 34·39 K (+ 91%), tőár **22·78 K.**
137·0 m^3 6 *m* h. 13—20 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 34·39 K (+ 91%), tőár **22·78 K.**
7·8 m^3 1·1—3·5 *m* h. 21—25 *cm* k. átm.,
347·8 m^3 4 *m* h. 21—25 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa à 37·83 K (+ 91%), tőár **26·22 K.**
107·1 m^3 5 *m* h. 21—25 *cm* k. átm.,
28·0 m^3 6 *m* h. 21—25 *cm* k. átm. fenyőhaszonfa 37·83 K (+ 91%), tőár **26·22 K.**

b) **Tüzifa.**

Vinkovcei kir. főerdőhivatal (1917. jan. 19.):

Áterdőlés utján kitermelt:
1334 *ürm* tölgy-, kőris-, szildorongfa à 18·42 K (+ 27%), tőár **14·78 K.** (A Száva f. partján.)
1000 *ürm* tölgy-, kőris-, szildorongfa à 11·82 K (+ 18%), tőár **7·80 K** (községi ut mellett).

Ugyanaz (1916. nov. 9.):

23535 *ürm* tölgy-, kőris-, szildorongfa, folyópartra vagy nyiladékra kihozva: tőár **5·77—17·58 K** (+ 15—78%.)

722 *ürm* vegyes tűzifa à 16·35—16·80 K (többl. 30—40%), tőár **10·85—14·30 K.**

7260 *ürm* tölgy-, kőris-, szildorongfa a tő mellett 79.889 K, tőár **8·98 K.**

III. Gyanta.

Máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság (1916. nov. 2.):

39 *q* fenyőgyanta à 260 K (+ 100%), nettó **190 K.**

Beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság (1916. nov. 14.):

59 *q* fenyőgyanta (4 eladási csoportban) à 325—350 K, netto **258—280 K.**

Kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság (1916. nov. 28.):

308 *q* nyersgyanta luczfenyőből) à 130 K (%), netto **94 K.** (Vasuti állomáson.)

IV. Eredménytelen faárverések.

Turcsoki volt urb. birt. (1917. jan. 10.):

155 m^3 tölgyműfa, 105 m^3 tölgybányafa, 104 m^3 bányarovatfa. (Vasuttól 5·5 *km*-re.)

A háboruban rokkanttá lett erdészeti alkalmazottak segélyezésére szolgáló alapra befolyt adományok.

(Folytatás, lezárva 1917. febr. 1-én.)

Ercsényi Béla 5 K, Zarándi Knöpfler Károly 5 K, Szegedy Oszkár 2 K, Gyurcsó József 2 K, Első Elesdi Mészégető R.-T. tordai telepe 5 K. Lőwy Dávid 5 K, Hirsch Brunó 5 K, Rózsa M. 100 K, Schudich Nándor 10 K, Vinkovcei főerdőhivatal 23 K.

Nyitrai áll. erdőhivatal 22 K (ehhez hozzájárultak: Bossányi István 10 K, Urszinyi György 6 K, Weszely Alajos 6 K).

H. Anderkó Sándor 10 K, Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. 50 K, Zágrábi erdőigazgatóság 625 K 22 f, Zilahi áll. erdőhivatal 49 K 70 f.

Árvai közbirtokossági uradalom tisztikara 132 K 50 f (ehhez hozzájárultak: Fertsek Ferencz 50 K, Csákány Gyula 20 K, Oláh

József 20 K, Michna Bertalan 20 K, Lilge Károly 12 K 50 f, Rusznyák Tamás 10 K).

Bogyáni zárda 20 K, Borodi község 2 K 62 f, Csurog község 20 K, Kerner Ede 4 K 55 f.

Marosvásárhelyi j. erdőgondnokság 15 K (ehhez hozzájárultak: Nyiri Dénes 10 K, Nagy Samu 5 K).

Nadrági vasipar társulat 500 K, Német Géza 2 K, Rauchwerger testvérek 80 K, Schalk Samu 10 K, Schek Lajos 2 K, Sörös Lőrincz 78 K 25 f, gróf Széchenyi István 100 K, Timók János 5 K, Turóczszentmártoni erdőfelügyelőség 15 K, Váczi püsp. uradalom 200 K, Baráth Ferencz 20 K.

Nagyváradi áll. erdőhivatal 814 K (ehhez hozzájárultak: Klór Antal 50 K, Förster Gyula 10 K, Fakereskedelmi R.-T. fiókja 50 K, „La Roche és Darvas" egyes. erdőipar r.-t. 100 K, Nagyváradi Erdőipar R.-T. 100 K, Nagyváradi Erdőkitermelési R.-T. 100 K, Magyar Asphalt R.-T. Felsődunai Bányatelepe 15 K, Bihari Szénbánya- és Villamosság R.-T. bányakezelősége 15 K. Róth Dezső 12 K, Liechtenstein 4 K, Bárdos József 2 K, olvashatlan aláírás 6 K, dr. Stern Odön 150 K, Friedmann Benő 50 K, Horvát Országos Bank R.-T. fiókja Szabadka 100 K, Grünstein és Tsa 50 K).

Bund Károly 100 K, Gaal Károly 10 K, Kolosy Béla 20 K.

Lőcsei áll. erdőhivatal 52 K (ehhez hozzájárultak: Nádas Béla 20 K, Kelecsényi Mihály 4 K, Hornung Gusztáv 5 K, Lollok József 8 K, Zimann Ede 10 K, Sperling Viktor 5 K.

Nagykőrösi erdőközbirtokosság 100 K, Baló Gáspár 30 K, Győri székeskáptalan 100 K.

Máramarosszigeti erdőfelügyelőség 121 K, Nagybányai főerdőhivatal tisztikara 100 K, Szatmár-Németi város 139 K 58 f, Beszterczei erdőigazgatóság 500 K (a Goldfinger-család által jótékony czélra rendelkezésére bocsátott összeg), Dittert Gyula 100 K, Késmárk város 10 K.

Pancsovai m. kir. erdőgondnokság 9 K 10 f (ehhez hozzájárultak: Kőfalusi Győző 3 K, Karnyászky Lajos 1 K 50 f, Verbanocz István 1 K 50 f, Woldran Sándor 1 K, Major Gábor 10 f, Fiszser Károly 1 K, Rácz Antal 1 K).

Mauks Vilmos 10 K, Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erd. és Vad. Egyesület 200 K, Biricz Ferencz 10 K, Szakolcza város 50 K.

Szovátai erdőgondnokság 35 K (ehhez hozzájárultak: Kassay Árpád 4 K, Partos Rezső 10 K, Polifka Gyula 2 K, Illyés Sándor 10 K, Kroner Mihály 3 K, Garda János 6 K).

Bártfa város 50 K, dr. Korondy János 10 K, Tutajtársulat 20 K, Demény Lajos 10 K, Dezső Zsigmond 5 K, Horváth Viktor 2 K, gróf Károlyi Lajos 500 K, Aradi fűrészgyár r.-t. 20 K, Juhász Benő 5 K, N. N. 4 K, I. I. 4 K, Winkler Testvérek 50 K, Horváth József 7 K, Thonet-családi urad. 50 K, Radonics Vazul 2 K, Hibbján János 10 K, Vágod község 15.

A nagyváradi kir. erdőfelügyelőség gyüjtése II. részlet 323 K (ehhez hozzájárultak: Grócz Béla nagyprépost 100 K, Papp Mihály 5 K, dr. Lányi József 40 K, Kohn Jakab és József 100 K, Baiersdorf és Biach czég 50 K, alkalmazottai 28 K, herczeg Eszterházy Miklós 1000 K, Munkácsi püsp. urad. 114 K).

Lippai főerdőhivatal 2123 K 57 f (ehhez hozzájárultak: Ormai Kálmán 50 K, Lágler Gyula 30 K, Draskovich József 50 K, Osterlamm Ernő 10 K, Vaitzik Ede 10 K, Puchreiner Henrik 10 K, Becker Róbert 10 K, Schillinger Béla 10 K, Erdnam Rezső 1 K, Neumann István 5 K, Sükösd Ferencz 5 K, Nechay Oszváld 10 K, Richter György 5 K, Battyán Lukács 1 K, Raphanidesz Ernő 2 K, Zembrott János 2 K, Sisa Tamás 2 K, Terbocz István 1 K, Zente József 1 K, Lestyán István 1 K, Nagy Lajos 1 K, Benedek Alajos 1 K, Marsálek Katalin 3 K, Grosniczky Antal 2 K, Banovits Dezső 5 K, Mairovitz Mór és fiai 100 K, Hudetz Sándor 50 K, Pozsgay János 5 K, Czipott Miklós 5 K, Zengraf József 5 K, Ürmössy Ödön 5 K, Novák Imre 5 K, Kirchner Ferencz 5 K, Kevercsán Györgyné 5 K, Daragas István 20 K, Kevercsán János 10 K, Sikó Áron 20 K, Cseres Gyula 20 K, Triff Efrem 5 K, Bunea György 5 K, Fagetan Vichente 5 K, Inkócz József 10 K, Kradigati Jefta 10 K, Rottai József 8 K, Gavulyák György 8 K, Héjj János István 10 K, Podina Mihály 10 K, Klepp Bálint 5 K, Takács János 5 K, Kun József 5 K, Tripon János 10 K, Mikus Tamás 5 K, Papp Ferencz 5 K, Bölcs József 2 K, Sándor János 2 K, Pivovárcsik György 1 K, Marosi András 1 K, Kracsuneszku Péter 2 K, Borsos István 2 K, Czidor János 1 K, Petőfi Géza 2 K, Hulber György 1 K, Todor Axim 1 K, Balogh Dezső 15 K, Tompa Ferencz 100 K, Fehér Gyula 12 K, Vernika György 24 K (2 havi részletfizetés

1 évre), Kamler Béla 10 K, Popp József 10 K, Kosatán József 10 K, Takács János 10 K, Vannai Antal 14 K, Debreczeni Zsigmond 10 K, Rónay Károly 16 K, Ortopaneszh György 10 K, Szőnyi József 30 K, Klinovszky Rezső 20 K, Baumann Andor 30 K, Berencz Jakab 30 K, Bölcs István 20 K, Szabó József 20 K, Hajduk János 10 K, Bálint Istvánné 10 K, Baranyi Imre 40 K, Molnár Imre 30 K, Klencza Miklós 5 K, Dudás György 30 K, Bálint Gyula 30 K, Donáth Lipót 30 K, Kaprucsán János 20 K, Csercse József 5 K, Rebiczan Vazul 5 K, Kozsan János 5 K, Argyelán Péter 20 K, Dohangie Józsefné 20 K, Baltyan Vazul 20 K, Dohangie Demitrie 10 K, Hodis József 5 K, Dohangie Josiv 10 K, Zumbó Miklós 50 K, Dubek József 50 K, Argyelán Jozif 20 K, Schiopu Miklósné 10 K, Czirhay Juliska 10 K, Boltyán György 70 K, Kozsán József 20 K, Csukoricza György 40 K, Krisán Josiv 10 K, Cseleji József 50 K, Bölcs István 10 K, Poppa György 10 K, Gyuri György 10 K, Gyuri Zám 10 K, Nikits Adolf 10 K, Kánya Imre 10 K, Huszár Pál 15 K, Szakorodán Ferencz 5 K, Argyelán Tanoszie 5 K, Kiss István 5 K, Magyar Miklós 4 K, Kiner Zenovie 4 K, Klepp Ferencz 2 K, Kalmazsán Mihály 2 K, Tomesku Keresztély 4 K, Bögözy Antal 20 K, Drágos Lajos 1 K, Grosz József Lippa 50 K, Roszmann János 1 K, Kovacsevits György 5 K, Müller István 2 K, Pelle Péter 5 K, Hoffmann Emil 5 K, Karlik József 2 K, Ópálosi hitelszövetkezet mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja 10 K, Vazsony Ferencz 2 K, Bódy Bódog 10 K, Aman Borbála 15 K, Galm Antal 6 K, Morariu Jánosné 15 K, Kozma Galuon 5 K, Aman György 5 K, Valentin Miklós 10 K, Hollós Gyula 10 K, Körmöczy Illés 2 K, Kiss György 2 K, Hulbér János 2 K, Csártyán Traján 2 K, Nagy Sándor 2 K, Csizmás Péter 2 K, Terbancsa Romulusz 2 K, Damián Demeter 1 K, Csizmás István 1 K, Verbász Miklós 2 K, Ponta Demeter 1 K, Krucsean Janku 2 K, Muntyán György 1 K, Siklovan Romulusz 1 K, Szy Ferencz 2 K, Koszti Áron 1 K, Cravet Miklós 20 K, Aradi Fűrészgyár R.-T. 6 K, Laendler Aladár Aradi Gőzfűrésze és Fakereskedése 10 K, Aman György 10 K, Rajku Izidor 10 K, Schill József Ujarad 6 K, Aman György 10 K, Hartman Magdolna 5 K, Olvashatlan aláirás 10 K, Schwartz Ferencz 5 K, Weisz János 10 K, Galm Antal 5 K, Petricsek István 10 K, Pécskai Gőzfűrész, Őrlőmalom és Tégla-

gyár 50 K, Hegyes Mihály 1 K, Molnár István 2 K, Papp János 2 K, Lacsán János 1 K, Vertács István 2 K, Lányi István 1 K, Ugi György 1 K, Csordás Mátyás 5 K, Bottya Sándor 2 K és Halasi István 3 K 52 f).

Pincka Antal 10 K, Dávid Károly 100 K, Aradi áll. erdőhivatal a seléndi alapsz. erdő eladása után 227 K 70 f, Horváth Miklós 10 K, Fás Gyula 20 K, Tótpelsőcz község 10 K, Lauko Sándor 25 K, Lehrmann Béla 10 K, Humli Sándor 10 K, Makarja község 40 K 92 f, Munkács város 10 K.

Orsovai erdőhivatal 730 K, (ehhez hozzájárultak: Várnay Ödön 10 K, Bécsy Dezső 10 K, Gasparecz Lajos 5 K, Aschner Vilmos 5 K, Ilykovits László 1 K, Herczeg János 3 K, Olvashatlan aláírás 3 K, Ujházy Ágoston 3 K, Borló-Örményesi Faipar R.-T. 200 K, Kakas Ödön 3 K, Csokerlia János 2 K, Csortur Mihály 2 K, Ármánka Filimon 2 K, Orth László 3 K, Novacsescu Pál 2 K, Szathmáry János 2 K, Szabó Kálmán 7 K, Répásy Ferencz 2 K, Turi Imre 1 K, Blázs Tivadar 2 K, Paics Mariska 2 K, Groza Jánosné 2 K, Rakim Márton 2 K, Incze Antal 1 K, Zai Ádám 3 K, Teleky Károly 1 K, Negrea Vazul 1 K, Zaja István 1 K, Kokos Gábor 1 K, Cznyikás János 1 K, Beocsini Czementgyár Unió R.-T. Budapest 50 K, Beocsini Czementgyár Unió R.-T. bányaigazgatósága Ujbányán 10 K, Lugosi Kaptafa- és Faárugyár R.-T. 200 K, Scholtz Gyula 20 K, Ráikics József 2 K, Bibel János 50 K (évi hozzájárulás élethossziglan), Kovaliczky Vladimir 5 K, Rojeszko József 2 K, Osztajo János 2 K, Zaresku N. 2 K, Székely István 2 K, Grehu Demeter 2 K és Eissler I. és Testvérei 100 K).

Beszterczebányai áll. erdőhivatal 45 K, Hungária Bank R.-T. 50 K, Schulcz és Pollák 341 K 12 f, Süle Pál 10 K.

Gróf Andrássy György urad. Barnóczky István urad. erdőőr nevében 50 K, Binder Béla 7 K, Kebelesi v. urbéresek 20 K, gróf Schönborn-Buchheim Frigyes Károly 500 K (tiz éven át), Selmeczbánya város 100 K, Händler Izsák 10 K, Bányai János 5 K, Bálinth Gábor 10 K, Tüzes Tódor 10 K, Salamanyán László 5 K, Volf Lajos 5 K, Markovits József 10 K, Markovits Farkas 5 K, ifj. Jausz Alajos 5 K, Tüzes Karácson 10 K, Turcsa Tivadar 10 K, Höniges Nándor és Társai 200 K.

Ungvári főerdőhivatal II. részlet 1211 K 50 f (ehhez hozzájárultak: Bekény Aladár 100 K hadikölcsönkötvényben, Zachár Jakab 20 K, Székely József 10 K, Takács Miklós 25 K, Lánczy Antal 10 K, Kelen Gyula 10 K, Körös László 10 K, Gasparik Pál 10 K, Sailer György 10 K, Matusovits Károly 100 K, Sznoha Vilmos 3 K, Pásztor Sándor 10 K, Jákim István 3 K, Papp Lajos 2 K, Szuszla János 3 K, Barátfalvi Béla 1 K, Dürkola János 2 K, Markó János 1 K, Vizauer Antal 1 K, Csalóka György 1 K, Fenerik Mihály 1 K, Olajnyik János 3 K, Borovics Pál 1 K, Otroba Mihály 1 K, Grecki Mihály 1 K, Fedoriska János 1 K, Novák János 1 K, Róth Adolf 1 K, Vas Mihály 1 K, „Mundus" Egyesült Magyar Hajlitott Fabutorgyárak R.-T. ungvári gyárigazgatósága 20 K, Halász Testvérek 200 K, Saenger Nándor 10 K, Szokol István 1 K, Szuszla Péter 4 K, Choma János 1 K, Jackovich Miklós 3 K, Sztrilevszky János 2 K, Gábor Péter 2 K, Malinics Péter 1 K, Magdó Márton 2 K, Janovicuk János 2 K, Kőröskényi József 1 K, Tölgyes József 20 K, Firustal József 2 K, Havasi Illés 2 K, Havasi Béla 4 K, Friedmánszky János 1 K, Sztanek Gyula 2 K, Tirpák András 1 K, Ladányi Frigyes 10 K, Böszörményi Dániel 1 K, Szalyánik László 1 K, Horváth Alajos 1 K, Choma János 5 K, ifj. Kárpa István 4 K, Schwanda József 3 K, Dezsőfi János 2 K, Ranku Miladin 10 K, Fenyves Béla 3 K, Sponták Mihály 3 K, Szedlak János 2 K, Mocsáry Béla 20 K, Sándor Antal 2 K, Olvashatlan aláirás 2 K, Kraftsik Andor 5 K, Polyak Tamás 2 K, Königsberger Róbert 1 K 50 f, Mico György 1 K, Petik László 1 K, Mózs Ferencz 10 K, Szabó István 2 K, Danila Mihály 3 K, Magyarcsik Pál 1 K, Seba László 1 K, Seba Ágoston 20 K, Gajdos István 4 K, Révész Bertalan 2 K, Csobály Sándor 4 K, Herczegh János 4 K, Nyiredy János 2 K, Wappek József 4 K, Bessenyei Gyula 3 K, Aszalay Gyula 4 K, Egry Dániel 3 K, Golna János 2 K, Vankovich Rezső 20 K, Hrachar Antal 2 K, Wiener Ferencz 1 K, Kopcsa László 1 K, Csobán László 1 K, Maxim János 1 K, Huchán Mihály 1 K, Skrabatovics István 1 K, Kobály Mihály 1 K, Gajottó Ferencz 10 K, Braun Mór és Samu 300 K és Horovitz Ede 100 K).

Illavai m. kir. jár. erdőgondnokság 637 K (ehhez hozzájárultak: Sasen Viktor 10 K, Illavai volt urbéresek 10 K, Hőlaki

volt urbéresek 10 K, Jólaki volt urbéresek 10 K, Hőlaki róm. kath. iskola 5 K, Hőlaki róm. kath. plébánia 5 K, Nagykelecsényi v. urb. 5 K, Máriatölgyesi v. urb. 25 K, Máriatölgyesi róm. kath. iskola 5 K, Perétei v. urb. 5 K, Vágmogyoródi v. urb. 5 K, Illavai róm. kath. plébánia 5 K, Poroszkai v. urb. 15 K, Oroszlánkői v. urb. 10 K, Széppataki v. urb. 5 K, Vágbányai v. urb. 10 K, Kaszókisváraljai v. urb. 5 K, Felsőtölgyesi v. urb. 10 K, Bérczesi v. urb. 10 K, Plébániaihivatal Nagysiklós 5 K, Nagysiklósi v. urb. 10 K, Trencsénteplicz v. urb. 10 K, Szalonczai v. urb. 5 K, Köveskői v. urb. 5 K, Bolcsói v. urb. 5 K, Péhói v. urb. 15 K, Vencsói v. urb. 20 K, Liborcsudvard 10 K, Kulcsosi v. urb. 5 K, Tregcsenzávodi v. urb. 5 K, Felsőseroi v. urb. 10 K, id. Dicza Ignácz 5 K, Máriatölgyesi plébánia 5 K, Goriczkei v. urb. 15 K, Vrskovi István 10 K, Ledniczkisfalui v. urb. 15 K, Felsőzardi evang. egyház 5 K, Lázi v. urb. 15 K, Lázaljai v. urb. 5 K, Fehérhalomi v. urb. 25 K, Alsórétfalui v. urb. 15 K, Felsőzási v. urb. 15 K, Vidornyai v. urb. 15 K, Alsózborói v. urb. 10 K, Donányi v. urb. 10 K, Puchói v. urb. 20 K, Alsónyiresdi v. urb. 5 K, Ledniczi v. urb. 5 K, Vöröskői v. urb. 15 K, Mikófalvai v. urb. 10 K, Kocs közbirtokosság 5 K, Budjocsi közbirtokosság 5 K, Tahányi v. urb. 10 K, Binka József 5 K, Bellusi v. urb. 20 K, Kaszai v. urb. 15 K, Szentjánosháza 5 K, Tunyogfalva 5 K, Alsókocskócz 10 K, Barossháza 15 K, Ternadasd 5 K, Egyházasnádas 5 K, Felsőmajona 5 K, Závacky N. 5 K, Szpuszta István 2 K Viszolaji v. urb. 5 K, Zsolt 20 K, Kaszaróna 5 K).

Nagybicscsei jár. erdőgondnokság 124 K (ehhez hozzájárultak: Oszlojonai v. urb. 5 K, Nagyjeszenczei v. urb. 2 K, Kisjeszenczei v. urb. 4 K, Vágzsigmondházai v. urb. 2 K, Vágváraljai v. urb. 2 K, Sebestyénfalvai v. urb. 4 K, Kosárfalva 4 K, Boronás 4 K, Peredmér 5 K, Markói v. urbéresek 10 K, Hatna 4 K, Kölesfalu 5 K, Nagyudva 4 K, Kisudva 2 K, Kisbicscse 2 K, Nagybicscsei v. urbéresek 10 K, Kilohói v. urb. 10 K, Vágbeszterczei v. urb. 20 K, Pelyvás 5 K, Kisledniczi v. urb. 20 K).

Goró Ferencz 10 K, Konczvald Ferenc 5 K, Ditter Gyula 100 K, Rauchwerger testvérek 80 K, Brassói Czellulózegyár R.-T. 50 K.

Egri főkáptalan alkalmazottai 20 K, Jákóhalma község 6 K 04 f,

Pécsi papnevelde 200 K, Turóczszentmártoni Czellulózegyár 50 K, Váralja község 60 K, Zagrebi erdőigazgatóság 30 K.

Összesen a gyüjtés kezdete óta, ide értve azt megelőzően 1915-ben befolyt 703 K 69 f-t, 53.728 K 65 f.

Fogadják a nemesszivü adakozók az Országos Erdészeti Egyesület őszinte köszönetét!

*

Az utólag beérkezett aláirási ivek alapján a következő, sommáson már előbb nyugtázott adományok részletezését közölhetjük.

A liptóujvári főerdőhivatal által beküldött 460 K-hoz hozzájárultak: Maluzsinai képkeretgyár 20 K, Mikó Péter 20 K, Kurcz Mór 20 K, Engel Simon 50 K, Tvrdy és Glasel 100 K, Tänzer Adolf 10 K, Reich és Steiner 20 K, Vix Alfred 60 K, Schlesinger Ignácz 10 K, Hoffmann Viktor 50 K, Fehér Mór és fia 100 K.

A nagyváradi kir. erdőfelügyelőségnek I. részletként beküldött 1130 K-nyi gyüjtéséhez hozzájárultak: gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspök 500 K, Radu Demeter püspök 100 K, Diósi Lajos 100 K, Siteri uradalom 100 K, Scheiber Endre kisszedresi iparvállalata 50 K, Surányi Jenő 10 K, Weisz Lajos 10 K, Veinstein Márk 50 K, Gera Sándor 10 K, Friedländer Emil 200 K.

Ujévi üdvözletek megváltása czimén a Wagner-Károly-alapitványra befolyt adományok.

(Folytatás, lezárva 1917. február 1-én.)

Engel Géza 3 K, Günther Frigyes 10 K, Dezső Zsigmond 10 K, Ormos Zsigmond 10 K, Riedl Gyula 2 K, Somoghy Lajos 4 K, Dobrén János 5 K, Ajtay Jenő 6 K, Zsemlye Imre 3 K, Arz Károly 5 K, Ritter Károly 3 K, Furherr János 3 K, Plech József 3 K, Bayer Ágost 3 K, Daniek Géza 3 K, Vermes Viktor 3 K, Baumann Béla 3 K, Loványi Heribert 5 K, Ivanich Ferencz 3 K, Zágrábi erdőigazgatóság 20 K, Burdáts János 10 K, Vollnhofer Pál 2 K, Jánosi Pál 2 K, Hreblay László 2 K, Pakić Antal 2 K Paul Péter 2 K, Lányi Gyula 2 K, Bedő Zoltán 2 K, Rőhrich,

Márton 10 K, Földes Tamás 4 K, Valej Ferencz 2 K, Szabó Ignácz 4 K, Gura Károly 5 K, Bacsilla Lajos 2 K, Schalát Béla 6 K, Kiss László 3 K, Érsek Árpád 5 K, Bereczky Gyula 10 K, Fekete János 4 K, Székely István 4 K, Trauer Gyula 3 K, Fitz Flóra 1 K, Mohilo Erna 1 K, Brannich Kálmán 2 K, Terény Sándor 4 K, Lengyel Sándor 2 K, Olvashatlan aláírás 1 K, Häuszler Zsigmond 1 K, Fenyves Lajos 3 K, Kohout János 3 K, Kőfalusi Győző 4 K, Murányi Károly 10 K, Erdey János 5 K, Szalóky Sándor 4 K, Kiss István 5 K, Früstök István 3 K, Olvashatlan aláírás 1 K, Sümegh Ignácz 4 K, Nemes Károly 10 K, Várjon Géza 5 K, Szecskay Dezső 4 K, Papp István 5 K, Kriszta Gyula 4 K, Enyedi János 5 K, Rezy Vilmos 5 K, Orosz Tamás 2 K, Jausz Sándor 11 K, Ormai Kálmán 5 K, Osterlamm Ernő 2 K, Draskovich József 5 K, Nechay Oszváld 2 K, Neumann István 1 K, Richter György 1 K, Becker Rezső 2 K, Schillinger Béla 2 K, Lágler Gyula 4 K, Vaitzik Ede 2 K, Puchreiner Henrik 2 K, Hollós Gyula 5 K, Schmidt erdőszámvizsgáló 1 K, Bögözy Antal 5 K, Huszár Pál 2 K, Tompa Ferencz 4 K, Sikó Áron 2 K, Balogh Dezső 5 K, Cseres Gyula 5 K, Petricsek István 4 K, Cseleji József 5 K, Héjj János István 2 K, Bartók Ernő és Onczay László 10 K, Binder Béla 3 K, Sándor István 2 K.

Kolozsvári erdőigazgatóság tisztikara 58 K (ehhez hozzájárultak: Nagy Károly 10 K, Matavovszky Árpád 10 K, Kauffmann Béla 10 K, Regenhardt Pál 4 K, Béky Albert 4 K, Lattyák Sándor 4 K, Chabada Géza 4 K, Szadlis Sándor 2 K, Szilágyi József 4 K, Wolf Attila 2 K, dr. Huszth Aladár 2 K és Pálla Jenő 2 K).

Összesen az előző két füzetben nyugtázott összeggel együtt 1206 K 10 f.

Fogadják a nemesszivü adakozók az Országos Erdészeti Egyesület őszinte köszönetét!

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

I.

FELHIVÁS

a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában.

1/1917. szám. — Az 1917. év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozók felhivatnak, hogy kérvényüket az ehhez szükséges engedély iránt legkésőbb 1917. év február hó végéig a m. kir. földmivelésügyi minisztérium I/A főosztályának czimére (Budapest, V., Zoltán-utcza 16. szám) bérmentve küldjék be.

Az erdészeti államvizsgához való bocsátásra kivételesen azok is igényt tarthatnak, akiknek gyakorlati szolgálata a vizsga idejéig számitva a két évet nem éri el, ha igazolják azt, hogy a gyakorlati szolgálatban mutatkozó hiányosság önhibájukon kivül, valamely — a háboruval kapcsolatos — méltánylást érdemlő ok következtében állott elő.

Budapest, 1917. évi január hó 9-én.

Horváth Sándor s. k.
miniszteri tanácsos,
a vizsgáló bizottság elnöke.

II.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY

(elveszett erdőőri szakvizsgabizonyitvány tárgyában).

96/1917. szám. — Közhirré teszem, hogy a Lontó községi (Hont vármegye) születésü Ptacsek Rezső részére az 1890. évi október hó 22. napján, 229. szám alatt, az erdőőri szakvizsga letételéről kiállitott eredeti bizonyitvány elveszvén, e helyett nevezett részére, 1917. év 96/ef. szám alatt, az eredetivel egyenlő értékü hiteles másodlat adatott ki.

Budapest, 1917. évi február hó 3-án.

Eránosz Antal János
kir. erdőfelügyelő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Lapunk megjelenésének késedelméért szives elnézést kérünk. Oka a szerkesztő néhány napi betegségében rejlik.

Hadifogoly-kartársaink ujévi üdvözlete Szibériából és Turkesztánból ismét nem maradt el. Krasnojarskból az Országos Erdészeti Egyesület a következő német nyelvü levelet kapta:

A közelgő karácsonyi ünnepek és az évforduló alkalmából őszinte tiszteletünk nyilvánitását és legszivélyesebb üdvözleteinket küldjük otthoni szaktársainknak. Boldog ünnepeket és ujévet kivánva, kérjük a Mindenhatót, engedje meg, hogy mielőbb ismét szakunk felvirágoztatásáért működhessünk.

A krasnojarski hadifogolytábor magyar erdőmérnökei: Apáti László, *Barsi* Nándor, *Erdődy* Miklós, *Erdődy* Zoltán, *Fatl* (Fail?) Ernő, *Gerecze* Sándor, *Gondos* Jenő, *Hedbawny* Károly, *Horváth* Béla, *Kleiszner* Károly, *Kovacsik* Dezső, *Krausz* János, *Mihalovics* Sándor, *Nagy* Ferencz, *Péterffy* András, *Székely* Géza, *Zimay* János.

Ujévi üdvözletet küldött továbbá *Osztroluczky* Tibor Chodjertből (Turkesztán). Egyuttal külön levélben ujból szakkönyveket kértek az egyesülettől, amely azokat el is küldte, daczára annak, hogy a mult évben küldött könyvek hónapok mulva kézbesittetlenül visszaérkeztek. Az üdvözlést az egyes személyekhez intézett, meleg hangu levelezőlapon viszonozta az egyesület abban a reményben, hogy a sok közül talán néhány eléri rendeltetési helyét.

Halálozások. Lukafalvi *Bartha* Ábel m. kir. erdőtanácsos, a zalaegerszegi állami erdőhivatal volt főnöke, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja, m. hó 31-én Budapesten 48 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Benne az Erdészeti Lapok is munkatársukat gyászolják. Több találmánya volt (mérőműszerek, fadöntőcsavar). Különösen a besztercze-naszódi ősfenyvesek növekvési viszonyait tette tanulmány tárgyává.

Erdődy Gyula gróf v. b. t. t., cs. és kir. kamarás, főrendiházi tag, az Országos Erdészeti Egyesület alapitó tagja, Vasvörösváron 63 éves korában, továbbá

Hornig Károly báró, veszprémi püspök, az Országos Erdészeti Egyesület alapitó tagja, f. hó 9-én 73 éves korában és nemestóthi *Szabó* Sándor ny. m. kir. erdőfelügyelő, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja Gyulafehérvárt f. hó 3-án elhunyt. Béke hamvaikra!

Személyi hirek. Ő Felsége a király megkoronáztatása alkalmával az Országos Erdészeti Egyesület következő tagjait tüntette ki: malomvizi *Kendeffy* Gábor földbirtokost a grófi méltósággal, *Ambrózy* Gyula gróf koronaőrt, *Erdődy* Imre gróf, *Károlyi* Lajos gróf, *Károlyi* László gróf főrendiházi tagokat a belső titkos tanácsosi méltósággal, *Festetits* Tassilo herczeg magyar főudvarmestert, *Széchenyi* Gyula gróf főlovászmestert és *Széchenyi* Béla gróf koronaőr b. t. t.-okat a Lipót-rend nagykeresztjével, *Esterházy* Miklós herczeg főpohárnokmestert, *Festetits* Pál gróf főkamarásmester b. t. t.-okat a vaskoronarend I. osztályával, *Hornig* Károly báró b. t. t. veszprémi püspököt és *Teleki* József gróf b. t. t.-t a legfelső köszönetnyilvánitásával.

Ő Felsége továbbá *Lónyai* Elemér grófot, az Országos Erdészeti Egyesület alapitó tagját a magyar herczegi méltóságra emelte főméltóságu czimmel.

A miniszterelnök *Osztroluczky* Gézát, Trencsén vármegye nyug. főispánját, az Országos Erdészeti Egyesület választmányi tagját az Országos Közélelmezési Hivatal alelnökévé nevezte ki.

Rövid hirek hadbavonult erdőtisztekről. *Apáti* Vilmos Gölniczbánya város erdőmestere 1915. év elején önként jelentkezett hadi szolgálatra s kezdetben mint oktató tiszt, majd hosszabb ideig a volhyniai fronton mint egy tábori vasut végállomásának parancsnoka működött. Legutóbb Belgrádba helyezték át a kormányzóság erdészeti osztályához.

Sándor Béla honvédtüzérhadnagy, jelenleg vezényelt katonai erdőgondnok — még mint zászlós — az ellenség előtt tanusitott magatartásáért, hadseregparancsnoki dicséretben részesült és megkapta a bronz vitézségi érmet.

Pukács Endre tart. főhadnagy, ujabban az ezüst Signum laudisban részesült.

Nagy adományok a rokkant segélyalapra. A rokkant segélyalapra befolyt összegek fenti nyilvános nyugtázását január hó

végével zártuk le. Ezen időpont és lapunk megjelenése között azonban két oly nagy adomány folyt be, amelyről már most hirt kell adnunk olvasóinknak. Az egyik báró *Ghillány* Imre földmivelésügyi miniszter urnak a kincstári erdőbirtokok részéről kegyesen engedélyezett 20.000 K-ás hozzájárulása, a másik dr. *Jankovich* Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a közalapitványi birtok részéről kilátásba helyezett s öt éven át egyenlő részletekben utalványozandó 10.000 K-ás adománya.

Az Országos Erdészeti Egyesület a kormány nagylelkü áldozatkészségéért külön felterjesztésekben mondott köszönetet.

Minthogy több uradalom is nagyobb összegeket adományozott és szaktársaink buzgósága napról-napra ujabb adományokhoz juttatja egyesületünk uj alapitványát, az a 100.000 K-t előreláthatólag nemsokára el fogja érni.

A Szepesvármegyei Erdészeti Egyesület közgyülése. A Szepesvármegyei Erdészeti Egyesület mult évi deczember hó 11-én tartotta meg rendes közgyülését Felkán.

A közgyülést a tátrai széldöntések területére és az ott létesitett vizes facsusztatóhoz rendezett érdekes kirándulás előzte meg.

A kirándulóson résztvevőknek elsősorban az volt a czéljuk, hogy a tátrai széldöntvények feldolgozása és kiszállitása körül folyó munkákat megtekintsék és azoknak előrehaladottságáról meggyőződést szerezzenek.

A tapasztaltak alapján azt lehet mondani, hogy igen sok és nagy ugyan a széldöntés területén eddig már elvégzett munka, de igen nagy a még elvégzendő munka is és hosszabb időre lesz még szükség, mig az ujraerdősités kezdetét veheti.

A kirándulók érdeklődését különösen azon vizes facsusztató vonta magára, melyet a Fakereskedelmi R.-T. budapesti fiókja a Nagyszalók község volt urbéres birtokossági erdőben, az „Anna" patak mentén legutóbb avégett létesitett, hogy segitségével a tátrai széldöntéseknek a Klotild-ut alatti részét — mintegy 80.000 tm^3 famennyiséget — Nagyszalók közelébe, a villamos vasuti megállóhelyig, aránylag könnyü és olcsó módon leszállithassa.

A vizes facsusztató csatornáját — mely ugyszólván mindenütt fatömbökből összerótt állványokon nyugszik — a belső oldalakon simára bárdolt, szorosan összeillesztett és az ászkokhoz és egy-

máshoz faszegekkel erősitett fagerendák képezik. A csatorna felső szélessége 1 *m*, mélysége 0·5 *m*, a facsusztatónak egész hossza 4·8 *km*, esése általában csekély, 12—16‰, a szálfák 7—8 percz alatt teszik meg az utat a csusztatóban a kezdőponttól a végponttnál berendezett rakodóig. A fa lecsusztatásához szükséges vizmennyiséget az „Anna" patak és részben ennek egyik mellékpatakja szolgáltatja.

A vizes facsusztató épitési költsége — a beépitett fa értékének betudásával — kereken 70.000 koronát tesz.

A facsusztató a vállalatra nézve nagy előnyt és lényeges megtakaritást jelent, amennyiben máskülönben a kiszállitandó, mintegy 80.000 tm^3-nyi famennyiséget drága és különösen a jelenlegi viszonyok között csak igen nehezen szerezhető fuvarerővel, tenge-

PÖSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA NYITVA

Az összes FÜRDŐK, az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális vasuti forgalom (Budapestről 3¼ óra közvetlen gyorsvonattal).

Egyesületünk tagjai az eddigi kedvezményekben most is részesülnek.

lyen kellett volna a legközelebbi villamos vasuti megállóhelyig, Nagyszalókig szállitani.

Miután a Fakereskedelmi R.-T. fiókja a Szepesvármegyei Erdészeti Egyesület iránti előzékenységgel a facsusztatót a közgyülés alkalmából üzembe helyezni szives volt, alkalmuk nyilt a kirándulóknak arról is meggyőződniök, hogy a facsusztató fennakadás nélkül kifogástalanul működik.

Rövid pihenő után a kirándulók a facsusztató mentén legyalogoltak a végpontnál berendezett rakodóig, hol az arra rendelt munkások a csusztatón lekerült szálfákat meglepő ügyességgel és gyorsasággal tovább vontatják és guritják, illetve a villamos vasut vágánya közelében felmáglyázzák. A szálfákat innen ugyanis már a villamos vasut szállitja Poprád-Felka vasuti állomásig.

A facsusztató végpontjától rövid gyaloglás és a villamos vasuton történt kis idei utazás után a kirándulók csakhamar megérkeztek Felkára, hol a közgyülés a városháza tanácstermében d. u. 3 órakor vette kezdetét.

A közgyülésen résztvettek: Nádas Béla elnök, Halmi László titkár, Zimann Ede h. pénztáros, továbbá Czimra József, Gruber Károly, Hornung Gusztáv, Kelecsényi Mihály, Kummer Károly, Plotényi Jenő és Sztankó Zoltán egyesületi tagok, valamint Ehik Gyula dr. főreáliskolai tanár, mint vendég, a „Szepesi Hirnök“ képviseletében. Távolmaradásukat többen kimentették.

A megjelentek szivélyes üdvözlése és a közgyülés megnyitása után az elnök kegyeletteljes szavakkal emlékezett meg Ő Felsége Első Ferencz József jóságos királyunk elhunytáról. A közgyülés, mely az elnök szavait állva és mély megilletődéssel hallgatta végig, elrendelte, hogy fenkölt királyunk emléke a jegyzőkönyvben megörökittessék.

Az egyesület belső életét érintő több apró ügyek bejelentése után megemlékezett az elnök *Winkler* Pál nyug. főszolgabiró, rendes tag haláláról.

Folytatólag bejelentette az elnök, hogy a magyarországi vármegyék és városok monografiáját szerkesztő bizottságnak az egyesülethez intézett megkeresése folytán a Szepes vármegyére vonatkozó erdészeti és vadászati rész földolgozását Barger Guidó egyesületi alelnök volt szives elvállalni. Ez a munka az egyesületi tagok

által beszolgáltatott adatok alapján már el is készült, de kiadására a világháboru közbejötte folytán még nem kerülhetett rá a sor.

A mult közgyülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése után felül lettek vizsgálva a pénztári számadások, mire a közgyülés Zimann Ede h. pénztárosnak a felmentvényt, köszönetének tolmácsolása mellett megadta.

Az inditványok során Czimra József kir. erdőfelügyelő inditványára a közgyülés báró Ghillány Imre földmivelésügyi m. kir. minisztert táviratilag üdvözölte.

Zimann Ede inditványára 100 koronát szavazott meg a közgyülés az erdészeti alkalmazottak hadi rokkant segélyalapja javára és Czimra József inditványára elhatározta a közgyülés, hogy az egyesület törzsvagyonából 1000 koronát hadi kölcsön jegyzésére fordit.

Miután a közgyülés a Fakereskedelmi R.-T. budapesti fiókjának és Felka XVI szepesi város, nagyközség elöljáróságának a Szepesvármegyei Erdészeti Egyesület iránt tanusitott szives előzékenységéért lelkesedéssel köszönetet szavazott, berekesztette az elnök a közgyülést.

D. u. 4 órakor közös ebédre gyültek össze a közgyülésen résztvevők.

Ismét egy erdőbirtok részvénytársasági kézen. A Magyar Fakereskedő f. é. 2. száma szerint gróf *Franken-Sierstorpff* 11.000 holdas szokolyai (Nógrád m.) uradalmát 4·5 millió K-ért egy konzorczium vásárolta meg, melynek tagjai Balogh Brunó, Aczél János dr., Billitz Sándor, Egry (Engel) Aurél dr., Frankl Sándor és Rechtnitz Béla, akik részvénytársasággá fognak alakulni.

Katonai felmentések bevárása. A polgári hatóság mindazoknak, akiknek felmentését kérelmezte, engedélyt adhat felmentésük bevárására. Bevárhatják a döntést azok is, akik határidőhöz kötve voltak felmentve és felmentésük meghosszabbitását kérték és azt a polgári hatóság kilátásba helyezte. Erről a polgári hatóság irásbeli engedélyt ad az illetőnek, de ez az engedély hat hétnél hosszabb időre nem állitható ki. Rendkivüli méltánylást érdemlő esetekben a kérelmező, avagy ajánló polgári hatóságoknak joga van ezt a hat heti várakozási időt még négy héttel meg-

toldani. Az ilyen engedélyek kiállitásáról a katonai nyilvántartó hatóságot okvetlenül értesiteni kell.

Ha a meghatározott hat hét letelte után a felmentés iránti kérelem nem intéződött el, az illetőknek be kell vonulnia.

Felmentések meghosszabbitása esetében az ily engedélyekben fel kell tüntetni, hogy a felmentendő már régebben fel volt mentve és a meghosszabbitást az illető hatóság ugyanazon oknál fogva ajánlja. Ennek a kedvezménynek a megadása csak akkor igazolt, ha közérdekből történik.

Török technikai és ipari folyóirat. Keil Ottó kostantinápolyi német könyvkereskedő kiadásában *Genie Civil Ottoman* czimmel egy uj folyóirat jelent meg. A folyóirat tárgyköre az épitészetre, ut-, vasutépitészetre, bányászatra, kohászatra, az öntözési berendezésekre, árvizmentesitési munkálatokra, a mező- és erdőgazdaságra és mindennemű ipari vállalkozásra egyaránt kiterjed.

Elszámolás a „Mensa" czéljaira befolyt adományokról; A Főiskolai Mensa A. Egyesület elnöksége őszinte köszönetét tolmácsolva a következő ujabb adományokat nyugtázza: Selmecz- és Bélabánya 100 K, az állami segitség IV. részlete 1000 K, Országos Erdészeti Egyesület 300 K, Orsz. Magyar Bány. és Koh. E. 150 K.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesiteni sziveskedjenek.)

Földi János ny. miniszteri tanácsos, a magyar Vöröskereszt-Egylet főmegbizott-helyettese a porosz királyi vörös kereszt érem III. osztályával lett kitüntetve.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter kinevezte az állami erdőtisztek összesitett közös rangsorozati létszámába *Avram* György m. kir. erdőmérnökgyakornokot (Sátoraljaujhelyre) és *Siegmund* Konrád uradalmi erdészsegédet (Segesvárra) ideiglenes minőségü m. kir. segéderdőmérnökökké; a következő végzett erdészeti

főiskolai hallgatókat pedig, ugymint *Moldován* Jánost (Ungvárra), *Comsia* Aurélt (Lőcsére), *Dénes* Jenőt (Dévára), *Begyáts* Gábort (Liptóujvárra), *Moldován* Aurélt (Ungvárra), *Kelemen* Jenőt (Gödöllőre), *Popoviciu* Valért (Liptóujvárra), *Dujic* Brankót (Bustyaházára), *Lipták* Viktort és *Fekete* Józsefet (Susakra), *Hajdu* Bélát (Máramarosszigetre), *Rakssányi* Győzőt (Vinkovcire), *Zachár* Gyulát (Beszterczebányára), *Hrabovecz* Gyulát (Gödöllőre), *Sável* Sándort (Kolozsvárra) és *Csányi* Aladárt (Beszterczebányára) ideiglenes minőségü m. kir. erdőmérnökgyakornokokká.

*

Az egri érsek *Gesztes* Lajos érs. urad. erdőmestert erdőtanácsossá nevezte ki.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Kovács* Pál m. kir. erdőtanácsost Pécsről Székelyudvarhelyre áthelyezte s megbizta a székelyudvarhelyi m. kir. állami erdőhivatal vezetésével.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Szadlis* Sándor m. kir. erdőmérnökgyakornokot Kolozsvárról — saját kérelmére — Gödöllőre áthelyezte.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesitett befizetések 1917. évi január hóban.

A rövidítések magyarázata:

Az ákáczfa monografiája = Am.
Alapitványi kamat = ak.
Alapitványi tőketörlesztés = att.
Áltiszti segélyalap = Asa.
Átfutó bevétel = áb.
Báró Bánffy D. alapitvány = BBa.
Bedő Albert alapitvány = BAa.
Bukktűzifa romlása stb. = Btr.
Egyéb bevétel = Egy.
Erdei facsemeték nevelése = Ecs.
Erdészeti Géptan = Egt.
Erdészeti Lapok egyes füzetei = EL.
Erdészeti Növénytan II. rész = Nvt. II.
Erdészeti rendeletek tára = Ert.
Erdészeti zsebnaptár = Npt.
„Erdő" czimü lap = Eld.
Erdőbecslestan II. kiadás = Ebt.
Erdőőr = Eő.
Erdőrendezéstan (Bel.) = Rz.
Erdőrendezéstan (Fekete) = Rzf.
Erzsébet királyné alapitvány = E. a.
Értékpapirok kamatai = Ék.
Értekezések az erdőrendezés köréből = Ée.
A fenyőfélék fájának összehasonlító szövettana = Fösz.
Fából készült czukor és alkohol = Fcza.
Fatömegtáblák = Ftb.
Hadisegély = Hdsg.
Hazánk házi faipara (Gaul Károly) = H. F.
Hirdetési dij az E. L.-ban = hd.
Hirdetési dij az „Erdő"-ben = Ehd.
Hirsch Istvánné, szül. Kraft Anna segélyalapítvány = H. I. a.
Időközi kamatok (takarékpénztári) = ik.
Kedvezményes lapdij = kld.
Készpénzalapitvány = k. a.
Külföldi fanemek tenyésztése = Kft.
Lakbér = lb.
Lapdij (Erd. Lapok) = ld.
Legelő-erdők berendezése = M.
Magyar Erdészeti Oklevéltár = EOT.
Népszerü növénytan = N. Nvt.
Perköltség = Prk.
Postaköltség = pk.
Rendkivüli bevétel = rb.
Rendszeres növénytan I. R. = Rnt. I.
Rokkant segélyalap = Ra.
Szantner Gyula = Sza.
Szálaló Erdők Berendezése = Szeb.
Székesfehérvári ism. alap = Sz. i. a.
Tagsági dij = td.
Tangens-táblázatok = Tt.
Gr. Tisza Lajos-alapitvány = TLa.
Titkári nyugdijalap = t. ny. a
Tölgy és Tenyésztése = Töt.
Wagner Károly alapitvány = WKa.

Antal Miklós td. 16·—. Ajtay Jenő WKa. 6·—. Albrecht János td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·50. H. Anderkó Sándor Ra. 10·—. gr. Andrássy Sándor urad. ld. 16·—, npt 4·—, pk. —·75. Aáron Oktavián td. 16·—, pt. 3·—, pk. —·45. Antony Károly td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Árvai urad. Ra. 132·50. Arz Károly WKa. 5·—. Ács Ferenc ld. 16·—. Árday Ferencz npt. 4·—, pk. —·45. Albrich Gyula npt. 3·—, pk. —·45, td. 16·—. Apatini erdőhiv. ld. 80·—, npt. 9·—, pk. —·85. Aradi áll. erdőhiv. npt. —·12, Ra. 227·70. Antony Károly td. 16·—. gr. Andrássy György htb. Ra. 50·—. Bodnár Richárd att. 20·—. dr. Balás Hugó att. 117·—. Balogh György npt. 3·—, pk. —·45. Biloveszky Béla td. 12·—, npt. 6·—, pk. —·60. Brosek Pál td. 16·—. Barlaszi András npt. 3·—, pk. —·85. Benczkó József td. 9·—, npt. 3·—, pk. —·45. Bradofka Károly td. 16·—. Bogyay Gyula td. 16·—. Bruckner Nándor td. 16·—. Berger Antal td. 16·—. Braxatorisz Zoltán td. 16·—. Bartha Dezső td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. id. Belházy Gyula td. 16·—. Bethlen-Collegium td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·85. Binder Béla td. 16·—, Nyt. 3·—, pk. —·45, Ra. 7·—, WKa. 3·—, Ftb. 4·50 pk. —·85. Bodoni Miklós td. 16·—. Bogsch Árpád td 16·—. Bogyáni zárda Ra. 20·—. Borodi körjegy. Ra. 2·62. Budovszky János npt. 2·—, pk. —·45 és 1·40. Baráth Ferencz Ra. 29·—. Bodor Gábor td. 16·—. Bund Károly Ra. 100·—, td. 16·—. Bruder Gyula td. 16·—. Bató Gáspár Ra. 30·—. Balogh Ernő td. 16·—. Beszterczei erdőig. Ra. 500·—. Békefi Miklós att. 16·—. Biricz Ferencz Ra. 10·—. Benkő Gyula npt. 12·—. Bártfa város Ra. 50·—. Backer N. npt. 3·—. Beznitza Márton npt. 3·—. Bartók Lajos npt. 3·—. Bednárovits Győző td. 16·—. Bittner

Az „Erdészeti Lapok“ 1917. évi III—IV. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési dijért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 *mm*) garmond betüvel vagy ennél nagyobb betüfajtával szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknél 30 fillér, *b)* más hirdetéseknél 20 fillér. Táblázatos és garmond betünél kisebb betüfajtával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számittatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm sulyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Magyar ipar és termelés

(1. XII. 2.)

STAINER GYULA

cs. és kir. udvari szállitó.

Körmend (Vas m.)

Már 53 év óta szállit elismert megbizható minőségben

mindennemü:

Kül- és belföldi fenyő-, lomb- és gyümölcsmagvakat, tű- és lomblevelü facsemetéket, diszfenyőket, sorfákat, élősövényeket, gyümölcsvadonczokat és minden e szakmába vágó más magvakat.

Saját erdészeti csemetetelepek Zalaegerszegen!

A Kontinens legnagyobb és legjobb hirnévnek örvendő hasonnemü vállalata

Szigoru lelkiismeretes kiszolgálás

Előjegyzéseket **őszi** és **tavaszi** szállitásra lehetőleg **mielőbb** kérek!

SÁNDOR IMRE erdészeti magkereskedés, csemete-nagytermelés :: **SZÉKESFEHÉRVÁR** | **ajánl** mindennemü **erdészeti** magvakat és azok csemetéit elsőrendü minőségben.

Elismert lelkiismeretes és szakszerü, pontos kiszolgálás! :: Fenyőtoboz-, tölgymakk-, bükkmakk- stb. **termést** bármily mennyiségben **veszek.** (2—6)

Hadmentes, 44 éves, ref. vallásu, nőtlen egyén, kitünően szakvizsgázott, az erdészet minden ágában jártas, aki a termelést különösen jól érti, erdészi állást keres azonnali belépésre. Czim a kiadóhivatalban. (5 III. 1.)

ERDEI FACSEMETE

1917. évi tavaszi szállitásra.

1,000.000	drb	kétéves luczfenyő, magoncz, Picea excelsa
3,000.000	„	hároméves „ „ „ „
22.000	„	négyéves „ átiskolázott „ „
19.000	„	ötéves „ „ „ „
260.000	„	kétéves erdeifenyő, magoncz, Pinus sylvestris.
100.000	„	hároméves „ „ „ „
700.000	„	kétéves feketefenyő, „ „ austriaca
900.000	„	hároméves „ „ „ „
80.000	„	kétéves banksfenyő, „ „ banksiana
55.000	„	hároméves „ „ „ „
17.000	„	hároméves vörösfenyő, „ Larix europaea
730.000	„	kétéves kocsánytalan tölgy, magoncz, Quercus sessiliflora
715.000	„	hároméves „ „ „ „
280.000	„	kétéves kocsányos „ „ „ pedunculata
330.000	„	hároméves „ „ „ „
200.000	„	kétéves kőris, magoncz, Fraxinus americana alba
550.000	„	hároméves „ „ „ „
30.000	„	négyéves „ átiskolázott, „ „
3.000	„	hároméves „ magoncz, „ ornus
20.000	„	egyéves „ „ „ excelsior
70.000	„	kétéves „ „ „ „
13.000	„	hároméves „ átiskolázott, „ „
2.000	„	hároméves éger, „ Alnus incana
9.000	„	„ „ „ „ glutinosa
3.000	„	ötéves feketedió, suháng, Juglans nigra
1.000	„	hétéves „ „ „ „
25.000	„	hároméves gledicsia, magoncz, Gleditschia triacanthos
20.000	„	kétéves ákácz, magoncz, Robinia pseudoacacia
24.000	„	„ nyárfa, dugvány, Populus canadensis
10.000	„	„ fűzfa, „ Salix viminalis.

A csemeték minősége elsőrendü.

Árjegyzéket kivánatra küld:

Junghans E. erdőgondnoksága,

Lankás (Lunkasprie), posta Bihardobrosd (Dobrest)

Bihar megye. (3. IV. 3.)

Versenytárgyalási hirdetmény erdei vasuti kocsik szállitására. 21/1917. sz. — Alulirott erdőigazgatóság a kincstári erdei vasutak üzeméhez szükséges:

80 darab szálfaszállitókocsi,
40 darab tüzifaszállitókocsi és
30 darab pályafentartási kocsi

szállitásának vállalati uton való biztositására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A pályázati feltételekben előirt módon kiállitandó, zárt irásbeli ajánlatok az alulirott erdőigazgatóságnál *1917. évi február hó 25-ik napjának délelőtt 10 órájáig* nyujtandók be.

Az ajánlati nyomtatványok, ugymint: a pályázati és szállitási feltételek, továbbá a kötlevél tervezete és az ajánlati ürlap az alulirott erdőigazgatóságnál együttesen 5 (öt) koronáért beszerezhetők.

Beszterczebánya, 1917. évi január hó 10-én.

(4) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Cserkéreg- és dorongtüzifaeladási hirdetmény. A beszterczei m. kir. erdőigazgatóság közhirré teszi, hogy Mittye község Oláhnémeti község határán fekvő, 56·9 kat. holdas erdőrészen álló, tulnyomó részben cserzőkéregtermelésre alkalmas elegyetlen tölgy-, alárendeltebb mennyiségben pedig gyertyán- stb. fából álló fakészletet, rajta levő kéreggel együtt, Beszterczén az erdőigazgatóság székházában 1917. évi február hó 27-én *d. e. 10 órakor* megtartandó, zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen értékesités alá bocsátja.

Kikiáltási ár:

I. Egy 130 *cm* magas, 1 m^2 alapterületü tölgyrakás után 17·0 K.

II. Egy 130 *cm* magas, 1 m^2 alapterületü egyéb farakás után 6·0 K.

III. Egy darab 100 *cm* kerületü rőzsekéve után, fanemre való tekintet nélkül, 10 K.

Bánatpénz 2500 (kettőezerötszáz) korona.

A zárt irásbeli ajánlatok, amelyekhez a bánatpénz csatolandó, a szóbeli árverés megkezdése előtt a beszterczei m. kir. erdőigazgatósághoz nyujtandók be.

Feltételes, elkésve beadott, utó- és távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes árverési és szerződési feltételek a beszterczei m. kir. erdőigazgatóságnál és a naszódi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Az erdő Magyarnemegye vasuti állomástól mintegy 8 *km* távolságra fekszik. Ebből mintegy 6 *km* müut, 2 *km* pedig jókarban levő dülőut.

Besztercze, 1917. évi január hóban.

(6) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Faeladási hirdetmény. Séllyey Teréz urnő Gelsén (Zala m.) eladja a lorántházi birtokához tartozó, a tófeji (Zala m.) vasutállomástól $1^1/_2$ kilométer távolságra fekvő erdejéből 10.000 darab tölgy-, cser-, bükk-, gyertyán- stb. fáknak 5000 m^3 elsőrendü műfára és 15.000 m^3 tüzifára becsült fatömegét tövön.

Gelse, 1917. évi január hó 14-én.

(7) *Séllyey Teréz.*

Gömörmegyei magánerdőbirtokos erdőmérnöki szakképzettségü és még elég jó testi erővel biró nyugdijasokat ideiglenes szolgálatban alkalmaz. Bővebb felvilágositást a szerkesztőség ad. (8)

Fenyőhaszonfaeladás. (Erdei rakodókon.) 221/1917. sz. — A körmöczbányai m. kir. erdőgondnokság Beszterczebánya felé hajló Kosjarovo erdőrészében termelt s erdei rakodókon felmáglyázott 1545·16 m^3 fenyőhaszonfa, melyből a külön máglyákban elhelyezett 12—25 *cm* középátmérőjü fára 162·65 m^3 esik, három eladási csoportra megosztva, zárt irásbeli ajánlatok utján el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1917. évi február hó 22-én délután 5 óráig nyujtandók be Zsarnóczán a m. kir. erdőhivatalnál, ahol azok február hó 23-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, az árverési és egyuttal a szerződési feltételek ajánlati ürlap és boriték a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Zsarnócza, 1917. évi január hóban.

(9) *M. kir. erdőhivatal.*

Termelt fenyő-, kőris- és tölgyhaszonfaeladás. (Erdei és vasuti rakodókon.) 485/1917. szám. — Az ujhutai, mocsolyástelepi és aranyidai m. kir. erdőgondnokságokban termelt, 115·27 m^3 12—25 *cm* k. átmérőjü, 62·59 m^3 26 és több *cm* k. átmérőjü

fenyőhaszonfa, 18·92 m^3 kőris- és 161·86 m^3 tölgyhaszonfa, 5 eladási csoportban, zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladatik.

A zárt irásbeli ajánlatok 1917. évi február hó 23-án déli 12 óráig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál nyujtandók be és 1917. évi február hó 24-én d. e. 10 órakor az erdőhivatal helyiségében nyilvánosan bontatnak fel.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati ürlapok és boritékok a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Tótsóvár, 1917. évi január hóban.

(10) *M. kir. erdőhivatal.*

Tölgyrönkő-, szőlőkaró-, valamint erdeifenyőszarufa- és keritésoszlopeladás. (Vasuti rakodón.) 207/1917. sz. — A lápos-bányai m. kir. erdőgondnokság buságmisztótfalusi vasuti rakodóján készletezett 417 darab 144·16 m^3 tölgyrönkő, 20.451 darab hasitott tölgyszőlőkaró, 42 darab 3·21 m^3 erdeifenyőszarufa és 83 darab 3·3 m^3 erdeifenyőkeritésoszlop, 13 eladási csoportban, zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladatik.

A zárt irásbeli ajánlatok 1917. évi február hó 24-én délelőtt 10 óráig a nagybányai m. kir. főerdőhivatalnál nyujtandók be és 1917. évi február hó 24-én délelőtt 11 órakor a tanácsterem helyiségében nyilvánosan bontatnak fel.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati ürlapok és boritékok a nagybányai m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

Nagybánya, 1917. évi január hóban.

(11) *M. kir. főerdóhivatal.*

Árverési hirdetmény. 391/1917. sz. — Breznóbánya szab. kir. város képviselőtestületének folyó évi 391/11. G. szám alatt hozott határozata folytán ezennel közhirré teszem, hogy a városi garamohoznai és vámosjarabói erdőkerületekben 1917—1921., tehát öt egymásután következő évre üzemterv szerint kihasználásra előirt osztagokban található haszonfa és luczfenyőkéreg 1917. évi február

hó 26-án délelőtt 10 órakor a városi tanácsteremben megtartandó nyilvános árverésen fog eladatni. Az ajánlatok külön a garamrohoznai, külön a vámosjarabói haszonfára, nemkülönben külön a garamvölgyi és jarabóvölgyi és külön a rohoznavölgyi osztagokban kitermelendő luczfenyőkéregre teendők, de a luczfenyőkéregre együttes ajánlat is tehető.

Kikiáltási árak tömköbméterenként:

1. A garamrohoznai erdőkerületben:

a) jegenye- és luczfenyőfáknál tizenöt (15) *cm*-nyi középátmérőig husz (20) K;

b) jegenye- és luczfenyőfáknál tizenhat (16) *cm* középátmérőtől felfelé huszonöt (25) K;

c) juhar-, kőris- és szilfáknál vastagságra nézve különbség nélkül husz (20) K;

d) bükkfáknál vastagságra nézve különbség nélkül tiz (10) K.

2. vámosjarabói erdőkerületben:

a) jegenye- és luczfenyőfáknál tizenöt (15) *cm*-nyi középátmérőig nyolcz K 10 f (8 K 10 f);

b) jegenye- és luczfenyőfáknál tizenhat (16) *cm*-nyi középátmérőtől felfelé tizenegy K 70 f (11 K 70 f);

c) juhar-, kőris és szilfáknál vastagságra nézve különbség nélkül öt K 90 f (5 K 90 f);

d) bükkfáknál vastagságra nézve különbség nélkül három K (3 K);

3. A garamvölgyi és jarabóvölgyi osztagokban kitermelendő luczfenyőkéregnél négyezer (4000) K.

4. A rohoznavölgyi osztagokban kitermelendő luczfenyőkéregnél tizezer (10.000) korona.

5. Mind a kettő csoportra együttesen tizennégyezer (14.000) K. Bánatpénz agaram rohoznai haszonfa vételére tizezer (10.000) K; a vámosjarabói haszonfa vételére egyezerötszáz (1500) K és luczfenyőkéregnél a kikiáltási ár tiz (10) százaléka.

Irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, ha a meghatározott bánatpénzzel ellátattak s a szóbeli árverésnek megkezdése előtt Breznóbánya szab. kir. város árverező küldöttségénél benyujtattak. Az

árverési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó, vagy később beérkezett, valamint utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Árverési és szerződési feltételek a városi nagy irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ajánlati ürlapok a városi erdőhivatalnál haphatók.

Breznóbánya, 1917. évi január hó 26-án.

Polgármester helyett:

(12) *Kuhn*
főjegyző.

Fa- és cserkéregeladási hirdetmény. 20/1917. szám. — Az Oroszmező községi volt urbéres birtokosság Oroszmező község határában fekvő mintegy 40·0 kat. hold területen található: 1700 *ürm*³ tölgy- és bükktüzifára becsült fatömegét és 800 mmázsára becsült cserkérgét Szolnok-Doboka vármegye közigazgatási gazdasági albizottságának 35/1916. számu véghatározata alapján 1917. évi márczius hó 4-én délelőtt 10 órakor az Oroszmező községházán tartandó szó- és irásbeli árverésen el fogja adni.

Kikiáltási ár 21.000 (huszonegyezer) korona.

Bánatpénz 2100 (kettőezeregyszáz) korona.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Oroszmező község elöljáróságánál, a nagyilondavidéki m. kir. járási erdőgondnokságnál Désen és a dési m. kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Oroszmező, 1917. évi január hó 26-án.

(13) *Biltiu Aurél* s. k.
volt urb. elnök.

Márványbányabérbeadás. 134/917. szám. — A begalánkási m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó Obora, Topla és Stefánia nevü kincstári erdőrészekben a márványkutatás, illetve kőfejtés joga zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson bérbeadatik.

A zárt irásbeli ajánlatok 1917. évi február hó 26-án d. u. 2 óráig nyujtandók be a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál, hol azok a következő napon d. e. 9 órakor nyilvánosan felbontatnak.

A részletesebb árverési hirdetmény, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati ürlap és boriték a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Lugos, 1917. évi január hó 12-én.

(14) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Bükkfaeladás. A bikszádi Szent-Bazil-rend 1917. évi márczius hó 15-én délelőtt 9 órakor Bikszádon, a rend házánál zárt irásbeli ajánlatok utján megtartandó nyilvános árverésen eladja bikszádi bükkös erdejének 61·8 kat. hold területén levő összes faanyagát.

Becsár 44.000 K. Bánatpénz 4400 K. Árverezni szándékozók felhivatnak, hogy zárt irásbeli ajánlatukat a kiirt bánatpénzzel együtt a fenti határidőig alulirottnál annál inkább nyujtsák be, mert utóajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az árverési és szerződési részletes feltételek a szatmárnémetii m. kir. járási erdőgondnokságnál (Könyök-u. 10.) és alulirottnál tekinthetők meg.

Bikszád, 1917. évi február hó 1-én.

(15) *Maxim Ágoston*
monostorfőnök.

Cserkéreg- és faárverési hirdetmény. A biharvármegyei Berettyószéplak község volt urbéres birtokossági csoportjának elnöke 1917. évi február hó 11-én délelőtt 10 órakor a községházán tartandó nyilvános szó- és irásbeli árverésen eladja a rézerdei volt urbéres birtokossági csoport vásárolt legelőerdejének (56·6) kat. holdján nőtt mintegy 849 *ürm* dorongfára és 849 *q* cserkéregre tövön becsült álló 15 éves tölgyfakészletét 125 *cm* magasságu ürméterenként 22 K kikiáltási ár mellett.

Kiszállitási határidő bezárólag 1918. évi április hó 1-ig.

Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a nagyváradi alsó m. kir. járási erdőgondnokságnál és Berettyószéplakon a volt urbéres birtokossági csoport elnökénél tekinthetők meg naponta délelőtt 11—12 óra között.

Berettyószéplak, 1917. évi január hó 21-én.

(16) *Bagon János*
birtokossági elnök.

ÓRIÁSI KÉSZLETEINKBŐL

tavaszi szállitásra ajánljuk alábbi, kitünő minőségü, dús gyökérzetü csemetéket:

Ákáczcsemete	50/100 *cm* magas	1000 darabonként	14 K
„	100/200 „ „	1000 „	20 „
Luczfenyő	kétéves magoncz	1000 „	4 „
„	hároméves iskolázott	12/25 *cm* 1000 darabonként	9 „
„	négyéves „	15/45 „ 1000 „	14 „
Feketefenyő	kétéves magoncz	1000 „	6 „
„	hároméves magoncz	1000 „	8 „
„	hároméves iskolázott	1000 „	11 „
Magaskőris	egyéves	1000 „	5 „
„	kétéves 20/50 *cm* magas	1000 „	10 „
„	hároméves 60/120 „ „	1000 „	16 „
„	négyéves 140/200 „ „	1000 „	45 „
Amerikai kőris	30/50 *cm* magasságban	1000 „	10 „
„ „	80/120 „ „	1000 „	20 „
„ „	140/200 „ „	1000 „	45 „
Fehér szeder	kétéves	1000 darabonként	22 „
„ „	hároméves	1000 „	28 „
Gledicsia	40/80 *cm* magas	1000 darabonként	14 „
„	70/100 „ „	1000 „	20 „
Maklura	kétéves	1000 darabonként	18 „

Csomagolást önköltségi árban számitjuk. Egyéb csemetékről árajánlat kivánatra levélben. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

NEUMAYR ÉS TÁRSA

erdészeti faiskolák ZALAEGERSZEG.

(17. II. 1.)

Tölgyhaszonfaeladás. (Vasuti és erdei rakodókon.) 476/1917. szám. — A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületében termelt s a zsarnóczai, bélabányai és garamberzenczei vasuti állomásokra kiszállitott, kéreg nélkül mért 1403·78 m^3 tölgyhaszonfa, tizenkettő csoportba megosztva, továbbá a selmeczbányai erdőgondnokság

dobói „E“ g. osztályában erdei rakodókon összevontatott 171·79 m^3 tölgyhaszonfa egy csoportba foglalva, zárt irásbeli ajánlatok utján el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1917. évi márczius hó 1-én délután 5 óráig nyujtandók be Zsarnóczán a m. kir. erdőhivatalnál, ahol azok márczius hó 2-án délelőtt 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

Részletes adatok, az árverési és egyuttal szerződési feltételek, ajánlati ürlap és borité a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Zsarnócza, 1917. évi január hóban.

(18) *M. kir. erdőhivatal.*

Folyó évi május, esetleg április hó 1-re felvétetik egy józanéletü, erélyes és a hegyi szolgálatra alkalmas testalkatu **erdővéd**, aki az erdészet és vadászat terén megfelelő gyakorlattal bir, a magyar nyelven kivül a német nyelvet is beszéli és lehetőleg tótul is valamit tud.

Bizonyitványmásolatokkal és esetleg fényképpel felszerelt ajánlatok a fizetési igények megjelölésével intézendők legkésőbb folyó évi február hó végéig Scheibler Emil opálhegyi uradalmának kezelőségéhez Opálhegyre, u. p. Sókut, Zemplén m. (19)

Faeladási hirdetmény. A néhai gróf Pálffy János, jelenleg zárgondnoki kezelés alatt álló hagyatékához tartozó nyitramegyei erdőbirtokoknak alább megnevezett erdőrészeiben az ideiglenes üzemterv és térkép szerint megállapitott 1914—1918. évi, összesen 5 évi vágásterület faállománya zárt ajánlati versenytárgyalás utján áruba becsáttatik és pedig tövön az erdőben:

1. Nyitrafő községben körülbelül 523·85 kat. hold területen körülbelül 32.169 m^3 fenyőműfa és körülbelül 24.394 m^3 fenyőtüzifa, továbbá körülbelül 814 m^3 bükkműfa és körülbelül 22.831 m^3 bükktüzifa.

2. Rásztony községben körülbelül 487·40 kat. hold területen körülbelül 26.336 m^3 fenyőműfa és körülbelül 16.597 m^3 fenyőtüzifa, továbbá körülbelül 6826 m^3 bükkműfa és körülbelül 36.903 m^3 bükktüzifa.

3. Kiscsóta községben körülbelül 90·60 kat. hold területen körülbelül 221 m^3 tölgytüzifa, körülbelül 138 m^3 fenyőtüzifa, továbbá körülbelül 418 m^3 bükkműfa és körülbelül 10.495 m^3 bükktüzifa.

4. Az eladó az áruba bocsátott fának sem köbtartalmáért, sem annak minőségéért semmiféle szavatosságot nem vállal és a vevőnek csak az ideiglenes üzemterv és térkép szerint meghatározott erdőrésznek a helyszinen kijelöl ület fakihasználását biztositja

5. A versenytárgyalás alapjául csak azok az irásbeli zárt ajánlatok fogadtatnak el, amelyek néhai gróf Pálffy János hagyatékának zárgondnokságához (Pozsony, Szilágyi-Dezső-utcza 21.) bezárólag 1917. évi április hó 30-ának déli 12 órájáig nyujtandók be. Az ajánlatban számjegyekkel és betükkel is kiirandó a felajánlott vételár. Az ajánlat a fentebb 1—3 alatt emlitett községekben levő és jelen eladás tárgyát képező faállományra egységesen és együttesen teendő. Később benyujtott vagy csak egyes községekben fekvő erdőterületek faállományára, vagy csak egyes fanemekre tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatban határozottan kifejezés adandó annak, hogy az ajánlattevő az eladásra kerülő faanyagot illetőleg a helyszinen meggyőződést szerzett, a részletes szerződési feltételeket ismeri, magát azoknak feltétlenül aláveti s ennek kifejezéseül a szerződési feltételeket sajátkezüleg aláirva ajánlatához csatolja.

Az ajánlathoz bánatpénzül 200.000 K készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban melléklendő.

Az eladó fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül elfogadásra szabadon választhassa azt, amelyet az ajánlat nagyságára való tekintet nélkül magára nézve legmegfelelőbbnek talál és hogy esetleg az összes ajánlatokat is visszautasithassa. Az ajánlattevő ajánlatával mindaddig kötve marad, mig az eladótól az ajánlat el nem fogadásáról értesitést nem kapott, ellenben az eladóra nézve az adásvétel jogérvényesen megkötöttnek csak a hagyatéki biróság jóváhagyásával tekinthető.

Ha az ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatott, ajánlatát megbánná s attól visszalépne, szerződésszegőnek tekintetik s mint ilyen bánatpénzét elveszti. Ez esetben az eladó jogositva van a visszamaradt bánatpénzt magának mint sajátját megtartani s az ajánlat tárgyát képező fát a szerződésszegő ajánlattevőnek terhére, költségére

és veszélyére megtartandó ujabb versenytárgyálás utján bárkinek eladni.

Az eladó által épitésre tervbe vett fürésztelep használata külön megegyezés tárgya.

A fatömegbecsü és a részletes szerződési feltételek néhai gróf Pálffy János hagyatékának zárgondnokságánál (Pozsony, Szilágyi-Dezső-utcza 21.) és ugyancsak bajmóczi erdőhivatalánál (pósta Bajmócz, vasuti állomás Privigye-Bajmóczfürdő) megtekinthetők. Ugyanezen helyeken az érdeklődők bővebb felvilágositást és helyszini megtekintési engedélyt is nyerhetnek.

Pozsony, 1917. évi január hó 11-én.

Néhai gróf Pálffy János hagyatékának
(20) *zárgondnoksága.*

Faárverési hirdetmény. Bihar vármegye Királyhágó község volt urbéres elnöke 1917. évi február hó 22-én délelőtti 9 órakor Királyhágón tartandó nyilvános szó- és irásbeli árverésen eladja a volt urbéresbirtokosság tulajdonát képező legelőilletőségü erdő 861. és 862. hrsz. 38·8 kat. holdnyi területén kijelölt 748 drb. bükkfa 6480 K értékü, 810 *tm*³-re becsült fatömegét. Kikiáltási ár 6480 K. Kiszállitási határidő bezárólag 1918. évi április hó 1-ig.

Utóajánlatok egyáltalán nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a nagyváradi felső m. kir. járási erdőgondnokságnál és a birtokosság elnökénél tekinthetők meg naponta d. e. 11—12 óra között.

Királyhágó, 1917. évi február hó 1-én.

(21) *Ille Flórián*
elnök.

Faárverési hirdetmény. Gömör- és Kishontvármegyei Derencsény község volt urbéresei Derencsény község határának Hangyás nevü dülőben, a rimaszombati vasuti állomástól 17·5 *km*-re fekvő s mintegy 39·7 kat. hold összkiterjedésü közösen használt erdejében felvett s összesen 422 darab tölgy- és 3875 darab cserfatörzs fatömege a m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1912. évi 50918. szám alatt kelt engedélye alapján 1917. évi márczius hó 18-án

d. e. 10 órakor Derencsényben a községi biró házánál megtartandó nyilvános szó- és irásbeli árverésen el fog adatni.

Az eladás alá kerülő s tövön álló 3875 darab csertörzs köbtartalma: 2746 tm^3 és a tövön álló 422 darab tölgytörzs köbtartalma: 299 tm^3.

A becsérték, mint kikiáltási ár 15.200 K, bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

A kihasználási idő a szerződés jóváhagyásától számitandó 3 év.

A zárt irásbeli ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe, ha azok a részletes árverési feltételek 8. pontja alatt felsorolt kellékeknek megfelelően adattak be.

Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el.

Az árverési és szerződési feltételek a rimaszombati m. kir. járási erdőgondnokságnál és Derencsényben a volt urbéresek elnökénél megtekinthetők.

Derencsény, 1917. évi február hó 2-án.

(22) *Bacsik János* s. k.
urbéri elnök.

Kerestetik egy, a fővárosban levő birtokhoz a mező- és gazdaságban jártas fiatal

SZÁMTARTÓ.

Ajánlatok a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulathoz (V., Zoltán-utcza 2.) czimzendők. (23)

Tölgyfaeladás. A barczánfalvi gör. kath. egyház 1917. évi márczius hó 14-én 9 órakor Barczánfalva községházánál megtartandó zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja a „Dumlravicza“ erdőrész 7., 8., 9. és 10. számu részletein kijelölt, sorszámmal ellátott 2665 darab tölgyfát, amelyek a megejtett hivatalos becslés szerint 606 m^3 kéregmentes műfát és 444 m^3 tüzifát tartalmaznak.

Kikiáltási ár, mint hivatalosan megállapitott becsérték 12.300, azaz tizenkettőezerháromszáz korona.

A bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a

Feltételes, távirati vagy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A részletes árverési és szerződési feltételek a barczánfalvi gör. kath. lelkészi hivatalnál és az izavölgyi m. kir. járási erdőgondnokságnál Máramarosszigeten megtekinthetők.

Barczánfalva, 1917. évi február hó 3-án.

Barszan Vaszalie egyházgondnok. (24) *Kovács Erdre* gör. kath. lelkész.

Termelt tölgy-, fenyő- és kőrishaszonfaeladás. 51/917. sz. — A delnekakasfalvi m. kir. erdőgondnokság szigordi rakodóján készletezett 571·22 m^3 21—60 *cm* középátmérőjü tölgy-, 82·83 m^3 21 és több *cm* középátmérőjü fenyő-, 7·68 m^3 31 és több *cm* középátmérőjü kőrishaszonfa és a keczerpekléni m. kir. erdőgondnokság magyarbődi felső rakodóján készletezett 637·88 m^3 31—60 *cm* középátmérőjü tölgyhaszonfa és a diósgyőri m. kir. erdőgondnokság csanyiki erdei rakodóján készletezett 198·65 m^3 21—60 *cm* középátmérőjü tölgyfahaszonfa, öt eladási csoportban, zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladatik.

A zárt irásbeli ajánlatok 1917. évi márczius hó 4-én 12 óráig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál nyujtandók be és 1917. évi márczius hó 5-én d. e. 10 órakor az erdőhivatal helyiségében nyilvánosan bontatnak fel.

Részle es adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati ürlapok és boritékok a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Tótsóvár, 1917. évi január hóban.

(25) *M. kir. erdőhivatal.*

Termelt bükk-, gyertyán- és nyárműfaeladás. 418/917. sz. — A lugosi m. kir. erdőigazgatóság vasuti faraktáraiban készletezett 322·83 m^3 bükkrönkő-, 19·14 m^3 gyertyán- és 133·07 m^3 nyárműfa, négy (4) eladási csoportban, zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladatik.

A zárt irásbeli ajánlatok 1917. évi márczius hó 3-án délután 2 óráig a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál nyujtandók be, hol azok 1917. évi márczius hó 6-án délelőtt 9 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, ajánlati ürlapok és boritékok a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Lugos, 1917. évi február hó 4-én.

(27) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Hirdetmény. 7093/1917/IV/4. — Az 1917. évi bányafaszükséglet fedezésére szükséges lesz az alábbi bányafamennyiség és pedig:

1. a zenicai szénbányák részére 2000 m^3 lucz-, jegenye-, erdeifenyő- és tölgybányafa;

2. a brezai szénbányák részére 3000 m^3 lucz-, jegenye-, erdeifenyő- és tölgybányafa;

3. a kakanji szénbányák részére 2000 m^3 lucz-, jegenye-, erdeifenyő és tölgybányafa.

4. a lješljan-i (Doberlin mellett) szénbányák részére 3600 m^3 lucz-, jegenye-, erdeifenyő- és tölgybányafa.

Továbbá szükséges még az 1917. évre a kzekai szénbánya részére 350 m^3, a zenicai szénbánya részére 400 m^3 és a brezai szénbánya részére 550 m^3 lucz-, jegenye-, és erdeifenyőfűrészáru.

Ajánlattevők kéretnek, hogy a bányafára és a fűrészárura vonatkozó irásbeli ajánlataikat, amelyekhez a megajánlott ár 10%-át kitevő biztositék készpénzben vagy nyilvános jellegü oly értékpapirokban csatolandó, — amelyek a bosznia-herczegovinai országos kormány üzletkötéseinél biztositékként megengedettek és amelyek legutolsó bécsi vagy budapesi értéktőzsdei jegyzés szerint, de a névértéknél semmiesetre sem magasabban veendők számitásba, — 1917. évi február 28-án d. e. 10-ig az országos kormány bányászati szakosztályánál nyujtsák be (Montandepartement der Landesregierung).

Az ajánlatok egyes részletmennyiségekre is vonatkozhatnak, és minden egyes szénbánya részére ab feladóállomás tüntetendő ki. A szállitási határidőnek, a (havonta) szállitandó mennyiségeknek, valamint a szállitandó bányafa és fűrészáru méreteinek és nemének közelebbi feltételeire nézve felvilágositást nyujt az országos kormány bányászati szakosztálya.

Tövön álló fa ezen bányafaszállitásoknál nem jön tekintetbe, tehát olyan ajánlatok, amelyek tövön álló fákra vonatkoznak, figyelembe nem vétetnek.

Sarajevo, 1917. évi január hó 11-én.

(28) *Bosznia és herczegovinai országos kormány.*

Termelt fenyőhaszonfaeladás (vasuti rakodón). 551/1917. sz. — A szomolnokhutai vasuti állomás melletti rakodón készletezett és az eladó tótsóvári m. kir. erdőhivatal által vasuti kocsikba dijmentesen felterhelendő 2136 darab 416·84 m^3 12—25 *cm* középátmérőjü haszonfa anyagok zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyalás utján eladásra bocsáttatnak.

A zárt irásbeli ajánlatok 1917. évi márczius hó 4-én déli 12 óráig uyujtandók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál, és 1917. évi márczius hó 5-én d. e. 10 órakor az erdőhivatal helyiségében nyilvánosan bontatnak fel.

Az árverési és szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boriték a m. kir. erdőhivatalnál beszerezhetők.

Tótsóvár, 1917. évi február hóban.

(29) *M. kir. erdőhivatal.*

Termelt fenyőhaszonfaeladás. (Erdei rakodókon.) 1006/917. szám. — A mihálytelki m. kir. erdőgondnokságban termelt és erdei rakodókra szállitott 4081·98 m^3 fenyőhaszonfa, kilencz eladási csoportra megosztva, zárt irásbeli ajánlatok utján el fog adatni.

A zárt irásbeli ajánlatok legkésőbb 1917. évi február hó 27-én déli 12 óráig Beszterczebányán az erdőigazgatóságnál nyujtandók be, ahol azok február hó 28-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eladási feltételek, a faanyag csoportositását, a kikiáltási árakat és a leteendő bánatpénzt feltüntető kimutatás, ajánlati ürlap és borité kérdeklődőknek az erdőigazgatóságnál rendelkezésére áll.

Beszterczebánya, 1917. évi február hóban.

(30) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Tölgyfagyártmányok és tölgybányafaeladás. (Vasuti rakodókon.) 21/1917. sz. — A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal zsarnóczai, garamrudnói, garamszentkereszti és garamberzenczei vasuti rakodóira kiszállitott 1496 drb. tölgykeritésoszlop, 997 drb. tölgykerékvető, 106 drb. tölgyutkorlátfa és 44·67 m^3 tölgybányafa, tiz csoportra megosztva, zárt irásbeli ajánlatok utján el fog adatni.

Ajánlatok legkésőbb 1917. évi márczius hó 5-én d. u. 5 óráig nyujtandók be Zsarnóczán a m. kir. erdőhivatalnál, ahol azok márczius hó 6-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, az árverési és egyuttal szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boriték a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Zsarnócza, 1917. évi február hóban.

(31) *M. kir. erdőhivatal.*

Mindennemü ERDÉSZETI MAGVAKAT ÉS FACSEMETÉKET
ajánl szavatolt elsőrendü minőségben
FARAGÓ BÉLA csász. és királyi udvari szállitó.
Magyar Magpergető gyára. (32.III.1.)
Erdészeti csemetetelepek ZALAEGERSZEG.
Árjegyzékkel, részletes árajánlattal szivesen szolgálok!

Faárverési hirdetmény. A gömörkishontvármegyei Kelemér községben a ref. egyházközség a ref. lelkész és tanitói erdő fáját 1917. évi márczius hó 4-én, délelőtt 9 órakor a keleméri ref. népiskolában tartandó nyilvános szó- és irásbeli árverésen eladja. A tulajdonát képező erdő 7·6 kat. hold területén tövön álló, tulnyomóan cserfa, 1961 drb. törzset számláló fakészlet, mely hivatalos becslés szerint 1423 *ürm*-ben van megállapitva.

Kikiáltási ár 8438 korona. Kiszállitási határidő: bezárólag 1918. márczius hó 31-ig.

Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a rimaszombati m. kir. járás erdőgondnokságánál és a keleméri ref. egyház lelkészi hivatalánál tekinthetők meg naponta délelőtt 11—12 óra között.

Kelemér, 1917. évi február hó 10-én.

(33) *Ablonczy Pál*
ref. lelkész.

Az „Erdészeti Lapok“ 1917. évi III—IV. füzetének tartalma:

Oldal

Bund Károly. Az uj adótörvények és az erdőgazdaság ... 45

Binder Béla. Utólagos hozzászólás Róth Gyula felolvasásához. (A természetes felujitás és a községi erdők) ... 78

FAKERESKEDELEM. Igló város faeladása. — Faárverések eredményei 82

A háboruban rokkanttá lett erdészeti alkalmazottak segélyezésére szolgáló alapra befolyt adományok ... 90

Ujévi üdvözletek megváltása czimén a Wagner-Károly-alapitványra befolyt összegek ... 97

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. I. Felhivás a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában ... 99

II. Hivatalos közlemény elveszett erdőőri szakvizsga-bizonyitvány tárgyában ... 99

KÜLÖNFÉLÉK. Lapunk megjelenésének késedelme. — Hadifogoly-szaktársaink ujévi üdvözlete. — Halálozások. — Személyi hirek. — Rövid hirek a hadbavonult erdőtisztekről. — Nagy adományok a rokkant-segélyalapra. — A szepesvármegyei erdészeti egyesület közgyülése. — Ismét egy erdőbirtok részvénytársasági kézen. — A katonai felmentések bevárása. — Török technikai és ipari folyóirat. — Elszámolás a Mensa-Academica czéljaira befolyt adományokról ... 100

Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből ... 106

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál 1917. évi január hóban teljesitett befizetések ... 108

HIRDETÉSEK ... I—XVIII

Gusztáv npt. att. ak. 20·—. Beszterczebányai erdőig. hd. 39·50, Ftb. 168·— pk. 1·77. Bodor Gyula npt. 3·—. Bálint Ferencz td. 16·—. Bartók Ernő WKa. 5·—. Baumgarter Nándor npt. 3·—, pk. —·45. Berényi Ferencz npt. 3·—, pk. —·45. Brannich Gyula td. 23·—. Bende Mihály td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·33. Bernvald Emil ld. 16·—. Beszterczebányai erdőfelügy. Ra. 35·—. Beszterczebányai áll. erdőhiv. Ra. 45·—. Biloveszky Béla npt. 3·—, pk. —·45. Barthos Gyula npt. 3·—, pk. —·85. Cséti Viktor ld. 16·—, npt. 4·—, pk. —·45. Coburg herczegi erdőig. ld. 16·—. Csurog község Ra. 20·—. Csik Gyula npt. 7·—, pk. —·60. Coburg hgi. erdőhiv. ld. 16·—. Cotteli Honorát td. 6·—. Cseleji József td. 16·—. Cseh Pál npt. 3·—, pk. —·87. Csákány Gyula td. 16·—. Draskovich József td. 16·—. Dudutz Károly td. 16·—. Divald Béla ak. 8·—. Dezső Zsigmond att. 20·—, WKa. 10·—, npt. 6·—. pk. —·60, Ra. 5·—. Darvas Béla td. 20·—. Dobrén János td. 16·—, WKa. 5·—. Dianovszky Pál ak. 16·—. Dubránszky J.-né ld. 8·—. Dénes Imre td. 16·—. Derecskei Károly ak. 16·—. Dittert Gyula td. 16·—, Ra. 100·—. Demény Lajos Ra. 40·—. gr. Draskovich Pál erdőhiv. ld. 16·—. Dezsényi Gyula npt. 3·—. Dampf Gábor ld. 4·—, npt. 4·—. Dávid Károly Ra. 100·—. Debreczeni gazd. akad. könyvtár ld. 7·20. Dufek Pál td. 16.—. Dénes Géza npt. 3·—. Dobrai főiskola hd. 17·35. Ercsényi Béla Ra. 29·—. Engel Géza td. 16·—, WKa. 3·—, npt. 3·—, pk. —·45. Eranosz A. János ak. 16·—, npt. 3·—. Engel Adolf fiai td. 16·—. Eszterházy hitb. urad. Ra. 1000·—. Egri főkápt. Ra. 20·—. Az „Erdő" cz. lapra 3148·65. Ferenczfy József td. 16·—. Foriss József td. 16·—. Fehér Dániel td. 16·—, könyvek 32·—. Farkas István td. 16·—. Ferenczi Ede td. 16·—. Fogassy Gyula hd. 6·40, npt. 3·—, pk. —·30. Földváry Miksa td. 16·—. Fekete Géza td. 16·—. Fischl József td. 8·—. Fangh József td. 16·—. Felsőbánya város td. 16·—. Fiedler Jenő td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Földhitelintézet ék. 1796·— és 6·—. Fröhlich György td. 16·—. Földmiv. min. ld. 72·—. Formvald Miklós npt. 3·—, pk. —·45. Fehér Pál npt. 6·—, Ftb. 4·50, pk. 1·—, npt. pótlás 2·78. Fekete Béla td. 16·—. Fábry Alajos npt. 11·—. Fabriczy J. npt. 3·—. Fehértemplomi vagyonközség npt. 18·—, pk. —·75. Faragó Béla npt. 3·—, pk. —·85· Fazekas Ferencz npt. 15·—, pk. —·75. Fränkel A. áb. 8·—, pk. —·50. Felsővizközi aktió npt. 4·—, pk. —·45. Gazsik Arthur npt. 3·—, pk. —·45. Guckler Károly td. 16·—. Günther Frigyes td. 16·—, WKa. 10·—. Garamrévi erdőgond. npt. 15·—, pk. 1·20. Gaal Károly td. 16·—, Ra. 10·—. Gaul Károly td. 16·—. Gödöllői erdőhiv. WKa. 29·—, npt. 12·—, pk. —·75. Gombossy József td. 16·—. Gregus Lajos Eő. 6·—, pk. —·60. Gellért József td. 16·—. Győri székeskápt. Ra. 100·—. Gerstbrein Károly td. 16·—. Goldmann Fülöp Ftb. 4·50, pk. —·50, td. 16·—. Görgényszentimrei szakiskola npt. 3·—, pk. —·45. Grócz Béla Ra. 100·—. Gregersen Béla Ftb. 12·—, pk. —45. Grünwald iroda npt. 4·—. Giller Albert npt. 3·—, pk. —·87. Giller János npt. 3·—, pk. —·85. dr. Hammersberg Géza td. 16·—. Hollós Gyula npt. 1·—. Haberfelner Béla td. 16·—. Hermann Lajos td. 16·—. mezőturi Horváth Sándor td. 16·—. Hibbján János npt. 6·—, pk. —·60. Hohenlohe herczegi urad. td. 16·—. Hohoss János td. 16·—. Holicsi urad. td. 16·—. Huszár Kornél td. 8·—. Hollósy Árpád ld. 16·—. Honvédelmi min. ld. 28·45. Horváth Viktor Ra. 2·—. Hankó Pál td. 16·—. Humli Sándor Ra. 10·—. Hain Gusztáv td. 16·—. Hungária bank r.-t

Ra. 50·—. Hurcsen József Eő. 6·—, pk. —·60. Homonnai seg. ak. npt. 4·—, pk. —·45. Hönigesz Nándor és társai Ra. 200·—. dr. Hoffmann Gyula npt. 15·—, pk. —·90. Hornung Gusztáv npt. 3·—, pk. —·45. Holman Jenő János td. 8·—, npt. 3·—, pk. —·50. Illés Vidor td. 16·—. Incze Manó td. 10·—. Ilosvay Lajos td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45, npt. 4·—. Illavai jár. erdőgond. Ra. 637·—. Igló város hd. 193·90. Jantyik József Szeb. 90·—, pk. —·30. József főherczeg td. 16·—. Jákói Géza td. 16·—. Juhász Mihály npt. 6·—, pk. —·60. Jurkovich János td. 16·—. Juhász Sámuel Eő. 6·—, pk. —·60. Janoviczky Béla ld. 16·—. Jeszenszky Ferencz td. 16·—. Jamniczky Antal td. 16·—. Janussek István td. 16·—. Jausz Sándor WKa. 11·—, td. 16·—. Jeddy Péter npt. 4·—, pk. —·45. Joerges A. npt. 18·—, pk. 1·50. Jákóhalma község Ra. 6·04. Kolecsányi László td. 16·—. Kolozsvári erdőig. npt. 54·—. Klausberger Károly td. 16·—. Kleisl Gyula td. 16·—. Kelecsényi Ferenc td. 16·—. Kócsy János td. 16·—. Kundrát Emil td. 16·—. Kacsanovszky J. A. td. 16·—. Kecze János npt. 3·—. Kelemen István td. 2·—. Klausberger Károly npt. 2·—, pk. —·45. és —·85. Kondor Vilmos npt. 3·—, pk. —·45. dr. Kövessi Ferencz ak. 10·—. Kadácsi Bálint td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Képviselőház könyvt. ld. 16·—. Kiss Zoltán td. 6·—, pk. —·50. Kerner Ede td. 16·—, Ra. 4·55, npt. 4·45. Román József npt. 3·—, pk. —·45. Kondor Imre npt. 3·—. pk. —·45. Korkis Mihály npt. 3·—, pk. —·50. Kayser Sándor ak. 30·—. Keszthelyi g. a. könyvtára ld. 16·—. Kolosy Béla td. 16·—, Ra. 20·—. Kozma István td. 16·—. Kuka József td. 16·—. Kolozsvári erdőig. ld. 288·—, WKa. 58·—. Kovássy Kálmán td. 16·—. Kuppán József td. 16·—. Késmárk város Ra. 10·—. gr. Károlyi Lajos Ra. 500·—. Karsai Károly td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Kolozsvári g. akad. ld. 16·—. Kistapolcsányi herczegi urad. ld. 16·—. Kováts Albert td. 16·—. Kilián Frigyes ld. 14·40. Kassai g. akad. könyvt. ld. 7·20. Kirinyi Béla npt. 6·—, pk. —·60. Kocziha János td. 16·—. Kaposvári áll. erdőhiv. Ra. 30·—. Kodolányi Gyula npt. 3·—, pk. —·45. Kovács János npt. 3·—, pk. —·40. Kiss József Eő. 6·—. Kaisz János Eő. 6·—, pk. —·60. gr. Károlyi urad. hd. 5·—. Kögl Árpád td. 16·—. Kebelesi v. urb. Ra. 20·—. báró Kemény Kálmán td. 16·—. Krizbai erdőgond. npt. 9·—, pk. —·80. Kovács István td. 80·—. Lenhard Antal npt. 3·—, ftb. 4·50, pk. —·95. Lupenes Pálné ld. 16·—. Lux János td. 8·—. Löwy B. Eő. 6·—, pk. —·60. Lagler Gyula td. 16·—. Lipcsey László td. 16·—. Liptóujvári erdőhiv. ld. 160·—. Lőcsei áll. erdőhiv. 52·—. Lányi Aladár Ttny. 4· , pk. —·50. Létai Gyula td. 16·—. Léber György npt. 3·—, pk. 1·—. Lugosi erdőig. Ra. 9·10, Wka. 71·—, npt. 36·—, pk. —·80. Liha Valér ld. 16·—. Lőbl Gyula npt. 3·—. Lippai főerdőhiv. Wka. 68·05, Ra. 2123·57, Ftb. 126·—, pk. 1·36. ifj. Leitersdorfer L. npt. 4·—. Levy Győző td. 16·—. Lange János ld. 16·—, npt. 4·—, pk. —·45. Liptószentmiklósi erdőhiv. npt. 9·—, pk. —·75, áb. 3·—. Liptóujvári szakiskola npt. 85·25. Lollok József npt. 3·—, pk. —·85. Lutter Sándor npt. 3·—. pk. —·85. Muraközy János att. 20·—, ak. 15·—. Merreider István td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45, gr. Mikes Ármin td. 16·—, npt. 3·—, npt. 4·—. Major György hd. 23·05. Murinai György td. 16·—, pk. —·65. Mayer Gyula td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Mentler Sándor ak. 15·—, M.-Szigeti erdőig. Ftb. 150·—, pk. 1·60. Maurer Antal td. 16·—. Machay Sylvester td. 20·—. gr. Mailáth József urad. npt 3·—, pk. —·45. M.-Vásárhelyi erdőgond. Ra. 15·—.

Márton Benedek td. 16·—, Mester József Eő. 6·—, pk. —·60. Modrovich Ferencz td. 16·—. Meczenzéf község hd. 32·25. báró Mednyánszky Imre td. 16·—. M.-Szigeti erdőfefügy. 121·—. Mauks Vilmos Ra. 10·—. Mazanecz János Ftb. 4·50, npt. 3·—, pk. —·60, Munkácsi püsp. urad. Ra. 114·—. Magyaróvári g. ak. ld. 14·40. Magyar gazdák szöv. td. 16·—. Müller József td. 16·—. Mattanovich Károly npt. 4·—. Makarja község Ra. 40·92. Munkács város Ra. 10·—, Máté Ferencz Eld. 4·—. Müller Ferencz npt. 3·—, pk. —·45. Murányi Károly td. 16·—. Mezőlaborczi akczió npt. 4·—, pk. —·45. Nagyváthy Béla td. 16·—. Nyitrai áll. erdőhiv. Ra. 22·—. Nadrági vasipar társ. Ra. 500·—. Nagy László att. 20·—, ak. 10·—, Német Géza Ra. 2·—. Nagyváradi áll. erdőhiv. Ra. 814·—. Nagykőrősi erdőközb. Ra. 100·—. Nagybányai főerdőhiv. Ra. 100.—. Nagybicsei erdőgond. Ra. 124·—. Nagymihály Sándor Ftb. 6·—, pk. —·50. Nagykapornaki apáts. urad. ld. 16·—, Nagyváradi erdőfelügy. Ra. 223·—. Neumann Jenő td. 16·—. Németh József Eő. 6·—, pk. —·60. Odor Ignácz npt. 3·—, pk. —·45, Ollé Pál td. 16·—. Ostadal Jenő td. 16.—, npt. 6·—, pk. —·60. Ormós Zsigmond Wka. 10·—, npt. 3·—, pk. —·45. Örley István td. 16·—. Osztroluczky Miklós td. 16·—. Osterer Károly td. 16·—, npt. 14·—, pk. —·45, pótlás 5·40. Orosz Antal td. 16·—. Obuch Mihály td. 16·—, Eő. 6·—, npt. 3·—, pk. 1·—. Onczay László Wka. 5·—. Orsovai erdőhiv. Ra. 730·—, npt. 33·—, pk. —·75, Orbán József td. 8·—. Pohl József td. 16·—. Polgárdi Béla npt. 3·—. Partos Vilmos td. 8·—, npt. 3·—, pk. —·45. Popovits Ottó td. 16·—. Proháb Bálint npt, 11·—. pk. —·97. Pokorny István td. 4·—. Pankovits Béla td. 8·—, npt. 2·—, pk. —·87. Posta-távirda hiv. 72. ld. 16·—. Petényi Keresztély td. 16·—. Pavlik József td. 16·—. Podrovszky Pál hd. 23·35. Puskás Károly td. 16·—. Pánczél Ottó Ra. 200.—, npt. 3·—, pk. —·60. Pinczka Antal Ra. 10·—. Pascu Viktor td. 16·—. Pápaugodi hitb. ld. 16·—. Páter Ernő Eő. 6·60. Polgárdy Béla npt. 3·—, pk. —·87. Peiszerle József td. 16·—. Puskás Jenő td. 15·—, npt. 3·—, pk. —·45. Paul Péter td. 16·—. Pécsi papnevelde Ra. 200·—. Pecz Ármin npthd. 10·—. Rinaldi Ottó td. 16·—. Rusz Dénes td. 16·—. Riedl Gyula td. 8·—, Wka. 2·—. Rózsa M. Ra. 100·—. Ryll Viktor td. 16·—. Rauchwerger testv. Ra. 80·—. Rédl Károly npt. 3·—, pk. —·45. Régeni felső m. kir. j. erdőg. Ra. 90·—. Rajnoha Gyula td. 40·—. Raksányi Győző könyvek 55·—, td. 16·—. Ratkói főszolg. hd. 32 95+20·40. özv. báró Révai Gyuláné ak. 15·—. Rappensberger Andor td. 16·—. Rózsahegy város Ra. 300·—. Ráczkevei urad. td. 16·—. Rácz Vendel hd. 2·20. Rónai Antal npt. 3·—, pk. —·85. Remetevasgyár npt. 15.—, pk. —·75. Sára Jenő td. 16·—. Szporny Gyula td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Steller Ede td. 8·—. Szenes József td. 16·—. Szepesházy Kálmán td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Szilágyi József td. 16·—. Sztojánovics Viktor npt. 4·45. Seh Jenő td. 32·—. Stark Dezső td. 8·—, Ftb. 4·50, pk. —·50. Somoghy Lajos td. 16·—, npt. 12·—, WKa. 4·—. Sándor Jenő td. 16·—. Schudich Nándor Ra. 10·—. Somogyi Géza Eö. 6·—, pk. —·60. Sörös Lőrincz hd. 26·93. Szepesvidéki erdőgond. npt. 3·—, pk. —·45. Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. Ra. 50·—. Schmuck Hugó td. 8·—. Sasvári urad. td. 16·—. Selmeczi főiskola ld. 32·—. Schalk Samu Ra. 10·—. Schek Lajos Ra. 2·—. Schmilliár Károly td. 16·—. Schönek József npt. 3·—, npt. 1·—, pk. —·85. Sikó Áron td. 16·—. Sörös Lőrincz Ra. 78·25. Stainer Gyula att. 216·—. Szabó István td. 16·—. Szalánczy László td. 16·—. Szaltzer Lajos td. 16·—.

gr. Széchényi István Ra. 100·—. Szászsebesi erdőhiv. hd. 19·75, ld. 160·—. Szöllősi Rezső td. 4·—. Szalóki Sándor td. 16·—. Szászsebesi erdőhiv. WKa. 64·65. Stephani Ervin td. 16·—. Stieber Lajos td. 16·—. npt. 3·—, pk. —·45. Szilágyi Ernő td. 16·—. Szoika Gyula td. 16·—. Stromszky László td. 16·—. Szatmárnémeti város Ra. 139·58. Stecher Xavér td. 16·—. Szántó István td. 16·—. Sándor Béla td. 16·—. Stégmeier Ödön td. 16·—. Schudich Nándor td. 16·—. Sümegh Ignáez td. 16·—, WKa. 4·—. Szakolcza város Ra. 50·—. Szovátai erdőgond. Ra. 35·—. Szakolcza város hd. 40·55, kld. 6·—. Schmidt Ferencz (Sz.) td. 16·—. Skrbek Károly td. 16·—. Sopron város kld. 6·—. Svvena László áb. 2·—. Syllaba Ferencz npt. 3·—, pk. —·45. Szonkovszky Libor npt. 3·—, pk. —·45. Szuchy Gyula npt. 3·—. Singer és Wolfner Eő. 12·—. Szabolcs Ferencz td. 16·—, könyvek 18·20. Szentendre város npt. 3·—, pk. —·85. Szporny Gyula Ftb. 10·50, pk. —·50. Schulcz és Pollák Ra. 341·32. Sütz Pál Ra. 10·—. Székács Vincze td. 48·—. gr. Schönborn-Buchhein Fr. Kár. Ra. 500·—. Selmeczbánya város Ra. 100·—. Sándor István td. 16·—, WKa. 2·—. Szakmáry Ferencz npt. 3·—, pk. —·45. Stiopu János td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Szeplekán Tódor hd. 21·60. Szilágyi Béla hd. 13·80. Szlimák János td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Schwarz Viktor ld. 16·—, npt. 4·—. Studinger József Eő. 6·—, npt. 4·—, pk· —·97. Tavassy Lajos td. 8·—, npt. 3·—, pk. —·50. Tomassek Miklós td. 16·—. Turcsa Tivadar td. 16·—. Tichy Kálmán td. 16·—. Tomka Jenő td. 16·—. Timók János Ra. 5·—, td. 16·—, npt. 3·—, pk. 1·—. Tomasovszky Imre td. 16·—, Ert. 9·—, Tóth Pál td. 8·—, pk. 10·—. Turóczszentmártoni erdőfel. Ra. 15·—. Technológiai Iparmuzeum ld. 14·40. Thomae Emil td. 16·—. Török Aladár td. 16·—. Thonet. család urad. Ra. 50·—. Tótsóvári erdőhiv. WKa. 40·—, npt. 63·—. Tirts Rezső npt. 3·—, pk. —·45. Trsztyánszky László td. 16·—, npt. 3·—. Tótpelsőcz község Ra. 10·—. Török Béla td 16·—. Turcsa Tivadar Ra. 85·—. Turóczszentmártoni czellulozegyár Ra. 50·—. Tavy Gusztáv lb. 400·—, üb. 1·50. Urbán Gyula td. 16·—, npt. 6·—, pk. —·60. Ujlaky Lajos npt. 3·—, pk. —·20. Ungvári áll. erdőhiv. Ra. 12·—. Ungvári főerdőhiv. ld. 176·—, Ra. 1111·50 + 100·—. Velics Rezső td. 16·—. Véssey Mihály npt. 3·—, pk. —·45. Vinkovcei főerdőhiv. Ra. 23·—, ld. 160·—. Vadkerty Menyhért npt. 3·—, pk. —·50. Váczi püsp. urad. Ra. 200·—. Vágod község Ra. 15·—. Vadászerdei szakisk. npt. 51·—, pk. 1·07. Vlaszaty Ödön npt. 3·—, pk. —·45, td. 16·—. Vaitzik Gyula Ftb. 4·50, pk. —·85, npt. 3·—. Váralja község Ra. 60·—. Wanyek Arnold td. 16·—. Wilde Kálmán npt. 4·—, pk. —·45. Waszner József td. 16·—. Wolfram Sándor td. 8·—. Weyda Frigyes könyvekért 25·16, npt. 3·—, pk. —·45. Weinert Tivadar td. 16·—. Witting Emil npt. 6·—, pk. —·60. Weinrauch Gyula Eő. 6·—, pk. —·60. Weyda János npt. 4·—. Wilde Ferencz Ftb. 4·50, pk. —·50. Zeic János td. 16·—, Ftb. 4·50, Fcza. 1·50, npt. 3·—, pk. 2·—. Zareczky Pál ak. 16·—. Zilahi áll. erdőhiv. npt. 9·—, pk. —·75. Zágrábi erdőig. Ra. 625·22, ld. 256·—, Wka. 20·—, npt. 33·—, pk. 1·—, Ra. 30·—. Zilahi áll. erdőhiv. Ra. 49·70, npt. 9·—, pk. —·75. Zsemlye Imre td. 8·—, Wka. 3·—. Zagyvai erdőhiv. td. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45, npt. 3·—. Zselezsnyák Péter td. 16·—, Eő. 6·—, pk. —·60. Zsarnóczai erdőhiv. könyvekért 31·90, ld. 64·—. gr. Zichy Béla urad. ld. 16·—. Zwarik Egyed td. 16·—, npt. 3·—, Tt. 1·—, Ftb. 4·50, pk. 1·40. Zsemlicska Károly npt. 8·—, pk. —·85.